

»Rotterdam« 1000 milj od ameriške obale

LADJA »ROTTERDAM«, 28. okt. (Tanjug). Nizozemska ladja »Rotterdam«, s katero se vrača predsednik Tito s soprogo iz ZDA v Evropo, je plula včeraj po mirnem morju in so se vsi potniki dobro počutili.

Na čast predsedniku Titu je kapitan ladje Auke Te-jok priredil sinoči sprejem, na katerem so bile razen članov jugoslovanske delegacije tudi številne ugledne osebnosti, ki potujejo na »Rotterdamu«.

Predsednik Tito je večino dneva preživel v pogovoru s svojimi sodelavci in pri prebiranju poročil. Posebej se je zanimal za razvoj položaja v alžirski maroškem sporu.

Ob 24. uri po jugoslovanskem času je bila ladja »Rotterdam« okoli 1000 milj od ameriške obale.

Sestanek četvorice v Bamaku

Selassie, Ben Bela, Hasan II. in Keita bodo skušali rešiti spor

PARIZ, 28. oktobra (Reuter-AFP). Etiopski cesar Haile Selassie bo predsedoval konferenci o prenehanju alžirsko-maroških sovražnosti, ki se bo začela jutri v glavnem mestu Malijskega kraljevstva Bamaku. Razen alžirskega predsednika Ben Bele in maroškega kralja Hasana se bo razgovorom udeležil tudi malijski predsednik Modibo Keita.

Te podrobnosti je danes sporočil etiopski zunanji minister Katema Jilrua, ki je v uradnem spremstvu etiopskega cesarja, mudečega se trenutno na obisku v Parizu.

Po vestih iz Alžira bo predsednik Ben Bela v spremstvu zunanjega ministra Buteflike se drevi odpotoval v Bamako. Prihod kralja Hasana v glavno mesto Malijskega kraljevstva se bo zgodil jutri. Z maroškim suverenom bo prispel tudi zunanji minister Balafrej.

Priprave na konferenco v Bamaku so bile končane sile sinoči, ko je bilo uradno potrjeno soglasje vseh zainteresiranih držav o tem ožjem srečanju na najvišji ravni.

Opazovalci poudarjajo, da je akcija etiopskega suverena za posredovanje v sporu tako žela prvi, začetni uspeh. Prvotni predlogi o širšem sestanku šefov držav, predvsem arabskih in severnoafriških, so odpadli zaradi številnih težav in ovir. Po mnenju političnih strokovnjakov bo jutrišnji sestanek v Bamaku zato dober afriški znakec. Kakor menijo, bi utegnil uspeh razgovorov v Bamaku vplivati na Alžirijo, da bi umaknila svojo zahtevo, naj o alžirsko-maroškem obmejnem sporu razpravlja svet Organizacije afriške enotnosti.

Medtem ko je pozornost opazovalcev uprta v Bamako, pa prihajajo s front v Sahari nasprotujoče si vesti o novih vojaških operacijah na področju Tindufa. Po vestih iz alžirskih virov so alžirske enote razbile več novih napadov Maročanov in zadale maroškim enotam občutne izgube. Trdijo, da Maročanom navzile vojaški premoci ni uspelo premagati alžirskega odpora in so bili prisiljeni, da so se na številnih področjih deloma umaknili.

Po vesteh AP iz Marakeša je maroška vlada danes objavila, da so maroške čete 12 km od Tindufa v alžirskem delu Sahare. Sporočilo, ki ga je objavil maroški minister za informacije Abdel Hadi Butaleb, poudarja, da so maroške čete prodrele globoko na sporno območje. Na večini svetovnih zemljevidov je Tinduf zarisanih 96 km znotraj alžirske Sahare.

Na vprašanje, ali bodo Maročanci krenili v ofenzivo na osvojitev Tindufa pred četverimi razgovori v Bamaku, je Butaleb odgovoril: »Ne nameravamo zavzeti Tindufa z orožjem, ampak s pogajanjem.«

Butalebova izjava potrjuje, da namerava Maroko v Bamaku zahtevati, naj mu Alžirija izroči velik del Sahare, zlasti Tinduf in njegovo mineralno bogastvo. Ložišča za lesne rude pri Tindufu, ki so jih šele začeli izkavati, stejejo med najbogatejša na svetu.

Poljska delegacija v Kragujevcu

KRAGUJEVAC, 28. okt. — (Tanjug). Delegacija Fronte ljudske enotnosti Poljske, ki jo vodi Zenon Kizicki, je bila danes v Kragujevcu, kjer je obiskala tovarno avtomobilov »Crvena zastava«. Člani delegacije so se pogovarjali s predstavniki te tovarne o delavskem samoupravljanju in proizvodnji. Nato so v spominskem parku položili venec na grobnico kragujevskih žrtev.

S člani delegacije so prišli v Kragujevac tudi člani zveznega odbora SZDLJ Kreso Popivoda in Ivan Božićević, član izvršnega odbora GO SZDL Srbije Koča Jonečič. Z njimi je bil tudi poljski veleposlanik v Beogradu Aleksander Malecki.

Okrajni odbor Socialistične zveze v Kragujevcu je gostom predložil slovesno kosilo.

Prispel minister SSR Polacek

BEOGRAD, 28. okt. (Tanjug). Kot gost zveznega sekretarja za industrijo je prišel danes v letalno iz Prage v Beograd minister za splošno strojno industrijo v vladi SSR Karel Polacek, ki bo z jugoslovanskimi voditelji govoril o možnostih za pospeševanje sodelovanja na področju strojne industrije med SSR in Jugoslavijo.

Produktivnost v Makedoniji letos za 11 odstotkov večja

V Tetovu so zasedali trije zbori sobranja

TETOVO, 28. okt. (Tanjug). Vse bistvene komponente družbenega plana Makedonije za leto 1963 so bile v prvih osmih mesecih zelo uspešno uresničene, so ugotovili na skupni seji republiškega in gospodarskega zbora sobranja Makedonije, ki je bila danes v Tetovu.

Industrijska proizvodnja, ki naj bi po planu narasla letos za 11%, je narasla v prvih osmih mesecih za 19%. Po oceni skupščinskih domov je zelo ugodno tudi veliko povečanje globalne produktivnosti dela, zlasti v industriji, kjer je produktivnost namesto 5,5% narasla za 11%.

Letošnja kmetijska proizvodnja v Makedoniji bo po dosedanjih cenitvah v primerjavi s planirano za 4,2% večja, v primerjavi z lanskim proizvodnjo pa za 15,8%. Proizvodnja v gradbeni dejavnosti je zelo narasla predvsem sprico ze-

io intenzivnih del za obnovo Skopja.

Danes je v Tetovu zasedal tudi socialni-zdravstveni zbor sobranja Makedonije.

Vsi trije zbori so obravnavali več analiz poročil vprašanj iz življenja republike in sprejeli več zakonov, med njimi tudi zakon o načinu uporabe in razpolaganju s sredstvi ki se zbirajo kot pomoč Skopju. Zakon predvideva, da gredo vsa sredstva za pomoč v strogo namembne sklade, katerih ustanove-

●●●●●
Nadaljevanje
na zadnji strani

Koristni razgovori

Izjava vodje delegacije SZDLJ Jovana Veselinova o bivanju naše delegacije v CSSR in na Madžarskem

BEOGRAD, 28. okt. (Tanjug). Delegacija SZDL, ki jo je vodil član izvršnega odbora zveznega odbora Jovan Veselinov, se je danes dopoldne po osm-dnevem bivanju na Češkoslovaškem in dvodnevem bivanju na Madžarskem vrnila v Beograd.

Po prihodu v Beograd je Jovan Veselinov izjavil Tanjugu, da je bila jugoslovanska delegacija na vsej poti zelo priščno in prijateljsko sprejeta. »Imeli smo zelo koristne razgovore z vodstvom Ljud-

ske fronte CSSR in z mnogimi delovnimi kolektivi,« je pripomnil Veselinov in rekel,

●●●●●
Nadaljevanje
na zadnji strani

Zaključek zvezne delovne akcije pri graditvi Skopja

S sinočnje svečanosti so poslali mladinci pozdravno pismo predsedniku republike Titu

SKOPJE, 28. okt. (Tanjug). Ob zaključku delovne akcije mladine Jugoslavije za obnovo in zgraditev Skopja je bila noč in mladinskim naselju »Bratstvo-enotnost« svečanost.

Na svečanosti sta govorila komandant glavnega štaba mladinskih delovnih brigad pri graditvi Skopja Rade Brajović in Mito Micačkov. Prebrali so sklep glavnega štaba mladinskih delovnih brigad, po katerem so vse brigade, ki so delale v zadnjih desetih dneh, četrtič razglašene za udarne.

Zvezna mladinska delovna akcija za obnovo in zgraditev Skopja se je začela 5. avgusta, končana pa bo jutri. V njej je sodelovalo kakih 1500 fantov in deklet iz vseh krajev naše države. Vrednost opravljenih del znaša 147 milijonov. Mladinske brigade so povprečno izpolnjevale norme z 224 odst.

S svečanosti so poslali predsedniku Titu pozdravno pismo, v katerem mu brigadirji sporočajo, da bodo prihodnje leto navdušeno sprejeli vsako delovno akcijo.

Ranković čestital Gurselu

BEOGRAD, 28. okt. (Tanjug). Podpredsednik republike Aleksandar Ranković je poslal predsedniku republike Turčije generalu Cemalu Gurselu brzojavko naslednje vsebine: »Ob obležitosti razglasitve republike Turčije pošiljam vašim ekselencijam čestitke z iskrenimi željami za dobrobit turškega ljudstva in za vsa osebna sreča.«

Za prago Sarajevo-Ploče odobrenih 35 milijonov dolarjev

WASHINGTON, 28. oktobra. (Tanjug). Med jugoslovansko investicijsko banko in Mednarodno banko za obnovo in razvoj je bil danes podpisan sporazum o posojilu v znesku 35 milijonov dolarjev. Na podlagi tega sporazuma o posojilu bo Mednarodna banka sodelovala v financiranju gradnje železniške proge Sarajevo-Ploče.

Sporazum je v imenu Jugoslovanske investicijske banke podpisal njen predstavnik v ZDA in pomočnik generalnega direktorja Božidar Injac.

Istovrstno so podpisali tudi sporazum o poroštvu med SFRJ in Mednarodno banko. V imenu SFRJ je podpisal sporazum o poroštvu jugoslovanski veleposlanik v ZDA Veljko Mitićević.

Rudniška nesreča v Južni Afriki

JOHANNESBURG, 28. okt. (AP). V rudniku zlata pri Cottonvillu, 60 milj jugozahodno od Johannesburga, je zadanih 75 rudarjev. Nesreča se je pripetila, ker se je pretrgala vrvi pri dvigalu, v katerem so bili rudarji. Predstavniki rudarske družbe je izjavila, da je 55 rudarjev ostalo 1000 čevljev, 20 pa 5.000 čevljev globoko.

MAROKŠKI KRALJ HASAN II. NA TISKOVNI KONFERENCI — Maroški kralj je novinarjem v Marakešu izjavil, da je pripravljen napraviti vse za mirno ureditev spora. Potem ko je Maroko zavrnili nekaj predlogov za pogajanja z Alžirijo in so prodrele njegove čete skoraj do Tinduba, ki je okoli 100 km na alžirskem ozemlju, je dokončno obveljal predlog o sestanku v Bamaku. Foto: AP

Kongres 'Baas' napovedal unijo

Sprejeta resolucija o politični enotnosti med Sirijo in Irakom

BEJRUT, 28. okt. (Tanjug). — Damaški radio je danes objavil sporočilo o rezultatih dela VI. nacionalnega kongresa Socialistične stranke arabskega preporoda — Baas —, ki je bil končan 23. oktobra. Na kongresu so sklenili ustanoviti unijo med Sirijo in Irakom in so formulirali nekatere teze o organizaciji stranke, o izgradnji Sirije in Iraka in o mednarodni politiki obeh držav.

Kongres je sprejel resolucijo o auresničitvi politične enotnosti med Sirijo in Irakom in se je izrekel za »socialistično revolucijo v arabskem svetu sploh in posebej v Siriji in Iraku«.

V sporočilu ni neposredno govora o gospodarskih in družbenih težavah, na katere zavirata Irak in Sirija, je pa rečeno, da kongres vztraja pri tem, da je treba delavsko razredno zaupati demokratično upravljanje s sredstvi proizvodnje, da je treba »agrarno reformo izvesti na revolucionaren način« kakor

z željo, da se okrepijo prijateljski stiki z narodi socialističnega sveta. »Kongres poudarja potrebo po okrepiji solidarnosti z državami, ki izvajajo politiko pozitivne nevtiralnosti.«

Kakor je objavil radio Damašk, je kongres »odobril ustanovitev vojaške federacije med Sirijo in Irakom, h kateri bo lahko Egipt pristopil kot enakopraven partner, s pogojem, da ne bo tvoril osnove te federacije.«

AFP javlja, da bo sirska delegacija pod vodstvom ministra za plan generala Hasana Hadada odpotovala 1. novembra v Bagdad na pogajanja o gospodarski uniji med Sirijo in Irakom. V delegaciji bodo ministri za gospodarstvo, finance, kmetijstvo in industrijo guvernerske banke in še kakih 20 gospodarskih strokovnjakov iz raznih ministrstev.

Kriza v Dahomeju se zaostruje

Sindikati so odklonili zahtevo, naj odpovedo splošno stavko

KOTONU, 28. okt. (AP-AFP). Na ulicah Kotonu so se davi izbruhnile nove demonstracije. Demonstranti so zahtevali, naj predsednik Hubert Maga odstopi. Skupina, ki se imenuje »Dahomejski revolucionarni odbor«, je objavila sporočilo, ki pravi: da se bodo stavka in demonstracije nadaljevale, dokler ne bo predsednik odstopil.

Začasni vladni odbor, ki ga je danes sestavljal predsednik Maga, je dobil izredna pooblastila, da najde izhod iz hude notranje krize, ki je nastala po aretaciji vseh članov vlade in razpustitvi parlamenta. V tem času odbor sta še dosedanj podpredsednik Apithy in bivši predsednik razpuščene opozicijske Demokratične stranke Ahomadegbe.

Nacionalni generalštaba dahomejske vojske, polkovnik Soglo, čigar enote trenutno nadzirajo vso državo, je podprl vladni triumvirat.

Predsednik Maga se bo danes sestel z voditelji delavskih sindikatov, ki so odklonili zahtevo vojske in vladnega odbora, naj odpovedo splošno stavko.

Splošna stavka v Dahomeju se je začela prvič pred ne-

tega voditelja. Pod pritiskom demonstrantov je parlament v petek prekinil svoj sklop, vendar je bila celotna vlada prisiljena odstopiti. Sindikati pa danes očitajo vojaškemu poveljstvu, da se je s podporo tujih vojaških sil postavilo na čelo države in preprečilo

●●●●●
Nadaljevanje
na zadnji strani

Ofenziva proti levici

Venezuelska vlada zapira univerze in šole

RIO DE JANEIRO, 28. okt. (Tanjug). Venezuelska vlada je začela široko ofenzivo proti opozicijski levici, tako da zdaj dežela, ki je na pragu novih predsedniških volitev, preživlja dneve krize. Vlada je ukazala zapreti posamezne univerze, šole in redakcije listov, češ da so to žarišča »komunistične kampanje«.

Vrhovno venezuelsko sodišče je tudi potrdilo sklep predsednika Betancourta, da se prepove kandidiranje Komunistični partiji in revolucionarnemu gibanju levice na

Razgovori Selassie-de Gaulle

PARIZ, 28. okt. (Tanjug). Etiopski cesar Haile Selassie, ki je na zasebnem obisku v Franciji, se je danes približno eno uro razgovarjal s predsednikom de Gaulleom. V razgovoru na štiri oči sta Haile Selassie in de Gaulle proučila odnose med Francijo in Etiopijo ter druga vprašanja, ki posebej zanimajo obe državi. Predsednik de Gaulle je v razgovoru, o katerem pravijo francoski krogi, da je bil zasebnega značaja, pokazal poseben zanimanje za mnenje etiopskega suverena o splošnih in nekevrnih posebnih problemih razvoja afriške celine. Menijo, da je de Gaulle ponudil Etiopiji tehnično pomoč, o čemer naj bi se pozneje konkretno dogovorili predstavniki obeh vladi.

●●●●●
Nadaljevanje
na zadnji strani

Zbližanje obeh glavnih struj

Levo krilo PSI ni več brezpogojno proti sodelovanju v vladi

OD NASEGA POSEBNEGA DOPISNIKA

RIM, 28. oktobra (po telefonu). — Diskusija na kongresu PSI bo danes zaključena. Kasno zvečer bo na diskusijo odgovoril generalni sekretar Nenni, da nimajo pa še za levico Basso in Pertini za resolucijo »Socialistične enotnosti«. Jutrišnji zadnji dan kongresa bo posvečen notranjim vprašanjem, razpravi o spremembi statuta in volitvam novega centralnega komiteja.

Po dosedanjim razpravi, zlasti včerajšnjem govoru Lombardija in namestnika sekretarja stranke De Martina in današnji diskusiji predstavnikov levice Valorija prevladuje v kongresnih krogih prepričanje, da so se stališča vsaj nekoliko zbližala. Nihče si sicer ne dela iluzije, da bi bilo mogoče že na kongresu ali pa v bližnji bodočnosti vzpostaviti popolno enotnost v stranki. Menijo pa, da bo zbližanje, ki je bilo doseženo med kongresno debato, olajšalo delo novemu vodstvu stranke. Za stranko je pomembno, da ne gre na pogajanja s krščansko

nje med obema glavnima strujama na osnovi stališč, ki jih je včeraj zavzel Lombardi — Valori je danes dejal, da so Lombardijevi odgovori za levico pozitivni — otežilo pogajanja s krščansko demokracijo. Glasilo krščanske demokratske stranke »Popolo« je danes zelo zadržano v svojem komentiranju kongresa, medtem ko desničarski tisk že kriči, da sredinsko leve vlade ne bo, s čimer pač izraža svoje želje, kajti vidni krščansko demokratski politiki so včeraj v raznih govorih ponovno naglasili, da je pričakovati novo sredinsko vlado že sredi novembra.

Današnji »Avanti« je objavil precej obširno poročilo včerajšnjega govora tvarišča Michele Marinka (Objavljamo ga na 4. strani. Op. ur.). Tudi agenciji ANSA in Italia ter ostali listi so objavili poročila o pozdravnih besedah šefa jugoslovanske delegacije.

ACA STANOVNIK

HAILE SELASSIE V ALŽIRIJI — Obisk etiopskega suverena Haile Selassie v Alžiriji se je spremenil v glavnem v uspešno posredovanje med sptima sosedoma. V Bamaku bo predsedoval sestanku med Ben Belo in Hasanom II. Na sliki: Haile Selassie v spremstvu z Ben Belo pregleduje v Alžiru četo alžirskih vojakov. Foto: AP

Oktobra rekordna proizvodnja?

Prognoze zvezne gospodarske zbornice

BEOGRAD, 28. okt. (Tanjug). V desetih mesecih letošnjega leta bo industrijska proizvodnja za 15% večja od proizvodnje v istem obdobju lanskega leta, je poudarjeno v prognozi službe za gospodarski sistem zvezne gospodarske zbornice. S takšno ravni industrijske proizvodnje v času od januarja do oktobra bi za 50% presegli predvidevanje zveznega državnega plana za leto 1963.

V oktobru pričakujemo tudi rekord: industrijska proizvodnja je narasla v primerjavi s povprečno mesečno lansko proizvodnjo za 26%.

Ti podatki in dejstva, da je opaziti stalni ritem narasčanja industrijske proizvodnje in precej veliko povprečje, omogočajo dokaj optimistične prognoze glede industrijske proizvodnje skozi vse leto. Strokovnjaki menijo, da bomo plan presegli, kar bi bilo zlasti važno, če upoštevamo precejšnje povečanje nalog v vseh industrijskih panogah. Glede na plan za letošnje leto imajo največjo proizvodnjo ladje, letalstva, tobačna industrija, proizvodnja usnja, obutve in gume, kemična industrija, elektroindustrija itd. Štiri panoge pa zaostajajo za nalogami plana: metalurgija, grafična industrija, barvna metalurgija in lesna industrija. V glavnem gre za panoge, katerih proizvodnja je močno zastojala v začetku leta, v času izredno ostre zime.

Stanje zalog kaže, da je tempo potrošnje hitrejši kot tempo proizvodnje, kar je pomembna okolnost, ki se hitreje razvija. Skupne zaloge industrijskega blaga kažejo tendence blagega upadanja od decembra marca in ni vzroka, da bi se tako gibanje ne nadaljevalo do konca leta.

Proizvodnja in uvoz presegata planske okvire, izvoz pa stanje glede okvirov planov predvidevanj. Iz tega je moč zaključiti, da je notranja potrošnja absorbirala celotni letošnji porast proizvodnje nad planom. Strokovnjaki in službi za gospodarski sistem zvezne gospodarske zbornice so mnenja, da lahko takšen odnos med kupno močjo in blagovnimi skladi pripelje do zavaritve rasti industrijskega izvoza. Če ne bo dosledno uveljavljeno načelo, da je treba uvoz povezati z izvozom, bodo proizvajalci še nadalje želeli predvsem zalagati domači trg, kjer obstajajo znatno blagovna merila kakovosti izdelkov kot na svetovnem trgu.

Služba za gospodarski sistem poudarja, da bi bilo nujno proučiti vpliv investicijske potrošnje na plačilno bilanco. Iz podatkov je razvidno, da zaostaja izvoz tistih panog, ki proizvajajo investicijski material, z druge strani pa je v razvoju uvoz opreme. Izvoz blaga za osebno potrošnjo pa se medtem že več mesecev giblje nad planiranim obsegom.

Nadaljnja vlaganja za razvoj mariborskega Agrokombinata

Najrentabilnejše bi bile investicije v sadjarstvo

MARIBOR, 28. oktobra. Na današnji seji občinske skupščine Maribor Center so se odborniki zeleli seznaniti s položajem in perspektivami Agrokombinata glede na velika investicijska vlaganja, za katere dajejo mestne občine znatna sredstva in jamstva za kredite iz republiških in zveznih virov.

Odborniki so že predhodno prejeli poročilo, ki obravnava stanje Agrokombinata in nakazuje potrebno usmeritev in nadaljnja vlaganja, da bi čimprej odpravili primanjkljaj v poslovanju razgledali vsaj minimalno akumulativnost kot osnovno za nadaljnji kompleksni razvoj.

Svet za kmetijstvo poudarja v svojem poročilu, da je največja proizvodnja panog naslednje potrebne ukrepe: hitro izločitev izrojenih in nerentabilnih starih nasadov, rekonstrukcija ostalih in pospešeno obnovo vinogradov na najugodnejših terenih. Predvideno obnovo 300 ha morajo skoncentrirati na čim manjše področje. Tudi programski ukrepi, ki so na novih intenzivnih nasadov sadnih plantaž do leta 1970 je realna in predstavlja najrentabilnejšo investicijo. Dohodek iz teh investicij je najuglednejši vir akumulacije saniranega in investicijsko urejenega Agrokombinata.

Po angažiranosti površin in sredstev je najmočnejša, po ekonomski plačati pa najbolj problematična in deficitarna panoga Agrokombinata živilopredelava. Program razvoja živilopredelave terja največjorozirozi, kajti Mariboru je treba zagotoviti stalne zadostne količine mleka. Ker so zemljišča Agrokombinata v neposrednem zaledju mesta, je to najprimernejši prostor za mlečne farme, ki naj krijejo mestne potrebe. Kazalo bi pričeti z gradnjo teh že

Delo odborov zvezne skupščine

Vključitev v mednarodno delitev dela ena bistvenih potez naše ekonomske strategije

V razpravi gradivo o gospodarskem razvoju Jugoslavije v prihodnjih sedmih letih

BEOGRAD, 28. oktobra (Tanjug). S skupno sejo odbora za družbeni plan in finance zveznega zbora in odbora za družbeni plan gospodarskega zbora, ki ji je predsedoval dr. Slavko Komar, so začeli danes v zvezni skupščini obravnavati gradivo o gospodarskem razvoju Jugoslavije v prihodnjih sedmih letih.

Iz obrazložitve N. Minčeva

Član ZIS in generalni direktor zveznega zbora za gospodarski sistem, dr. Nikola Minčev, je seznanim poslanecem z doslednim delom pri pripravi gradiva o mednarodnem gospodarskem razvoju, potem pa so poslanci zastavili več vprašanj in sprožili več pobud za obravnavanje posameznih problemov iz gospodarskega sistema.

Nikola Minčev je rekel, da je ključno vprašanje sedemletnega plana izpolnjevanje gospodarskega sistema. To je podlaga, na kateri bi sledila vsa razvojna politika v prihodnjem obdobju. Plan in njegove osnovne koncepte namreč lahko realiziramo samo prek ustreznih sprememb v sistemu.

Drugi problem, ki smo ga posebej obravnavali, je ocena minulega obdobja in analiza dosedanjih gospodarskih razvoj. Čeprav smo to področje temeljito obdelali, je poudaril Minčev, bomo lahko dali končne ocene šele potem, ko bomo bolj dolocno in jasneje opredelili posamezne probleme, s katerimi smo imeli opraviti ali pa ki v našem gospodarstvu še zdaj niso urejeni.

Potem je Nikola Minčev predel na posamezne vidike gospodarskega razvoja in rekel, da so v gradivu zveznega zbora za gospodarski sistem planiranja predvidene tri variante narasčanja proizvodnje z več alternativami. Ve analize pa kažejo, da bi se stopnja narasčanja družbenega proizvoda v naslednjih letih lahko gibala nad 7,5 odstotka in do 9,5 odstotka letno, kar pomeni, da so realni pogoj za vsaj stopnjo narasčanja družbenega proizvoda nad 5 odstotkov letno, kolikor smo dosegli v zadnjih treh letih.

Minčev je poudaril, da je industrija slej ko prej glavni nosilec gospodarskega razvoja ali nujno potrebnem hitrejšem razvoju kmetijstva. Rekel je, da iz vidika strategije ekonomskega razvoja ne moremo pustiti v nemar problema vključevanja našega gospodarstva v mednarodno delitev dela, posebej pa je zelo važen in stalen problem plačilnega deficita. Upoštevajoč to, da se bo Jugoslavija v naslednjem obdobju izdeležila v razvoju čedalje bolj spremenljiva in razvito deželo, se postavlja ta problem v drugi hrti luči kakor prejnjata leta.

Positivna gibanja od druge polovice leta 1962, v katerih je gospodarstvo napravilo znaten skok v izvozu blaga, so v veliki meri odstranili težave v plačilni bilanci in ustvarila

ugodnejše pogoje za bolj ritmični potek proizvodnje, kar prepričljivo potrjuje ugotovitve. Takšna orientacija je omogočila dinamičen razvoj gospodarstva, odstranila mnoge strukturne neskladnosti in omogočila razširitev vseh oblik potrošnje, predvsem pa osebne potrošnje. Zato je vključevanje našega gospodarstva v mednarodno delitev dela nedvomno eden najvažnejših elementov v graditvi celotne ekonomske strategije v naslednjem obdobju.

Potem je Minčev opozoril na mnenja, da pri tem podcenjujemo problem prometa, in rekel, da bomo tudi za promet poiskali ustrezne ukrepe, da pa bi nekateri izredno velike naložbe nedvomno terjale zmanjšanje naložb v druge gospodarske dejavnosti ali zmanjšanje potrošnje. Nekatera vprašanja v prometu, razen modernizacije, pa bi vendar lahko uredili v doglednih rokih, eno leto prej ali pozneje.

Minčev je potem govoril o modernizaciji gospodarstva z vidika njegove rekonstrukcije in graditve novih sodobnih zmogljivosti s sodobno proizvodno tehnologijo. Takšna rmetoda v razvojni politiki ne bi smela povzročiti zaostanitve regionalnih razlik v razvoju proizvajalnih sil.

V razvojno politiko, zlasti za obdobje sedmih let, je treba vključiti razvoj tehnologije in tehnike, ki naj dobita ustrezno mesto v naših pogojih gospodarjenja. Jasno moramo spoznati tehnološke alternative v našem razvoju, preden bomo sprejeli sklepe o investicijah, za katere so bolj razvite dežele že našle v svoji praksi ustrezne rešitve. Razen tega vključevanje v mednarodno delitev dela, terja, da posvetimo posebno pozornost pogojem za razvoj znanstveno-raziskovalnega dela in razvoju lastne tehnike v naslednjem obdobju. To delo mora biti rešeno administrativno. Toda istočasno se ne sme razvijati v stihijo, ki bi upoštevala racionalnega usmerjanja že tako piličnega kadra na tem področju.

Na koncu je Nikola Minčev poudaril, da vse variante razvoja proizvodnje računamo z visoko stopnjo narasčanja produktivnosti, ki doseže leto po povprečje 9,5 odstotka. To hkrati pomeni tudi ustrezno zavarovanje tempa zaposlovanja glede na prejšnje obdobje. Samo to bo ustvarilo večje materialne možnosti za hitrejši razvoj in za nova delovna mesta, s tem pa tudi prispevalo k hitrejši premostitvi delovne sile z vasi in k zbolšanju kmetijstva.

Na koncu je Vojka Leković izrazil mnenje, da je treba formulirati bolj doloceno politiko solanja gospodarstvu potrebnih kadrov, ker s tega vidika po njegovem mnenju v tem gradivu prosveta ni došla ustreznega poudarka. Direktor Jugoslovanske kmetijske banke Branko Karanović je izrazil bojazn, da se predvideno stopnjo narasčanja

Iz razprave na skupni seji

Po pojasnitvi, ki sta jih dala dr. Jovan Siroćević o delu za izpolnitev metodološkega planiranja in ing. Ervin Salamon o mestu industrije v sedemletnem programu gospodarskega razvoja, je več poslancev zastavilo vprašanja in sprožilo več pobud za nadaljnje delo v zvezi z gradivom tega pomembnega gospodarskega dokumenta.

Podpredsednik zvezne gospodarske zbornice Anton Boj je izrazil mnenje, da bi moral v sklopu obdelave sistema bolj natančno opredeliti mesto in vlogo gospodarske organizacije v tem sistemu. Razen tega je predlagal, naj bi sklepe o konceptih gospodarskega razvoja bolj prilagodili teoretičnim postavkam, izraženim v gradivu, ker bi to zelo mnogo prispevalo k praktičnemu uveljavljanju predvidene politike.

Glede na dosedanje raziskovalnega dela njegovega finančarjenja. Omenil je primer gradbeništva, v katerem se nimamo natančno obdelanih konceptov, kar se pozna v pomankljavi industrijskega načina graditve stanovanj.

Predsednik odbora zveznega zbora za blagovni promet Ivica Gredić se je zavezal za to, da bi v sklopu sestavljanja sedemletnega plana obdelali problem izkoriščanja zmogljivosti v našem gospodarstvu, da bi vedeli, kaj je treba graditi in kakšna sredstva so potrebna za to.

Poslanec Milo Perunić se je zavezal za to, da bi posamezni proizvajalci odgovarjali za neizpolnjene obveznosti, in omenil primer preskrbe z elektriko, v kateri nihče ne odgovarja za ogromne izgube, ki jih ima gospodarstvo zaradi pogostih prekinitev.

Na koncu se je Nikola Minčev predlagal, naj bi poslanci dobili odgovor na ta in druga vprašanja na prihodnjih sejah, na katerih bo do širše obravnavali gradivo o sedemletnem planu. Ta razprava bo potekala neposredno po proučevanju osnutka družbenega plana za 1. 1964, ki se bo začelo v skupščinskih odborih sredi prihodnjega tedna.

Polodanska seja odbora zveznega zbora za družbeni plan in finance

BEOGRAD, 28. okt. (Tanjug). Odbor zveznega zbora za družbeni plan in finance se je danes popoldne sestel, da bi razpravljal o gibanju gospodarstva v letošnjem letu na osnovi poročila službe družbenega knjigovodstva o zaključnih računih za leto 1962 in periodičnih obračunih za letošnje prvo polletje.

BEOGRAD, 28. okt. (Tanjug). — Kakšen naj bo odnos med ustavnim sodiščem in rednimi sodišči, to je bilo glavno vprašanje v današnji razpravi skupine poslancev organizacijsko-političnega zbora zvezne skupščine. Njihova naloga je pripraviti stališča za zakon o ustavnem sodišču za bližnjo sejo zveznega in organizacijsko-političnega zbora.

Stališna razprava je potekala, da prevladuje mnenje, da ustavno sodišče ne bi smelo posegati v pristojnost rednih sodišč. To je bilo stališče poslancev dr. Josipa Brnčevića, Vere Krstić, Milovana Jovanovića, dr. Jože Vilfan, Stanjoja Akšića in Vičimira Petrovića. Njihovi argumenti slone na tem, da so redna sodišča neodvisna in da odločajo na podlagi zakona. Če bi ustavno sodišče ponovno proučevalo pravost, bi bilo po mnenju poslancev škodljivo sedanja pravna sigurnost. Zato menijo, naj bo redna sodišča ustanovljena, ki po zakonu štijo pravice državljanov.

Predsedujoče skupine poslancev dr. Aleksandar Hristov, ki je tudi podpredsednik organizacijsko-političnega zbora, pa je opozoril na to, da zelo široka področja samoupravnih pravic, osebnih svobod in pravice občanov z zakoni še vedno nismo mogli natančno obdelati. Kot dokaz je Hristov omenil dva primera. Prvi se nanaša na nekega učenca v Zemunu, ki so ga vrgli iz šole zato, ker je motil pouk. Nobeno redno sodišče ni pristojno za takšen spor, krše

mista predlagala, naj delavca sveta obča podjetja, to je Petrola in Istra-Benz, najdelo sporazumno rešitev naslednjega sporazuma o sodelovanju pristojnih upravnihih oziroma občinskih organov. Ta predlog je skupščina sprejela, hkrati pa je opozorila na potrebo po skrbnejšem uveljavljanju politike občinske skupščine v širšem pomenu.

V nadaljevanju se je skupščina odobrila nekaterim poročilnim izjavam (na nadaljnjo gradnjo turističnih objektov v Žusterni, Ankaranu itd.), pripojitev podjetja Istra-auto iz Umaga Slavni ku v Kopru. Tega dne zasedanja so se udeležili tudi predstavniki zadnjih podjetij, ki so s strokovno obrazložitvijo se skrbneje utemljevali predlog pristojnega sveta (za družbeni plan in finance). F. M.

Maloobmejni promet z Avstrijo narašča

MARIBOR, 28. okt. Letos se je maloobmejni promet z Avstrijo v primerjavi s preteklim letom podvojil v obeh smereh s tem, da je nekoliko bolj naraslo število mejnih prehodov jugoslovanskih državljanov v primerjavi z relativnim povečanjem prehodov avstrijskih državljanov.

Povečanje mejnih prehodov avstrijskih državljanov je vplivalo tudi na močnejši porast priliva avstrijskih silingov. Po podatkih Narodne banke se je v letošnjih devetih mesecih skupni priliv avstrijskih silingov v primerjavi z enakim obdobjem prejšnjega leta povečal kar za 138 odst.

Tudi pri prodaji blaga tujim turistom z dvajset odstotnim popustom so v okraju zabeležili viden porast. Prodaja blaga na črke in tuje valute je znašala na primer junja okrog 4 milijone dinarjev, v septembru pa že 8,7 milijona dinarjev. To so vsakega omogočili novi predpisi, po katerih lahko turisti kupijo blago ne samo na črke, temveč tudi za tuje valute.

M. KOS

Delegacija deželnega komiteja KP za Benesko v Ljubljani

LJUBLJANA, 28. okt. Danes je prispela v Ljubljano kot gost okrajnega komiteja ZKS Ljubljana sedemčlanska delegacija deželne komiteja Komunistične partije Italije za Benesko, ki jo vodi Sparaco Marangoni, član CK KPI in sekretar deželne komiteja KPI za Benesko.

Delegacija je imela danes uvodni razgovor na okrajnem komiteju ZKS Ljubljana, nato pa jo je sprejel predsednik Mestnega sveta ing. Marjan Tepina. Jutri bodo gostje obiskali Kočevje in se bodo na občinskem komiteju ZKS razgovarjali o problemih kmetijstva, zadružništva in kooperacije. V sredo pa se bodo na občinskem komiteju ZKS v Kranju razgovarjali o komunalnem sistemu, materialni bazi komun, problemih planiranja ter o vlogi ZKS. Ta dan bodo sprejeli tudi na Centralnem komiteju ZKS Slovenije. Obiskali bodo Visoko šolo za politične vede in muzej NOB. V petek, pred odhodom, pa se bodo udeležili komemoracije ob dnevu mrtvih na Urhu. W. V.

Finski Rdeči križ za Skopje

STOCKHOLM, 28. oktobra (Tanjug). Finski Rdeči križ je pozval javnost, zlasti mladino, naj nadaljuje akcijo pomoči prebivalstvu Skopja. V pozivu je poudarjeno, da bo morali jugoslovanski Rdeči križ še več mesecev skrbeti za nastanitve, prehrano in obleko 27.000 otrok in mladine v tem mestu in da naj bi mu mednarodne organizacije pri tem pomagale.

Pisma bralcev

Pesek pred prvim novembrom

Tovariš urednik, bil sem na pokopališču na Ljubljanskem polju. Ze v drevedu mi zakleše pet: najstletni fant: »Potrebujete pesek?« — Po čem je samokolica? — »Tisoč dinarjev!« Predlamskim sem jo plačal še po 200 din. Pogrelo me je tako napijanje. »Koliko pa ti plačaš za pesek?« — »Tisoč dinarjev.« — »No, ali ni zaslugek za četrto ure malo pretiran.« — »Drugi tudi tako prodaja jo!«

»Grem naprej in se prileče drugi, tretji, četrti samokolica.« Pesek! — »Po koliko?« — »Po pet sto dinarjev.« — Preveč, predrago! Tisk pred pokopališčem sem kupil pesek po 350 din.

Pokopališka uprava je predlamskim prodajala pesek še po 150 din; letos ga prodaja po 300 din, kakor je rekel deček. Podražili so ga torej za sto odstotkov. Samokolica po 300, kučinci meter torej po 600 din. To je drag pesek. Ali ni nikogar, ki bi tako napiljanje cen kontroliral?

JANKO BARNIK, Ljubljana, Celovška 28 a

Še enkrat o turistični propagandi

Tovariš urednik, upam, da boste našli v rubriki »Pisma bralcev« še enkrat prostor za nekaj pripomb k turistični propagandi. (Preje moje takšne pripombe ste priobčili dne 22. oktobra pod naslovom: »Še vedno nespretni v turistično-propagandnih prijehih.«)

Udeležil sem se XI. turistično-gostinskega zbora v Portoroku (23. in 24. t. m.). Po referatu predsednika republiškega odbora sindikata delavcev storitvenih dejavnosti Ljoteta Fortuna je neki turistični (ali gostinski) delavec iz Posočja govoril o pomankljavosti turističnega znanja gostinskih delavcev: zelo pogosto ne poznajo niti najoske okolice, v katerem delajo, in zato ne morejo ustreči z nobeno informacijo gostu ali gostom, ki so pri njih poiskali gostoljubno stredo za čas letnega počitka. Zavezal se je, da bi Turistična zveza Slovenije izdelala v obliki skript kratke sezname turističnih in drugih zanimivih ter ogleda vrednih točk: po en tak seznam naj bi dobil vsak gostinski delavec. Ni poizbil omeniti, da sodojo med ogleda vredne točke tudi krajci, ki so tem ali onem stenoji iz naše narodno-osvobodilne borbe.

DR. DE GLERIA JOZE, Bled

Ali je kaj upanja

Tovariš urednik, morda ni to napaka ali neprizadeženost, vendar je na percuha pomankljivost, ki povzroča slabo voljo. Za kaj gre?

Pred dnevi je bil v »Delu« preko cele strani objavljen reklamni oglas o visku moderne tehnike, TV aparatih RR.NS. Verjamem v čudo naše tehnike, toda kaj nam koristijo tako po-

polni aparati (z 10 kanal), ko pa nimamo kaj gledati (oprostite). Res ni vzpodbudno, da po 7 letih (vsaj zdi se mi) TV programa ostajajo naši sprejemniki od toržkih zaprti. Ostali program je sicer kar pester, pač pa vsakega nekaj. S tem pa je seveda tako: ali te zanima ali te ne, gledati moraš, ker ni druge izbire. Zakaj torej 10 kanalov, če pa lahko gledamo le JRT oziroma ljubljanski program? Zakaj spored tujih postaj v časopisih, če pa tega programa ne ujamemo? Zakaj moramo biti razočarani nad našim TV aparatom, za katerega smo odšteli precejšnje denarje, češ ali se je splačalo?

Vem, da na obmejnih pokročnih stajanjeh tudi program iz sosednje države, tudi tu v Zagrebu se kolikor toliko vidi avstrijski program, toda to so le nekatera — mala — področja. Zato pa bi rad izvedel, ali bomo lahko v bližnji prihodnosti gledali tudi italijanski in avstrijski TV program (mislim in kdaj)? Kako dolgo ob toržkih se ne bo sporedo?

Zelbi bi, da bi dobil na vprašanje, ki me zanima samo mnenje, ampak nerjetno vse televizijske gledalce, odgovor.

Prof. JANEZ VIRK, Zagreb

Trinajsta pokojnina

Tovariš urednik, ne bom pretiral, če trdim, da sedanje pokojnine zaoklepajo mnogim komaj za kritje življenjskih stroškov. In tako so sedaj, na pragu zime, upokojenci pred številnimi problemi, kako na- baniti to in ono nujno potrebno stvar. Sedanje pokojnine so znatno nižje od prejemkov aktivnih uslužbenec iste stroke, ker se pač plača, od katere je odvisna pokojnina, iz leta v leto znatno znižuje. Če trinajsta plača v obliki novoletne nagrade dajejo aktivnim uslužbencem, zima, ne bi smeli upokojencem, ki bi se jim še zlasti prilegala.

Mislím, da trinajsta pokojnina, ki naj bi jo dobili ob novem letu vsi upokojenci, ne bi bila nekaj nemogočega. Menim, da za družbo to ne bi bilo preteško breme. Omenim naj še, da so upokojenci zvečne navezani na ta redno pokojnino in nimajo raznih honorarnih zaplilitov, saj jim sploh ne lehnosti ne bi bil več koro. Za konec pa še tole: različne med prejemki uslužbenec iste stroke naj bi bile čim manjše. To naj bi upoštevali tudi novi pokojninski zakon, ki ga upokojenci težko čakamo.

VACLAV POVH, Maribor, Ulica Moše Pijada 34

Znova: smuk brez razvedrila

Svet ljubljanske okrajne skupščine za turizem o pripravah na zimsko

LJUBLJANA, 28. oktobra. — Na današnjem posvetovanju predstavnikov občinskih svetov za turizem in turističnih podvez, ki je bil pri svetu za turizem okrajne skupščine v Ljubljani, so predvsem obravnavali analizo dosedanjih ukrepov za zimsko turistično sezono in na splošne probleme nadaljnega razvoja turizma v okraju. »Turizem naj ne pride v občinske sedemletne plane razvoja le s petimi stavki, marveč s kompleksno in s številskimi podprto dokumentacijo!« — to je bil glavni zaključek plodne razprave.

Letošnjo zimsko sezono pričakujejo zimsko-sporina središča Gorenjske v glavnem z optimizmom, saj je veliko hotelskih zmogljivosti že pogodbeno oddanih tujim turistom, predvidevajo pa tudi velik izletniški zimski turizem. Če bo sneg seveda!

Vendar pa bo tudi to zimo naš turizem še ves samo v znamenju smučanja od devetih jutraj do štirih popoldne. Ob večerih pa, ko bi morali turisti sredi zabavnega življenja trošiti denar in devize, bo po naših turističnih sredstvih še vedno prevladovala tradicionalna zimsko mrtvilo. Prisotni si tudi niso obetali večjega izboljšanja glede pluzenja cest, zlasti cest IV. reda, in pa PTT uslug, ki so naša turistična posebnost. (V Bohinju morajo na primer gostje celo po dva dni čakati na telefonsko zvezo s tujino ipd.)

Spičdo podražitev živil in storitev, do katerih je pri-

šlo potem, ko smo že doma in v svetu objavili penzionizacijo za zimsko sezono, obstaja tudi nevarnost, da bodo gosti v težkem ekonomskem položaju skušala z zniževanjem kakovostne ravni storitev reševati ekonomski račun. Zato so prisotni menili, da bi morali inšpekcijske službe pospešeno biti nad stempuraturu naše letošnje zimске turistične sezone.

Glede prihodnje sezone je odločno prevladalo mnenje, naj bi bila za prihodnja zima na Slovenskem v znamenju lažjih, prenosnih vlečnic, za katere naj bi investicije ne presegale 3 do 4 milijone dinarjev. Prav tako naj bi bilo prihodnje turistično leto v znamenju večjega razumevanja občinskih skupščin, ki naj bi turizem kot pospeševalec vsaj desetih drugih gospodarskih vej tudi kompleksno obravnavale. Poudarili so tudi, da večina gostinskih organizacij v okraju za postavlja problem solične

strokovne vzgoje turističnega kadra in da najbrž nikjer ni gostištca, ki bi v celoti namenil siko potrošilo 1/4 — na sredstva od bruto prometa, namenjenega prav za to. Razmišleka je vredna tudi enotna ugotovitev, da so v razmerje z napramnostjo službe prejemki gostinskih delavcev postali tako nizki, da že resno ogrožajo ves naš turizem.

Ustanovljen komite za balkanološke študije

BEOGRAD, 28. okt. (Tanjug). Na pobudo jugoslovanske nacionalne komisije za UNESCO so v Beogradu ustanovili jugoslovanski nacionalni komite za balkanološke študije. Na sestanku iniciativnega odbora so izvolili v komite 20 znanstvenih delavcev, ki se ukvarjajo z balkanologijo. Med njimi so filologi, zgodovinarji, arhitekti, strokovnjaki za umetnostno zgodovino, orientalisti in etnologi. Udeleženci sestanka so se seznanili tudi s cilji, statutom in programom mednarodnega združenja za proučevanje jugovzhodne Evrope, s katerim bo jugoslovanski nacionalni komite za balkanološke študije sodeloval.

PETER MOZOLEC SANITARNI INŠPEKTOR

Skopski zapiski

Bitka za okrog 24000 stanovanj

Iz razgovora z direktorjem Generalne direkcije za obnovo in izgradnjo Skopja

Glavni direktor Generalne direkcije za obnovo in izgradnjo Skopja inž. Kole Jordanovski je te dni sprejel predstavnika RTV Ljubljana in našega lista in jima razložil, kako poteka obnova in izgradnja celotnega Skopja in kako se bo mesto razvijalo v prihodnjih letih. Iz razgovora objavljamo nekaj zanimivosti.

V Skopju je trenutno v izgradnji 11 satelitskih naselij. Ta naselja so: Vile (Slovenija), Mačžari (Hrvatska), Kozle (Srbija), Butelj (BiH), Lisiče (Crna Gora), Dračevci (Bosna), Zeleni (Hrvatska), Džorje (Slovenija), Nema, polje (Pelagonija), Krivaja, in Taftalidže (Cehi, Poljski). To je skupno 9 naselij. K temu je treba prišteti še naselje Sindjelic in Sut-Orizari, kjer se razvija zasebna gradnja.

Na vseh naštetih mestih bo po planu do konca leta zgrajenih 13.397 stanovanj. V normalnih razmerah bi se v ta stanovanja lahko vselilo približno 54.000 prebivalcev. Seveda pa je treba računati, da bo v Skopju sprčo izredne stanovanjske stiske in pomanjkanja prostorov treba v teh naseljih prebivalstvo naseliti bolj na goste, tako da

ti, da je to mesto imelo pred potresom okrog 40.000 stanovanj, saj sodijo poznavalci, da je že danes v Skopju okrog 160.000 ljudi. Pri 24.000 stanovanjih in sedanjem številu prebivalcev bi potresom priložilo na eno stanovanje skoraj 7 ljudi, kar je jasno, da bo število prebivalstva v mestu počasi še raslo.

Direktor inž. Jordanovski je v nadaljnjem razgovoru poudaril, da je graditeljem povzročalo veliko nevednosti v zadnjem obdobju zelo deževno vreme, težave pa so tudi z gradbenim materialom. Nekaj časa je zelo primanjlovala salomita, ukrenili pa so vse potrebno, da ne bi v bližnji bodočnosti zmanjkalo inštalacijskega materiala. Delal je, da se vsa podjetja zelo trudijo in vlagajo v gradnjo novih stanovanj ogromne napore. Vendar pa so težave — zlasti deževje — povzročile objektivne zastoj. Vendar lahko upamo — je dejal inž. Jordanovski — da bodo planske naloge za izgradnjo novih naselij do konca leta ob izrednih naporih vsaj v glavnem izpolnjene.

Inž. Jordanovski je nato govoril o perspektivni izgradnji Skopja v naslednjih letih. Dejal je, da bi bilo nesmiselno in potratno zgraditi prav takšno Skopje, kot je bilo staro, kajti to bi pomenilo ponavljati številne napake in kompromise, ki so jih v prejšnjih letih morali zagrešiti. Novo mesto bo znatno lepše, sodobnejše. Po splošnem mnenju lahko računamo, da bo Skopje nekako normalno zaživel v petih letih — to bi bila doba, ki je potrebna za odstranitev glavnih posledic potresa.

Stevilni strokovnjaki — zlasti geologi, tako domači kot tuji — ki so pregledovali teren, so ugotovili, da zemeljska struktura ustreza. Pač pa trenutno proučujejo (z geološkimi meritvami, vrtnji itd.) globlje zemeljske plasti (do globine 150 m). Domnevajo namreč, da sta po vsej verjetnosti v zemeljski notranjosti dve precej široki prelomnici. Če bodo te domneve točno potrjene z geološkimi raziskavami, se bodo pri bodoči urbanizaciji mesta na teh področjih izognili kakršnim koli gradnjam.

IGOR PRESERN

Zdrava teleta ne smejo v klavnico

V Celju predlagajo na temelju izkušenj: predpis podpreti z ekonomskimi ukrepi

Sklepi o posredni kontroli izvajanja predpisov o preprečitvi klavne telet so prvi trenutek povzročili v kmetijskih združenjih in pri zasebnih živinorejcih veliko zaskrbljenost. Vsi so se branili odgovornosti za reje telet do teže 120 kg, ki jih družbena pitarišča ne bodo mogla vseh sprejeti v svoje hleve. Proučevanje tega vprašanja v celjskem okraju pa je pokazalo, da jim ta ukrep ne bo povzročal takšnih pregledov, kot so menili, ker bo z ustreznimi ekonomskimi ukrepi mogoče povečati zanimanje zasebnih živinorejcev in zadrugnih pitarišč za takšno reio.

Po podatkih okrajne veterinarske inspekcije v Celju so v letošnjih prvih devetih mesecih v njihovem okraju odkupili 14.000 telet, a od teh so jih kar 10.400 poslali v klavnice. Pri doslednem izvajanju sedanjih predpisov o preprečitvi klavne telet pa bi lahko poslali v klavnice le nekaj 100 telet, vsa druga pa bi morali rediti naprej vsaj do teže 120 kg. V zadnjih dveh mesecih se je razmerje med zaklanimi teleti in tistimi, ki so odšli v pitarišča, sicer precej izboljšalo, a še vedno je šlo nad polovico odkupljenih telet v klavnice.

Od zdaj naprej bo veterinarska inspekcija preprečevala klavne vseh zdravih telet. To je v skladu s programom, da bi do prihodnje pomladi spet povečali stavež živine v Sloveniji, ki se je v zadnjih dveh letih zaradi posledice suše in drugega močno zmanjšal, na ustrešno število živali. Toda kdo naj redi ta teleta?

Predpis pravi, da so teleta dolžna rediti do teže 120 kg živinorejci, torej vsak lastnik sam, če ga ne more prodati. Zasebni živinorejci pa se niso vajeni rediti telet do takšne teže; nekateri zaradi

imenovane starterje, ki teletu lahko nadomeščajo mleko. Te stvari se torej da ugodno urediti tako za zadrugo kot za živinorejce — ostane še gospodarski račun, ki pri dosedanjih odkupnih cenah kaže, da se bolj splača prodati nekaj tednov staro tele, kot ga rediti do teže 120 kg. Nekeje plačujejo mala teleta za zakol do 350 din kg, v nekaterih obmejnih krajih pa celo po 400 din. Za večja teleta, namenjena za pitarišča, pa je cena precej nižja.

Okrajni kmetijski organi v Celju so odkupne cene proučili v sodelovanju s kmetijskimi organizacijami in prišli do zaključka, da bo odkupne cene malih in slabih telet treba precej znižati. To je mogoče uresničiti z dogovorjenimi cenami, ki naj bi veljale za vso Slovenijo, da med živinorejci in mejnih območij ne bi povzročale razburjanj. V okviru sedanjih predpisov, ki imajo teleta za reprodukcijski material, je to izvedljivo, saj teleta odkupujejo le zadrug.

V celjskem okraju menijo, da bi s progresivno odkupno ceno lahko precej zmanjšali ponudbo telet in nujnost sklicevanja upravnih organov na predpise. Najmanjša teleta do teže 80 kg, vseeno ali za zakol ali za nadaljnjo rejo, naj bi plačevala zadruga po, recimo, 280 din, od 80 do 100 kg po 290, od 100

do 120 kg po 310, nad 120 kg pa po 320 din. Pogodbeno pitana teleta, junice nad 180 in bikce nad 200 kg pa bi lahko prevzemala tudi po 350 dinarjev za kg. S takšnimi odkupnimi cenami bi živinorejce spodbujali k temu, da bi v svojih hlevih obdržali mnogo več telet kot doslej. Zaradi tega pa se ni treba bati, da pri doslednem izvajanju predpisov o preprečitvi klavne telet družbena pitarišča ne bi bila polna.

Podpiranje predpisov o preprečitvi klavne telet z ekonomskimi ukrepi ima tudi dobro stran, da živinorejci ne bodo telet namenoma poškodovali, kot so nekateri že delali, da bi jih potem lahko prodali za zakol. Hkrati bodo skrbeli, da bodo teleta čimbolje rasla, kajti za bolj razvito žival bo dobil za vsak kilogram nekaj 10 dinarjev več kot za slabo.

Posebno skrb zasluži tudi pregledanje črnih zakonov telet, zlasti še, ker se bo razlika med ceno telet in teletine še povečala, če bodo uvedli predlagane dogovorne cene. Zato kmetijskim zadrugam predlagajo, naj uvedejo evidenco brejih krav in telet ter nadzorni osemenjenjavanja in pripuščajo bikov. Po oceni veterinarske inspekcije v celjskem okraju v zadnjih mesecih črni zakoli telet namreč naraščajo.

J. PETEK

Zabeleženo

Cenena gojitev gob

V stari opekarni v Bukovci (Vipavska dolina) je začelo podjetje »Cistilka« gojiti gobe »Championne«, ki so zelo iskane na domačem in tujem trgu. V stari opekarni so ustvarili z majhnimi investicijami naravne pogoje za njihovo rast. Za ogrevanje in ustvarjanje primerne vlage so pripeljali iz Rirske Bistrice staro lokomotivo, ki jo je popravilo in prilagodilo gorisko podjetje za popravilo voz in strojev, za prežračevanje pa so z nekaterimi preureditvami uporabili stari dimnik opkekarne.

Poskusi v tunelski peči dobro obetajo. Na lesenih »pogradkih«, pokritih s plastjo gnoj in zemlje lepo rastejo gobe, ki bodo na trgu čez štiriinajst dni. Podjetje »Cistilka« pričakuje, da bo uredilo gojitve gob, ki bo zelo rentabilne.

Razen tega pa nameravajo preurediti v gobarno tudi opuščeno opekarno v Vrtojbi, kjer so prav tako ugodne razmere. Na 800 kv. metrim nameravajo zainkret letno nabirati osem vagonov gob. Ko pa bodo prilagodili za gojitve gob vse obrate opuščene opkekarne, bodo — kot pričakujejo — na leto nabrali 30 vagonov gob v vrednosti 120 milijonov dinarjev, delo pa bo le deset ljudi.

JUST PERAT

NOV DOSEŽEK NA PODROČJU ELEKTRONIKE — Inženir Jože Peterčeli z Zavoda za avtomatizacijo je konstruiral instrument za merjenje in uglaševanje frekvence v nekaterih elektronskih napravah. Instrument — generator MA 4450 — prekaša po točnosti tovrstne instrumente v tujini. Za novi instrument se že zanimajo tuji strokovnjaki. Foto: M. Krali

Veliko zanimanje Italijanov in Švicarjev za lov v Pomurju

Hotelske kapacitete so že zdaleč premajhne

Za bogata lovišča pernatih in druge divjadi v Pomurju je v tujini čedalje večje zanimanje. Posebno letošnji jesen privablja lovna sezona velike skupine tujih gostov, predvsem Italijanov in Švicarjev. Tako so samo za čas od 1. do 4. novembra zbrali v soboskem turističnem biroju 70 prijav za večdnevno bivanje lovcev iz omenjenih dežel. Medtem ko poteka organizacija lova v ređu, za ktr skrbijo 23 lovskih drušin v Pomurju, se turistič-

Nov obrat za šivne cevi v Sisku

V okviru rekonstrukcije Zelenarske Sise, ki bo do leta 1965 zahtevala v prvi fazi 16 milijard dinarjev investicijskih sredstev, so zgradili že prvi obrat. Na praznik republike bo začela v železarni obdelovati nova tovarna šivnih cevi z začetno zmogljivostjo 75.000 ton šivnih cevi letno, ki jo bodo pozneje povečali na 130.000 ton. Že v kratkem bodo v novi tovarniški hali končali montažo najmodernejših strojev za kontinuirano proizvodnjo šivnih cevi. Proizvodnja teh cevi je velikega pomena za naše gospodarstvo. Tehnika izdelave varjenih šivnih cevi je že tako napredovala, da lahko te cevi v večini primerov nadomestijo mnogo dražje brezšivne cevi.

B. B.

Bodoča industrijska cona Ljubljane

Po opustitvi letališča bo ves predel severno od železnice namenjen industriji

Ze dolgo občutimo v Ljubljani, da se industrijska delavnost ne more prav razvijati in razmahniti, ker doslej nismo imeli v neposredni bližini mesta širših površin, ki bi ustrezale za gradnjo večjih industrijskih podjetij. Zdaj pa se nam v tem pogledu odpirajo zelo ugodni pogoji na obsežnem območju severno od železnice proge od Šmartinske ceste pa vse do Zaloga, kjer bo opuščeno sedanje letališče, ki je doslej oviralo razvoj industrije na tem območju.

Ta predel Ljubljane nudi industriji ne le ugodne prirodne pogoje za gradnjo tovarn, predvsem kvalitetno podlago, samskega proda dobrih struktur, ki jih lahko uporabljajo za gradbeni material. Ta predel je tudi v glavnem nezazidan. Železniška proga Ljubljana—Zalog omogoča povsod priključke industrijskih tirov, tu je tudi novi lokomotivni kolodvor, na južni strani proge pa gradimo veliko toparno, ki bo nudila industrijskim podjetjem vzhodni progi ne le električno energijo in vročo vodo, ampak tudi ceneno industrijsko paro, tako da novim tovarnam v tej coni ne bo treba graditi lastnih naprav, ki bi bile v primerjavi z velikimi tovarniškimi objekti tudi neekonomične.

Vse to upošteva predlog generalnega urbanističnega načrta Ljubljane, kakor tudi pred kratkim sprejeti regulacijski načrt občine Ljubljana—Moste—Polje, ki določa celotni predel med železniško progo in Šmartinsko cesto oziroma novo severno industrijsko cesto vse do Zaloga kot bodočo industrijsko cono. To industrijsko cono prekinja le predel Zajčje Dobrave nad Poljem, ki je že toliko naseljen, da ga je treba upoštevati kot naseljeno površino. Tako bo ta razmeroma ožek naseljeni predel del industrijske cone na zahodno cono Moste in vzhodno cono Zalog.

Na skrajnem zahodu te cone imamo že vrsto industrijskih podjetij — Kolinsko, Tovarno kletje, Kemična tovarna, Saturnus, Izolirko, Indos, Tel. Mineral, obrate gradbenih podjetij in Javna skladišča — na skrajnem vzhodnem delu pri Zalogu pa imamo že tudi nekaj podjetij, kakor živilsko industrijo Emono, novo tovarno Saturnus, perutinar-

sko farmo, žitni silos ter skladišča Koteks-Tobus in hladilnico Slovenija-Sadja. Vmes pa so še velike razpoložljive površine tako v zahodnem delu ves kompleks letališča in na vzhodnem delu območje med Poljem in Zalogo.

V tej industrijski coni je že predvidena gradnja več novih industrijskih podjetij, med drugim tovarne poliamidnih vlaken (perlon), tovarne za predelavo soje, razsiritve obratov kombinata Zito (testenine, pekarna, keksi) itd. Tu di za potrebe železnice so rezervirane ustrezne površine, tako za aranzirni kolodvor in za železniške delavnice. Prostor pa bo dovolj tudi za vrsto drugih tovarn in velikih industrijskih podjetij.

Občinska skupščina Ljubljana—Moste—Polje je za uresničitev te velike naloge sklenila ustanoviti poseben zavod, ki bo izdelal zidani in ureditveni načrt za to industrijsko cono in organiziral tudi gradnjo komunikacij v tej coni: glavno industrijsko cesto v coni in cestne povezave med industrijsko cono in bodočo stanovanjsko cono južno od železnice proge do Ljubljane, ki je po regulacijskem načrtu razdeljena na devet sosesk — Moste, Kodeljevo, Štepanja

vas, Fužine I, Fužine II, Polje — Rjava cesta, Polje — Slape, Polje — Večje, Polje — Sola — in bo skupaj s soseskami Zajčja Dobrava, Zalog in Nov. Jarše omogočila naseljevanje novih 50.000 prebivalcev. Hrbtenica prometnega sistema stanovanjske cone južno od železnice bo rekonstruirana Zaloška cesta, kot štiripasovna mestna hiora cesta, ki bo med Mostami in Poljem speljana po novi ravni trasi. Južno od Ljubljane do Golovca pa je predvidena za zdaj kmetijska cona.

V tej stanovanjski coni bo južno od proge edina industrijska Papirnica Veveče, ki ji regulacijski načrt pušča možnost razširitve, kar pa na stanovanjsko območje ne bo imelo škodljivih vplivov. Tudi koncentracija industrije na severu stanovanjske cone ne bo mogla v večji meri vplivati na ozračje, ker so tako v stanovanjskih coni kot filter zelene površine, parki, zelenice in gozdne površine, pa tudi v sami industrijski coni so predvideni gozdní pasovi v smeri sever jug. Po vseh teh načrtih sodi, se obeta občini Ljubljana—Moste—Polje v prihodnjem obdobju med vsemi ljubljanskimi občinami najhitrejši industrijski in gospodarski razvoj. F. S.

Težave s prostori za zdravstvo

Razgovor z dr. Drolcem, upravnikom Zdravstvenega doma Maribor

Zdravstveni dom Maribor je v zadnjih letih dosegel lepe uspehe pri razširitvi in izboljšanju zdravstvenih služb na svojem področju. Zato smo obiskali upravnika dr. Adolfa Drolca in mu postavili nekaj vprašanj, ki zadevajo delo zdravstvenih služb.

Kakšne uspehe je vaš zavod dosegel v zadnjih letih? Zdravstveni dom Maribor je bil ustanovljen leta 1957 kot eden zadnjih v republiki. V kratkem času je vključil v svojo organizacijsko sestavo številne do tedaj samostojne zdravstvene zavode razen obratnih amulant in železniškega zdravstvenega doma. Mreža teh zdravstvenih ustanov je bila osredotočena v glavnem le na goste naseljene predel mesta, medtem ko je bila bližnja in daljnja okolica od zdravstvenih služb relativno oddaljena. Stanje se je zaradi hitrega gospodarskega razvoja mesta, vse večjega priliva s podeželja, povečanja števila in spreminjanja strukture ravnocev, zlasti pa z uvedbo zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev še poslabšalo.

Ker ni bilo dovolj finančnih sredstev za razširitev obstoječih zmogljivosti v mestu ali za gradnjo osrednje stavbe, smo zato, da bi približali zdravstveno službo državljanom, začeli ustanavljati zdravstvene postaje in ambulante po okolici. Tako imamo danes na vsem našem območju po okolici deset zdravstvenih postaj. Večina jih ima poleg splošnih ordinacij in posvetovalnic za ženske, ki je sedaj v neki vili v Aškerčevi ulici, kjer pa v prostorih raste lezna goba.

Upamo, da bomo za obe službi dobili okrog 200 milijonov dinarjev, s katerimi bi lahko dogradili prizidek v Ulici talcev. V nemogočih pogojih dela tudi fizioterapija, in sicer v kletih, v katerih je bilo svojčas čistino »kapališče. Kolikor bodo sredstva v mestnem zdravstvenem investicijskem skladu dovoljevala, bomo poskušali urediti prostore za ambulantno v Studencih v bloku, ki ga gradi »Gradisa« in dokončati paviljon, ki ga je že zgradila Elektrokovina, pa je zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ustavila gradnjo. Imamo tudi izredne težave s kadri, kljub temu, da štipendiramo po 30 in več štipendistov letno.

Ena najvažnejših nalog v prihodnjem bližnjem obdobju je poleg boljše kadrovske zasedbe in ureditve notranje organizacije gradnja nove osrednje stavbe. Že več let se pripravljajo programi za zidavo in oblikovanje finančnih sredstev, toda koncepti in možnosti pa se stalno spreminjajo. Verjetno naš optimalni program še dolga leta ne bo uresničen; nujno pa je, da zagotovimo prostore za šolsko polikliniko, ki se stiska skupaj s protituberkuloznim dispanserjem v bivšem Černiševem sanatoriju, tako da se šolski otroci in tuberkulozni bolniki mešajo, čeprav poskušamo z različnimi prijemi preprečiti. Še bolj kot šolski polikliniki pa je potreben prostor dispanserju za otroke, ki je sedaj v neki vili v Aškerčevi ulici, kjer pa v prostorih raste lezna goba.

pril prvi razred in potem vsako leto novega.

Zdi se mi, da so uprave čene pripombe ljudi o preobremenjenosti zdravnikov v dispanserju za otroke. Ali ni možnost, da bi podvojili v konah zdravniško službo in uvedli v Jezdarski ulici primernejši čas ordinacije?

Za zdravstveno varstvo dojenčkov in predšolskih otrok, ki jih je na našem območju okrog 20.000, imamo dispanser za otroke in 19 posvetovalnic na terenu. Zaradi neustreznih prostorov so v dispanserju le štiri pediatrične ordinacije, kar pa za tako število absolutno ni dovolj. Neugodno je tudi to, da je dispanser lociran ob robu mesta, kar zlasti občutijo matere, ki morajo nositi s seboj bolne otroke z desnega brega. Izredno velik naval je v dispanserju od 16. ure naprej ter je treba po tem času najdlje čakati. Večina mater je namreč zaposlenih v dopoldne in nesejo otroka na pregled, ko opravijo doma najnujnejša dela. Da bi se to izboljšalo, bo s 3. novembrom v paviljonu Zdravstvene postaje Tabor v Jezdarski ulici odprta ordinacija s stalnim zdravnikom v dopoldanskem času. Popoldanska ordinacija v tej postaji bo v poznejših urah. Frav tako bomo v dispanserju za otroke delo podaljšali za eno uro. Točko v danih pogojih lahko storimo in upamo, da bomo potrebnam vsaj delno zadostili in tako tudi zmanjšali potrebo po hišnih obiskih pri otrocih na domu. M. KOS

Razširitev tovarne

Viskoza v Loznici

V tovarni viskoznih vlaken v Loznici ob Drini bodo v kratkem začeli obsežna dela za rekonstrukcijo, ki bo med drugim obsegala gradnjo lastne tovarne viskozne celuloze in povečanje zmogljivosti obstoječe tovarne viskoznih vlaken. Celotna rekonstrukcija bo stala 32 milijard dinarjev. Nova tovarna celuloze, kjer bodo izdelovali viskozno celulozo iz bukovega lesa, bo imela letno zmogljivost 45.000 ton, zgradili pa naj bi jo v dveh letih. Hkrati bodo povečali zmogljivost za proizvodnjo celuloznih vlaken, predvsem pa za proizvodnjo celofana in korda za avtomobilske gume.

Skupen kmetijski inštitut

Kaže, da bodo v SR Makedoniji dobili namesto dosedanjih več deset raziskovalnih ustanov v kmetijstvu en sam inštitut za kmetijsko proizvodnjo. Pobudo za takšen skupni inštitut sta dala republiška gospodarska zbornica in kmetijsko gozdarska fakulteta v Skopju. Smatrajo, da bo takšna združitev raziskovalnih ustanov pripomogla k smotnejši uporabi finančnih sredstev in laboratorijske opreme; to pa se bo nedvomno koristno odrazilo tudi v sami kmetijski proizvodnji.

Letos manjši odkup živine

Po podatkih republiškega zavoda za statistiko je bilo septembra o naši republiki odkupljenih za 5263 milijonov kmetijskih pridelkov, kar je za 22 odst. več kot v lanskem septembru. Zaradi splošnega zmanjšanja števila živine je bilo, v primerjavi s 105 tonami odkupljenih pitanih prašičev v lanskem septembru, odkupljenih v istem mesecu letošnjega leta 83 ton pitanih prašičev, odkup mesnatih prašičev pa se je od 922 ton v lanskem septembru zmanjšal na 779 ton. Medtem ko je bilo v lanskem septembru odkupljene 6180 ton klavne govede, je znašal odkup v letošnjem septembru le 4105 ton. Tudi odkup klavnih telet je bil manjši, saj se je od 1750 ton zmanjšal na 1474 ton v letošnjem septembru. Primerjajoč količino odkupljene živine v prvih devetih mesecih lanskega in letošnjega leta ugotovimo, da se je v omenjenem obdobju letošnjega leta pri 775 tonah pitanih prašičev odkup zmanjšal nasproti omenjenem obdobju lanskega leta za 772 ton, pri 7442 tonah mesnatih prašičev za 669 ton, pri 39.069 tonah klavne govede za 2321 ton in pri 12.882 tonah klavnih telet za 514 ton. Ob tem velja poudariti, da se je odkup živine iz proizvodnje družbenih kmetijskih gospodarstev povečal, vendar pa ne toliko, da bi lahko v celoti količinsko zadržal zmanjšanje odkupa.

Regionalna

izvozna bilanca

Svet za zunanjo trgovino zvezne gospodarske zbornice cenil, da se bo od 168 milijard dinarjev izvoza, ki je bil dosežen do konca septembra, izvoz do konca leta povečal na okoli 233 do 236 milijard dinarjev. S tem bo za 3—6 milijard presežen izvozni plan. Po tej oceni bi pri 112 milijardah izvoza v države zahodne Evrope za dobrih 5 odstotkov presegle planirani obseg izvoza. Izvoz v vzhodnoevropske države pa bi po tej oceni dosegel blizu 59 milijard, s čimer bi bil plan za 0,9 odst. presežen. Izvoz v ostale države pa bo ali dosegel planirani obseg ali pa bo nekaj manjši. Sodiijo, da bo izvoz v Severno Ameriko za kakih 13% manjši od planiranega, v države Latinske Amerike za kakih 39 odst. manjši in izvoz v Afriko za okoli 0,5 odst. manjši od planiranega.

Prekop Donava-Tisa-Donava do l. 1964?

Medtem ko so se gradbena dela na prekopu Donava—Tisa—Donava v minulih 6 letih gibala v planiranem obsegu, je prišlo letno zaradi pomanjkanja finančnih sredstev do zastoj. Doslej so že opravili okoli 35 odst. vseh planiranih del, saj so izkopali že okoli 60 odst. prekopa, zgradili 36 odstotkov programiranih objektov in opravili okoli 90%, ostalih del. Do konca letošnjega leta bodo stroški za uresničitev načrta, narasli na okoli 43 milijard dinarjev; za dokončanje po bo treba — računajoč po cenah iz 1961. leta — investirati še 39 milijard dinarjev. V direkciji za gradnjo hidro sistema Donava—Tisa—Donava menijo, da bo kljub letošnjemu zastoju mogoče dograditi prekop do konca 1966. leta, kot je bilo planirano. Pomanjkanje investicijskih sredstev se za seveda ne bo smelo ponoviti.

„Big Lift“ in Bonn

Ameriške diviljave ostanejo v Evropi, je v nedeljo izjavil Dean Rusk v Frankfurtu in s tem še s svoje, nekompetentne, najhujše strani pokazal z demantiranjem mnenj, ki bi bila temu nasprotna. Toda strahu je ostal in Bonn bo nedvomno vstrajal pri tem, da naj ZDA nudijo nadaljnja, konkretna zagotovila, da ne nameravajo zmanjšati števila svojih oboroženih enot v Zahodni Evropi, predvsem ne na kak simbolčen obseg. Ali bo Washington pohitel tudi s takimi, oprijemljivimi zagotovili?

Opazovalci političnega razvoja domajo v to. Dovolj je znamenj, ki kažejo, da namerna Kennedyjeva vlada spreminja svoj koncept vobrabe Zahodne Evrope in si zagotavlja taktične rezerve v nadaljnjem razvoju odnosov z Vzhodom. Taka rezerva — v obliki koncesije — bi bila možnost zmanjšanja števila ameriških divizij v Zahodni Evropi s šest na dve ali eno divizijo.

Poglavito znamenje, ki prida o takem ameriškem nameri, je bila akcija, znana pod imenom »Big Lift«. V treh dneh so s najmodernejšimi transportnimi letali tipa C-135 prepeljali v oporišče Bercy v Texasu v zahodnoameriški ameriški oporišči Ramstein in Sembach 16.000 vojakov. Eno letalo je potrebovalo za pot iz Teksasa v Frankfurt natanko deset ur in petindvajset minut. Ta manever bi naj pokazal, kako okretna in tudi na daljavo učinkovita je moderna ameriška vojska. Toda stroški (25 milijonov dolarjev) se ne bi sploščili, če bi enako delovanje ne bilo še nekaj drugega, namreč politično-psihološki eksperiment, s katerim bi naj dognali, kakšna bo v Evropi reakcija na možnost, da ZDA svojo vojsko pomoč evropskim zavetnikom reducirajo na »pristojnost iz daljave«.

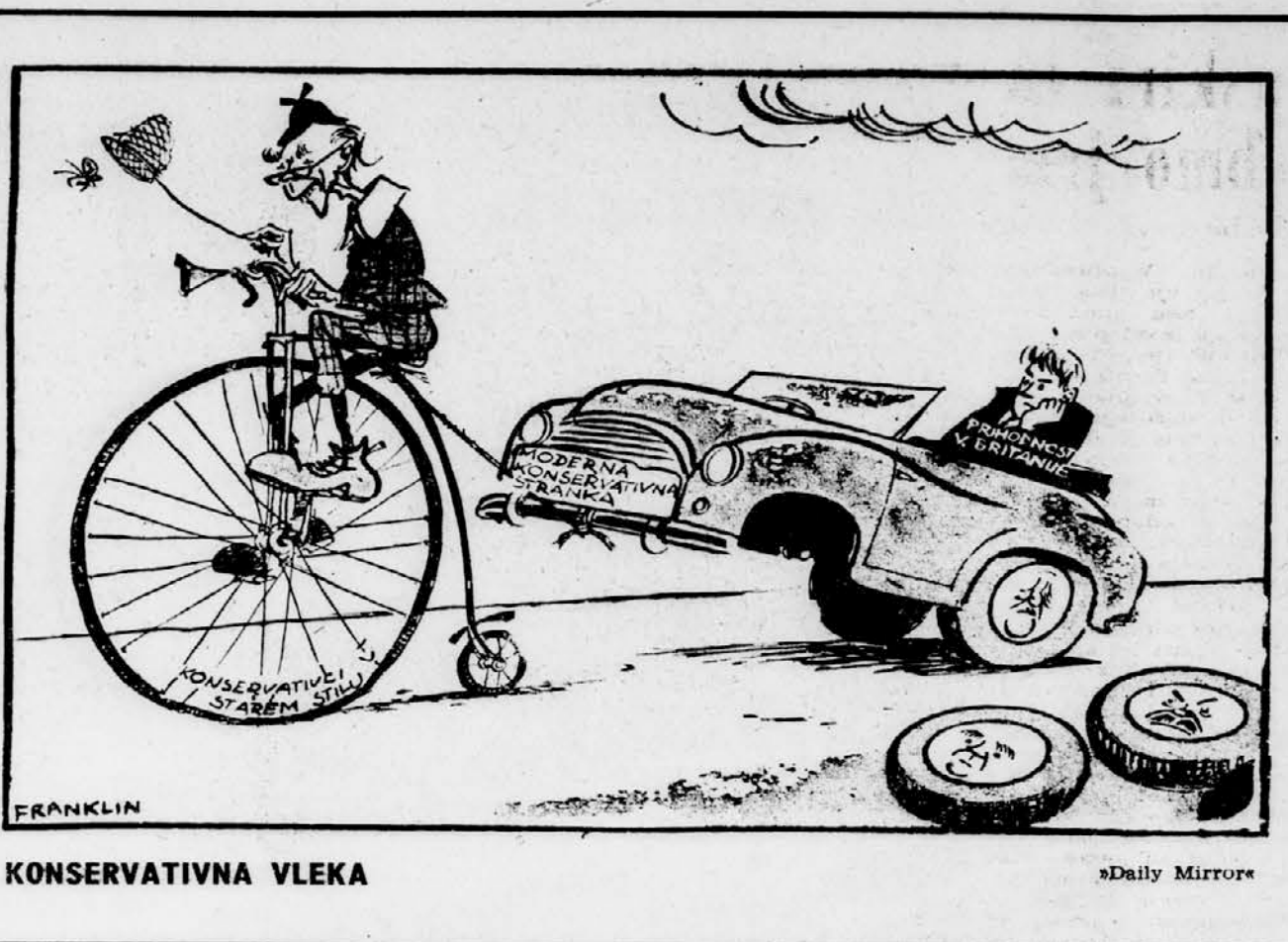
Ameriški obrambni minister Gilpatrick je komaj pred nekaj dnevi napovedal zmanjšanje ameriških oboroženih sil v Evropi — »Big Lift« bi naj ilustriral, kako namerava Pentagon kompenzirati morebitno ameriško odsotnost.

Reakcija je bila negativna, predvsem v Bonnu in sicer iz dveh razlogov: skrajna ameriška garnizija v Evropi bi pomenila korak k razredčenju, »neutrazičnosti« srednjeevropskega območja, kjer naj bi najbolj pogosto prihajala do zasvojitve, hkrati pa bi pomenilo tudi večje breme za zahodnoevropske vojske pravicarje, kar ameriška »pristojnost iz daljave« naj ne bi slabila, temveč krepila splošno obrambno moč Zahoda, kar z drugimi besedami pomeni, da bi morale zahodne države štiri ali pet ameriških divizij nadomestiti s lastnimi.

Seveda, Bonn bi bil pripravljen odnehati, pripravljen bi bil celo zadovoljiti se s splošno simbolizirano, da vizijo nekega na zahodnoameriškem ozemlju, toda samo pod pogojem, da Washington atlantskim, torej tudi zahodnoameriškim generalom dovolji, da po lastni presoji v morebitnem sporu uporabijo tako imenovano stalno atomsko orožje. Ta sugestija je prav le dni prišla iz Washingtona, namreč od bojevitih reaktorjev Goldwaterja. Toda ker bi bilo to possem v opreki s sedanjo Kennedyjevo zunanjo politiko in bi se s tem v hipu razbiti v nič, ni njeni dosedanjim rezultatom, seveda ni mogoče pričakovati, da bo Washington nasledil tej nevarni »logiki« Bonna.

Da pa »Big Lift« ni bil samo poskusni balon, ki se je pač razpočil, in da ZDA zaradi težav pri izvajanju svojih načrtov nikakor ne nameravajo teh načrtov še tudi zavreči, dovolj jasno izpričujejo tudi Rusovne nedeljske »Stolžne« besede zaslišanemu Zahodnim Nemcem: dejal je namreč, da ne gre reducirati števila ameriških oboroženih sil v Evropi — »v sedanjih okoliščinah«.

S. FRAS

Razorožitev in njene posledice

Bistveno novi elementi razprave o razorožitvi v OZN

NEW YORK, oktobra. — V političnem komiteju Generalne skupščine se je pričela razprava o razorožitvi. Ta razprava ni nova. O razorožitvi se razpravljajo od ustanovitve organizacije. Da, o razorožitvi je razpravljalo tudi Društvo narodov od svoje ustanovitve do svojega razpada. Nova ni tema razprave, docela nova pa je način in duh, v katerem se je ta razprava pričela.

Prvi tisti opazovalca z bal-kona bo nujno ta, da je razprava letos neprimerno bolj skromna kot kdajkoli doslej. Doslej je govorilo o velikih principih. Takša razprava o velikih principih pa je čisto prevelika od tega, da so na koncu padli predlogi o »skrotitvi oborožitve in ne o »skrotitvi razorožitve«. Dolga leta smo spremljali diskusije, v katerih so velike sile skušale odkriti pri nasprotju predvsem tiste točke, ki jih ta nikakor ne more sprejeti. Iz našale so bučne predloge brez ozira na to, ali so bili ti predlogi sprejemljivi za predlagatelja ali ne, zavedajoč se, da jih bo nasprotnik zavrnil. V teh diskusijah se je nekaj bistvenega spremenilo že v nastopu Hruščova leta 1960. Hruščov je namreč že tedaj opozoril na ekonomske in socialne posledice razorožitve. Toda velika sprememba, ki je nastopila od tedaj pa do danes, je predvsem v tem, da ne razpravljamo več, kdo je za mir in kdo ne, kdo je za razorožitev in kdo ne, ampak danes konkretno diskutiramo o tem, kakšne konkretne in praktične korake je treba napraviti na poti h končnemu cilju — k popolni razorožitvi in kolektivni varnosti pod okriljem OZN. Danes govorimo predvsem o »postopnosti«, »parcialnih korakih«, »skrotitvah postopno« itd. Danes se vsi zavedamo, da do svetovne razorožitve ne bo prišlo čez noč, toda prav tako imamo vsi občutek, da smo prekoračili Rubikon: vse doslej so bili pogovori o totalni razorožitvi, istočasno pa so izdatki za oborožitev naraščali in dosegli v preteklem letu 130 milijard dolarjev ali 10 odst. svetovnega dohodka; danes se pogovarjamo o postopnih ukrepih za popolno razorožitev, toda že imamo pred se-

boj odgovornih vladnih krogih začeli resno in znanstveno razmišljati o ekonomskih posledicah razorožitve. Ameriška vlada je že lani imenovala posebno skupino najuglednejših ekonomistov, ki so pripravili poročilo »Ekonomske posledice razorožitve«. Poročilo je bilo natanjeno kot uradni dokument Agencije za razorožitev in je bilo široko publicirano. V poročilu vidimo predvsem, kako pomembno mesto v ameriškem gospodarstvu zavzema danes vojna industrija: V državi Kansas je v vojni industriji na primer zaposlenih 30,2 odst. vseh industrijskih delavcev, v državi Washington 28,6 odst., v New Mexicu 23,8 odst., v Kaliforniji 23,3 odst. itd. Iz tega vidimo, da je na primer danes 35 odst. ameriške letalske industrije rezervirano izključno za vojne namene, da ladje delništvu dela s 60 odst. svojih kapacitet za vojsko, industrija telekomunikacij daje 40 odst. svojih kapacitet za razorožitev, zato prihajajo prav tako od delavcev kot od podjetnikov. Delavci se namreč boje, da bodo ostali brez posla in kruha, podjetniki pa da bodo ostali brez profitov. V trenutku, ko se je v svetu nekaj tako bistveno premaknilo in se je spremenilo celo mednarodno vzdušje ter se nam zato razorožitev zdi prvič v povojni zgodovini resnično izvedljiva, v tem trenutku je izredno važno, da se zgodbe vse priprave, da bi bil proces konverzije — prehod vojne gospodarstva na mirnodobsko — miren in brez izjavnih škod oziroma ekonomskih izgub.

Znanstveni računi kažejo, da v primeru popolne razorožitve, če bi do nje prišlo nekoč, nadomna, recimo v enem letu, in sedanji državni izdatki za oborožitev ne bi bili zamenjani z državnim trošenjem za druge namene, vrednost nacionalne proizvodnje nenadoma padla za 48 milijard dolarjev in da bi se brezposelnost povečala za 5,3 odst. To bi seveda pomenilo neprimerno ostrejšo krizo od tiste, ki jo doživlja Združena država Amerike danes.

Vsekakor je izredno ohrabrujoče, da so danes v naj-

bolj odgovornih vladnih krogih začeli resno in znanstveno razmišljati o ekonomskih posledicah razorožitve. Ameriška vlada je že lani imenovala posebno skupino najuglednejših ekonomistov, ki so pripravili poročilo »Ekonomske posledice razorožitve«. Poročilo je bilo natanjeno kot uradni dokument Agencije za razorožitev in je bilo široko publicirano. V poročilu vidimo predvsem, kako pomembno mesto v ameriškem gospodarstvu zavzema danes vojna industrija: V državi Kansas je v vojni industriji na primer zaposlenih 30,2 odst. vseh industrijskih delavcev, v državi Washington 28,6 odst., v New Mexicu 23,8 odst., v Kaliforniji 23,3 odst. itd. Iz tega vidimo, da je na primer danes 35 odst. ameriške letalske industrije rezervirano izključno za vojne namene, da ladje delništvu dela s 60 odst. svojih kapacitet za vojsko, industrija telekomunikacij daje 40 odst. svojih kapacitet za razorožitev, zato prihajajo prav tako od delavcev kot od podjetnikov. Delavci se namreč boje, da bodo ostali brez posla in kruha, podjetniki pa da bodo ostali brez profitov. V trenutku, ko se je v svetu nekaj tako bistveno premaknilo in se je spremenilo celo mednarodno vzdušje ter se nam zato razorožitev zdi prvič v povojni zgodovini resnično izvedljiva, v tem trenutku je izredno važno, da se zgodbe vse priprave, da bi bil proces konverzije — prehod vojne gospodarstva na mirnodobsko — miren in brez izjavnih škod oziroma ekonomskih izgub.

JANEZ STANOVNIK

Tu je investicije v Gvineji

Gvinejska vlada je podpisala dva doslej največja investicijska aranžmaja z zasebnimi zahodnimi firmami. Ameriška aluminijasta družba Harway bo po prvem aranžmaju izkopal bogata nahajališča boksita in proizvajala iz njega aluminij. Gvinejska vlada bo na podlagi sporazuma udeležena pri čistem dobičku mesečne družbe s 65%.

Neka britanska firma bo po drugem aranžmaju zgradila v bližini glavnega gvinejskega mesta Conakrija veliko tekstilno tovarno, vredno 10 milijonov dolarjev. To je prvi večji gvinejski kreditni aranžma z zasebnimi britanskimi investitorji.

Vloga in odgovornost delavskega razreda pri premagovanju težav v današnjem svetu

Govor Mihe Marinka na kongresu v Italijanske socialistične stranke

V soboto popoldne je 35. kongres Italijanske socialistične stranke (PSI) pozdravil v imenu SZDLJ član zveznega odbora SZDLJ in član izvršnega komiteja centralnega komiteja ZKJ Miha Marinko in mu zajeel uspeh. Dejal je: »Socialistični razvoj sodobne Jugoslavije naravno vzbuja pri nas najbolj živ interes za razvoj socialistične misli in prakse v vseh državah, za sodelovanje z vsemi socialističnimi in naprednimi gibanji na svetu na načelih enakopravnosti in vzajemnega spoštovanja mnenj.«

Z delavskim gibanjem Italije se že zdavnaj razvijajo prijateljske zveze, ki so nas zlasti povezovale v skupnem boju proti fašizmu v zadnji svetovni vojni.

V prijateljskih zvezah naših narodov, v skupnih željah in obojestranskem interesu za njihovo razvijanje želimo danes poudariti tudi plodne odnose med SZDLJ Jugoslavijo in vašo stranko.

Prav tako želimo poudariti tudi njen poseben pomen v smislu sodelovanja naših organizacij, ki delujejo v različnih razmerah, ki pa sta naši veliko skupnih stališč zastran pomembnih vprašanj.

V široki lestvici tak stališč, ki imajo najpomembnejšo vlogo naša bližina, lito bi dejal, tudi identična stališča o tem, kako neogibno je treba ohraniti mir kot temeljni pogoj za napredovanje človeštva k popolnemu napredku in ustrezemu razvijanju in izpolnjevanju demokratičnih družbenih odnosov.

Milijonske množice delovnih ljudi, je našel Miha Marinko, močne demokratične in napredne sile na svetu, delavski razredi vseh držav zahtevajo dandanes ohranitev mira. Ideja miroljubne koeksistence si je že pridobila univerzalno podporo. Izšla je iz potreb po nadaljnjem razvoju in iz nevarnosti, s katerimi smo kolektivno kot narod so-

svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Povsod prevladuje prepričanje, pa tudi mi menimo tako, da je zdaj treba iti naprej, doseči nove močnejše sporazume, ki bi postopno, vendar čimprej, dokončno odpravili napetost v Evropi. Aziji in drugih področjih sveta. Glede tega imajo vsi kmetijski pomen načelne konstruktivno pogovornice »splošni in popolni razorožitvi«, o ustanovitvi brezatomskih con v raznih področjih Evrope in v drugih krajih sveta, čim nujneje popolna likvidacija kolonializma in mednarodno organizirana akcija za ekonomsko sodelovanje med narodi, brez diskriminacije, in pospeševanje razvoja nezadostno razvitih držav. Odstod velik pomen, ki ga imajo vsi kmetijski pomen načelne konstruktivne akcije, ki bi vodile v omenjeni smeri. Menimo, da imajo v pogojih, ko se izboljšujejo mednarodne razmere, pa tudi spričo cilja, da bi nenehno napredovali v tej smeri, a premagovanjem vseh težav, ki se bodo zagotovo pokazale, velikansko vlogo in odgovornost delavski razred, delavske partije ne glede na to, kateremu krilu delavskega gibanja pripadajo, kakaj na široki platformi: ohraniti miru in dvigvanja življenjskega standarda delovnih ljudi povsod na svetu, politike miroljubne koeksistence pogostokrat namučno tolmučajo z demagoških pozicij, da bi vzbudili dvom o neogibnosti njihovega sprejema in univerzalnega izvajanja.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Znano vam je, da se predsednik Jugoslavije Josip Broz Tito vrača v domovino po nekaj tednih, ki jih je preživel v misli miru in vrsti ameriških držav. V imenu vse jugoslovanske javnosti zagovarjam neoposredne realne in pozitivne konstruktivne akcije, ki bi vodile v omenjeni smeri. Menimo, da imajo v pogojih, ko se izboljšujejo mednarodne razmere, pa tudi spričo cilja, da bi nenehno napredovali v tej smeri, a premagovanjem vseh težav, ki se bodo zagotovo pokazale, velikansko vlogo in odgovornost delavski razred, delavske partije ne glede na to, kateremu krilu delavskega gibanja pripadajo, kakaj na široki platformi: ohraniti miru in dvigvanja življenjskega standarda delovnih ljudi povsod na svetu, politike miroljubne koeksistence pogostokrat namučno tolmučajo z demagoških pozicij, da bi vzbudili dvom o neogibnosti njihovega sprejema in univerzalnega izvajanja.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

Kako je postalo pravilno gledanje na mednarodne probleme in kako močan in začuden je interes najširše svetovne javnosti zastran zagotavljanje mednarodnega mira, je najbolj razvidno iz najširše podpore tej javnosti moskovskemu sporazumu o delni prepovedi poskusov z jedrskim orožjem.

ZELENA LUČ ZA SOVJETSKO SATIRO (2)

2000 zažigalnih vrvic

OD NASEGA STALNEGA DOPISNIKA

Vsak mesec razpošljejo iz Moskve po vsej državi dva tisoč zažigalnih vrvic, da bi kot v neke vrste verižni reakciji eksplodirale pod birokratskimi stolci ter skalele spokojnost zaspanih in zaostalih. Gre za zelo učinkovito verižno eksplozijo — smeh. Zažigalne vrvice so trakovi satiričnega filmskega tehnika »Fitiija«, ki ga sestavi v Moskvi poseben redakcija, in sicer vsak mesec v dva tisoč kopijah. Vsaka številka vsebuje po pet bradikih satiričnih zgodbic v obliki skeča, risane-ga filma in dokumentarnih pripovedi. Kadarkoli sem v kinematografih gledal te desetminutne tehnike, zmerom je prižgana satirična vrstica povzročila eksplozijo smeha in odobravnega gledalcev. Nekoč je eksplozija veljala »načelniku«, ki je zahteval, da bi se mu vsi prilivajo (»avtoriteta je zahtevala, da bi se mu vsi prilivajo«), drugič spet malomeščanu,

Posredovanje Hruščova

Sergejem Mihalkovom sem se sestal v njegovem stanovanju zraven kluba književnikov. Osemnadestoro poslopje je neke vrste živa knjižnica: na vseh vhodnih vratih je videti medenastobno tablico z imenom katerega pisatelja. Mihalkov je bil zasut z rokopiisi, fotografijami, risbami, povrh pa so ga nenehno nadlegovali telefon in — moja vprašanja. Vsem je odgovarjal in z vsemi se je hkrati ukvarjal. Mihalkov je namreč pobudnik, realizator in glavni urednik satiričnega filmskega tehnika. Zdal, ki je stvar stekla, reagirajo vsi — vsak po svoje. Nekateri dajejo predloge, drugi zahtevajo posredovanje, tretji protestirajo zaradi kritik itd. Pred satiričnimi eksplozijami »Fitiija« ni nihče ostal miren.

Začetek pred nekaj manj kot dvema letoma pa je bil vse prej kot gladek. Spremljali so ga protesti, napadi kritike, odstranitve s sporeda itd., kd...

»Fitiija« je postal problem, kateremu je v enem svojih govorov v Kremlju posvetil pozornost sam Hruščov: »Nedavno se mi je pototilo pisatelj Sergej Mihalkov, pripovedoval mi je, da se ne more povzpeti na zeleno vejo s svojim filmskim tehnikom, da so se vsi zarekli zoper njega in da navzile svoji velikosti (visok je dva metra) nima dovolj moči, da bi si sam pomagal. Mnogi izmed kritiziranih pri nas pravijo: strinjam se s tem, da bi se učil na napakah svojega sosedu, nikakor pa ne na svojih. Zato delajo vse, da bi zmanjšali pomen svojih napak, in pritiskajo na redakcijo časopisov in na ljudi, ki pišejo in izdajajo satirične tehnike... Mislim, da ljudje, ki branijo lokalizem in »čast uni forme«, opravljajo protikomunistično delo.«

»Fitiija« je dobil krila. Začel je redno izhajati, redno krožiti po kinematografskih dvoranah in redno povzročati eksplozije satiričnega smeha. Zdal se nastale nove težave za Mihalkova in njegove sodelavce, »ljudje so se začeli bati tega filmskega tehnika in kadarkoli se je prikazal operator s kamero v kateremkoli podjetju ali ustanovi, povsod je srečal zasrbljene obraze to-

varšev, ki so se »bali pomešati smeti iz svoje nise«, mi je pripovedoval Mihalkov. Najnove je posneti prizore z birokrati, razpisniki, ponarejevalci rezultatov in dejstev, takrat, kadar se morajo krivci na platno. Bolj se bojijo smeha kot državne kontrole. Takšne intervencije »Fitiija« so bile družbeno najučinkovitejše. Med dvema telefonskima Mihalkova sem pobrskal po načrtih za prihodnje tehnike »Fitiija«. Naletel sem na pravo galerijo portretov. Na primer portret propagandista. V mestni komite so poklicali predavatelja, ki je dan poprej v oficirskem domu podal zunanje politični pregled. Očitno so mu takole: »Tovariši! So nas opozorili, da ste med predavanjem s svojimi ugotovitvami štirinajstkrat povzročili smeh poslušalcev.« »Dovolite, ali obstaja norma za smeh na javnih predavanjih? Sicer pa, govoril sem o nekaterih burboznih politikih, ki so osmešili sami sebe.« »Za moč, vendar morate upoštevati razpoloženje varšev v dvorani, ki so po delovnem dnevu prišli, da bi poslušali resen pregled mednarodnih dogodkov in smeh. Sicer ne vztrajamo pri svojem, pač pa vam samo pri-

poročamo, da bi upoštevali to opozorilo.«

Ali pa na primer podobna filmskega cenzorja: nov film, ki je obravnaval sodobno temo, se je končal z besedo »konec«. Neki voditelj je izrazil željo, da bi bilo napisano »konec filma«. »Kaj pomeni 'konec' Konec česa? Konec sveta? Zvijenje? Besedica zveni nekoliko dvoumno. Zvijenje se vendarle razvija naprej. Bolje bi bilo spremeniti napis!«

Portret cenzorja

Med osnutki in načrti Mihalkova sem našel tudi zgodbo o hrbtenici: sleherno jutro je metal po tleh vžigalice iz treh skatlic. Skatlice so bile za vsako vžigalico in si prizadeval, da ne bi upognil kolen. Tako jih je drugo za drugo pobral in spraval spet v skatlice. Vsako jutro se je sklonil po stopetdesetkrat. Nekoč pa, ko je bilo za njegovo kariero nadvse pomembno, da bi se sklonil pred višjim obrazom — tega ni mogel več.

Opornost: mlad profesor družbenih ved je prišel k svojnemu učitelju, staremu profesorju, ki so ga nedavno javno kritizirali. Prosil ga je, da bi mu vrnil njegova tiskana dela, ki mu jih je podaril s posvetilom, kor se je bal, da jih

ne bi kdo videl pri profesorju in jih napak razumel...

Prizor iz gledališča: gledalci jokajo, ko sprejmejo skupaj z junaki Schillerjeve drame Marijo Stuart na morišče. Nekoč se ozre v sosedo: »Kaj, jokate? Nad kom? Nad kraljico! Eh, ti, delovni svetovni človek! Nemara si tudi član partije?« Odgovor je kajkejoča: »Prav briga me, kaj je ona! Ne moti me pri čustvovanju!«

Odlivanje za satiriko

Telefon je za nekaj trenutkov umolknil. Zato se je prezapleni Mihalkov spet lahko za nekaj hipov posvetil meni: »Nekako vse te intervencije tudi vlivajo pogum. To pomeni, da »Fitiija« povzroča eksplozije na pravem mestu.« Mihalkov so vili pogum še druga priznanja. Na prsih se mu sveti pet medalj — tri medalje lavreata državne nagrade in dvoje Leninskih odlikovanj. Prve je dobil še med vojno, drugi pa v teh dneh za svoj bog na novem področju — družbeni satiri.

Zadnji dve spomladaj kakih šest tisoč Moskovanec vsak večer vse mesece do zadnjega kotička napolnilo veliko kremelj-

sko dvorano. Gostoval je namreč leningrajski satirik Rajkin. Ljudje so imeli priložnost videti najbrdkejšje satirične domislice. Po odru so se sprehajali načelniki brez glave, karieri brez hrbtenice, birokrati brez duše itd...

V gledališču »Sodobnik« že dve leti polni dvorano satirična komedija Volodina z naslovom »Imenovanje«. Voditelj, konjunkturist, napreduje po družbeni lestvici z referati in idejami nekega podrejenega človeka, brez ambicij, in sicer vse dotlej, dokler leta ne spozna, da je napočil čas, ko mora vsakdo brati svoje referate in graditi položaj na svojih idejah.

Študentsko gledališče uvrsti na vsakih pet del v svoj spored vsaj tri pederčne družbene satire. Odprli so tudi novo moskovsko gledališče satiričnih miniatur.

Vendar se še zmerom najde kdo, ki v časopisu ali v gledališču protestira: »Blajo velično naše dežele in našega ljudstva!« Vedno mu odgovori z ugotovitvijo, ki ni jo je ponovil Mihalkov: »Mlad družbe se kaže bolj v tem, koliko se zna sama sebi smejati, kot pa v tem, koliko se zna sama hvalisati.« (KONEC)

F. BARBIERI

Industrijsko podjetje v Ljubljani

SPREJME

korespondentko-tajnico

Delovno mesto je v središču Ljubljane.

Pogoj: popolna srednja šola, znanje nemščine in strojepljanje.

Ponudbe pod: »ZELE UGODNO« — v oglašni oddelku »Delo«.

286

Kuharico in kuhinjsko pomočnico

sprejme gostiše

»JANJEVA KLET«

Beograd. 14167

Novice

LJUBLJANA: priznanje slovenskemu znanstveniku — Prvo nagrado v okviru Premio internazionale folklorico Giuseppe Pitagore v Palermo so prisodili dne 24. oktobra 1963 dr. Milko Matičetovemu, visjemu znanstvenemu sodelavcu Inštituta za slovensko narodopisje SAZU, za njegovo knjigo »Sežnani in prerajeni slovenski ljudski pesmi« (Dela SAZU 15, 1961). Dr. Milko Matičetov je že drugi slovenski etnolog, ki je dosegel tako visoko mednarodno priznanje (1. 1958 je prejel to nagrado dr. Niko Kuret iz istega inštituta, za delo »Aus der Maskenwelt der Slowenen«, Du naj 1955). Tvorstne nagrade niso samo osebno priznanje, ampak pomenijo tudi afirmacijo Inštituta za slovensko narodopisje SAZU v Ljubljani, ki uživa danes zaradi svojega dela v mednarodnih znanstvenih krogih velik ugled.

KOPER: jutri drugi koncert letošnje sezone — Društvo prijateljev glasbe v Kopru je pripravilo v sodelovanju s koncertno direkcijo iz Ljubljane za jutri zvečer ob osmih v dvorani koprskih glasbenih solih drugi koncert v tej sezoni. Sodelovali bodo Pavla Uršič-Petričeva, Ileana Bratuzeva in Andrej Jarc.

IDRIJA: zanimive slikarje v Sturnem — Sturni muzej so samostojno kmetilja nad Gornjo Kanomijo pri Idriji. Ljudje so mnoge pripovedovali o zanimivih slikarjih na zunanji strani hišne stene. Mestni muzej v Idriji je pregledal zadeve ter obvestil o tem etnografski muzej v Ljubljani. Ugotovili so, da je ta slikarja imeniten spomenik ljudski umetnosti, ki ga bo treba ohraniti. Posebno pozornost zbujata leva slika, ki prikazuje znano smledniško legendo, ko je Anton Padovanski pripeljal iz pekla umrlega graščaka, da je pred sodniki pričal o plačanih datjavah kmetu. Slike na zadnji strani hiše so prepletkane, vendar jih bo najbrž mogoče obnoviti. Tudi kašča za hišo je lep spomenik ljudske arhitekture.

AJDOVŠČINA: predavanje o obeliskih Njegoševih rojstva — V domu JLA je predinčinjen predaval o Petru Petroviću Njegošu beogradske književnosti Djordje Radišić, urednik kulturne rubrike »Narodne armije«. Pred tem je predaval pripadnikom JLA v Postojni in Vipavi.

NOVA GORICA: razstava reprodukcij beloruskih upodabljalnih umetnikov — Delavski univerza v Novi Gorici je odprla v avli kina Soča razstavo reprodukcij beloruskih likovnih umetnikov. To je prva prireditev iz ciklusa petih predstav, ki jih imajo to sezono v načrtu.

BEograd: skupščina bo obravnavala vzgojo in izobraževanje na drugi stopnji — Pojutrišnjem, vsaj tako napovedujejo, bo prosvetno kulturni zbor zvezne skupščine obravnaval srednje strokovne šole oziroma resitve, ki naj omogočijo, da bi se izobraževalni sistem v celoti približal potrebam gospodarstva in da bi ustvarili pogoje za to, da bi vsak učenec, ki konča osnovno šolo, lahko pridobil izobrazbo, ustrezno njegovim nagajenjem. Ob vsem drugem je nujno, da se gospodarske organizacije, zbornice, združenja in šole bolj zavzemajo za nadaljevanje izobraževanja sistema strokovnega izobraževanja. Na seji prosvetno kulturnega zbora zvezne skupščine bodo brskali pretrpetali tudi financiranje šol druge stopnje; pričakujejo, da bodo v zvezi s tem predlagali kakšne nove resitve, ki naj bi prijetneje gospodarstvo k bolj učinkovitemu zagotavljanju materialnih pogojev za neovirano delo teh šol.

ZAGREB: »Saloma« bo prvič izšla v »Forumu« — V deseti številki mesečnika »Forum«, ki jo izšla te dni, bo prvič objavljen integralni tekst dramske fantazije Miroslava Križeva »Saloma«.

SLOVESNOST V WASHINGTONU — Dr. James Killian, predstavnik nagradne ustanove Atomi za mir, izročal zlati medalji kalifornijskemu znanstveniku dr. Edwimu McMillanu ter sovjetskemu akademiku Vladimiru I. Vekslerju, ki si delita nagrado Atomi za mir. Radiofoto: AP

SOPLJA: sodelovanje bolgarske in jugoslovanske televizije — Zabavna rubrika zagrebške radiotelevizije je uspešno gostovala na bolgarski televiziji. V sodelovanju z izvajalci iz Beograda, Sarajeva in Skopja so Zagrebčani pripravili glasbeno revijo »Naj živi jesen«. Na programu, ki je trajal skoraj polnočno uro, so bile skladbe jugoslovanskih, bolgarskih, italijanskih, francoskih in sovjetskih avtorjev. Gostovanje zagrebške radiotelevizijske zabavne redakcije v Soplji je pomenilo prvo oddajo, temelejo na sporazumu o izmenjavi gostovanj med bolgarsko in jugoslovansko radiotelevizijo.

SOPLJA: posvetovanje o proizvodnji serumov in cepiv — V Varni je bila mednarodna konferenca predstavnikov znanstveno-raziskovalnih inštitutov za proizvodnjo serumov in cepiv. Na konferenci so bili narzvoči predstavniki Bolgarije, Romunije, Sovjetske zveze, Madžarske, Češkoslovaške in Jugoslavije. — Šestdeset referatov in poročil je proučevalo vprašanja povezanosti znanosti in proizvodnje, izboljšanja kvalitete zdravil ter organizacije proizvodnje in znanstveno raziskovalnega dela v inštitutih udeleženi držav. Na koncu so razglasili resolucijo, v kateri je poudarjena potreba po razširitvi znanstvenega sodelovanja in izmenjave izkušenj pri urejanju posameznih problemov ter potreba po standardizaciji serumov, cepiv in diagnostičnih pripravkov.

OSTRAVA: jubilej ostravskega godalnega kvarteta — Te dni praznuje ostravski godalni kvartet desetletnico svojega dela. Člani ansambla so Miroslav Melkus, Oldřich Samlík, Rudolf Šrubař in dr. Ivan Merka. Kvartet je doslej nastopil več kot 120 skladb in nastopal v domovini, v Madžarski in vzhodni Nemčiji. Leta 1959 je prejel nagrado na mednarodnem tekmovanju godalnih kvartetov v Budimpešti. V jubilejni sezoni bo nastopil na svojem 100. javnem koncertu in priredil 200. nastop v češkoslovaškem radiu. V svoj bogati program pa bo vključil tudi nova dela, ki so jih češkoslovaški kompozitisti Bartoš, Jirásek, Matej in Matys posvetili kvartetu ob njegovem jubileju.

Veletgovina ŽVILA - KRANJ
proda
nastavila osnovna sredstva:
FAKTURNO-KNJIZNI STROJ
SUPERMETAL 3/3 — leto izdelave 1961
FAKTURNO-KNJIZNI STROJ
SUPERMETAL 3/6 — leto izdelave 1962
Stroje so v brezhibnem stanju. Stroj je mogoče prodati zaradi tipizacije. Ogled strojev je mogoče vsaki dan od 7. do 14. ure v prostorih podjetja, Krsni, Gore-njavska cesta 1. 9951

Posredništvo med slovenskim in madžarskim kulturnim območjem

Nov knjižni program Pomurske založbe

Pred devetimi leti ustanovljena »Pomurska založba« bo s svojimi izdajami letos prvič sodelovala na beograjskem mednarodnem knjižnem sejmu. Znamenje, ki nedvomno govori o doletenem napredku v njeni založniški dejavnosti in o prizadevanju podjetja po opažnejšem sodelovanju na domačem in tujem knjižnem trgu.

Katero so nove naloge, ki si jih je zastavila ta doslej skorajda izključno pokrajnska založba? Nedvomno namerava »Pomurska založba« se vnaprej obdržati svojo izhodiščno značilnost s tem, da bo tudi v prihodnje posredovala slovenski javnosti dela iz kulturno zgodovinske preteklosti Prekmurja, publikacije s sodobno kulturno, gospodarsko in drugo problematiko pokrajine ter literaturo piscev rojakov. V muravju pa si bo prizadevala čez te regionalne okvire. Tako želi razširiti program z novimi slovenskimi pisecv nasploh ter z izdajanjem splošno pomembnih publikacij poljudnoznanstvenega oziroma strokovnega značaja.

Napomembnejši nalogi pa poverja tej murskoslovenski založbi posredništvo med našo in madžarsko kulturo oziroma književnostjo. Ta vloga gre založbi zaradi njene obsejnosti. V muravju pa si bo prizadevala čez te regionalne okvire. Tako želi razširiti program z novimi slovenskimi pisecv nasploh ter z izdajanjem splošno pomembnih publikacij poljudnoznanstvenega oziroma strokovnega značaja.

Delo na tem področju teče že nekaj let. V tem času se je tudi že pokazala njegova osrednja problematika: pomanjkanje prevajalcev v obeh smereh in na obeh straneh meje.

Tako lahko sedaj po besedah urednika založbe Jožeta Ternarja govorimo o pesnici prevajalcev iz madžarsčine v slovensčino, na priliko o Stefanu Sedonji, Stefanu Barbariču, Jožetu Plutarju in drugih, hkrati pa tudi o dejstvu, da je slovenska književnost na Madžarskem bolj poznana kot madžarska na slovenskem. Ivan Cankar, Prežihov Voranc, Tone Seliskar, Ciril Kosmač v madžarski prevodni literaturi na primer niso neznana imena. V najkrajšem bosta izšli dve deli: izbor Cankarjevih ertic v prevodu Elvire Cvetko ter Levstikov »Martin Krpan« v prevodu budimpeštanskega prevajalca iz slovensčine Frana Trika. Založba si prizadeva z razširjanjem medsebojnih stikov pisarjev svoje publikacije končno tudi na Madžarsko in med vojvodinske Madžare, česar doslej še ni delala. Glede tega so pomembni tudi njeni dogovori za sodelovanje z novosadsko založbo Forum.

In končno, pred opisom njenega programa v nastopajoči sezoni se bomo osredotočili na najbolj uspešni knjižni na področju njenega obsejnosti. »Pomurski« knjižni zborniki, »Panonski« zborniki, »Progresivne« proučevalne politične zbirke in med vojvodinske Madžare, česar doslej še ni delala. Glede tega so pomembni tudi njeni dogovori za sodelovanje z novosadsko založbo Forum.

Knjižni program za leto 1964 ne bo obsejnejši od letošnjega. Založba bo tudi vnaprej obdržala vsa dosežena področja: domača in prevedena leposlovna dela, madžarske izdaje in zbirke strokovnih in poljudnoznanstvenih del.

V prihodnjem letu bo pri njej izšlo okrog 18 knjig, med njimi dobri dve tretjini izpod peresa slovenskih avtorjev. V programu je roman Toneta Seliskarja »Noč in svitanje«, drugi del M. Kranjčevega romana »Rdeči gardiste« in zbirka novel mladega pripovednika Draga Graha. Med prevodi so na prvem mestu leposlovna dela iz sodobne madžarske literature: »Molče« roman znanega madžarskega pripovednika Arona Tamásija, sodobni roman »Poko-pališče rje« mladega pisatelja Endreja Fejesta ter antologija sodobne madžarske kraje-proze. Iz drugih književnosti so doslej izšli roman Vicki Baumove »Ljubezen in smrt na Baliju« ter trilogijo o Karlju Marxu pisateljice Galine Serebriakove. V madžarsko besedilo prevodi Seliskarjeve »Molče«, izbor novel Miša Krančica ali njegovo mladinsko delo »Imel sem jih rada« ter morda še izbor iz sodobne slovenske proze.

V skupini strokovnih in poljudnoznanstvenih del bodo izšle naslednje publikacije: »Pomurski« etnografski zborniki, »Panonski« zborniki, »Progresivne« proučevalne politične zbirke in med vojvodinske Madžare, česar doslej še ni delala. Glede tega so pomembni tudi njeni dogovori za sodelovanje z novosadsko založbo Forum.

FRESKA IN RELIEF KOT OKRAS ŠOLSKE AVLE — Zgradba nove osnovne šole v Zalemu rovu nad Trzajem bo ena najsodobnejše urejenih šol v Sloveniji. Prostorno šolsko avlo bo po zamisli ravnatelja Mirka Breica na eni strani okrasila freska, ki jo je izdelal akademski slikar Slavko Pengov, na drugi pa relief iz orehovega lesa, ki ga pripravila akademska kipar in učitelj likovne vzgoje na osnovni šoli heroja Grazerja v Trzaju — Vinko Ravnikar. Freska ponazarja zgodovino Trzaja z okolice, relief pa bo vseboval več prizorov iz zgodovine slovenskega naroda. Ena kompozicij bo predstavljala ustoličevanje slovenskih knezov, v osrednji kompoziciji pa bo simbolično prikazan narodnoosvobodilni boj. Obe deli ne bosta samo dragocen okras novega šolskega poslopja, temveč bosta obenem prispevali k estetski vzgoji učencev.

Foto: Edi Selhaus

Pestro dopolnilo šolske vzgoje

O uredniški zasnovi novega letnika »PIONIRJA«

Mesečnik »Pionir« (izdaja ga založba »Madarska knjiga«), ki je namenjen mladini med desetimi in štirinajstimi leti, ima že lepo tradicijo in prav tako tudi širok krog bralcev, saj izhaja v nakladi nad 13.000 izvodov. Prvi dve številki letošnjega letnika sta se posebej zbudili pozornost svojih vsebinsko pestrostjo in širino področij, na katera sta posegli. Smotna ureditve dokazuje premišljeno uredniško zasnovi in zato smo naprosili urednico »Pionirja« Drago Tarman, da prikaže osnovna vodila uredniškega delovanja pri vsebinskem oblikovanju tega priljubljene mesečnika za mlade bralce.

Izvedli smo, da je bil sedanjost koncept »Pionirja« oblikovan v tesnem sodelovanju s prosvetnimi delavci, še posebej z republikanskim zavodom za šolstvo, ki opozarja uredniški odbor na aktualno šolsko problematiko in prispeva na svetlo za ureditve. V tem sodelovanju je »Pionirje« že v začetku novega letnika v dobru meri uspešno uresničilo osnovno naloge, ki si jo je zadala — neposredno sodelovati pri reformiranju osnovnošolskega pouka na estetskem, literarnem in poljudnoznanstvenem področju. To nalogo opravlja »Pionir« nevsipljivo, na način, ki je mladim prijeten in dostopen. Prav tako pomembno pa je tudi strem-ljenje, da v izoblikovanem uredniškem načrtu združi

bralci spoznati slikarske znanje, film (konkretna pomoč za delo filmskih krožkov), poljudnoznanstveni slikanci s področja geografije, zgodovine tehnike in astronomije, dalje vremenoslovju, jedrski energiji in njeni uporabi in miroljubne namene, botaniki, domaćim in tujim zemljepisnim in zgodovinskim zanimivostim in fotografiji. Vse rubrike so zastavljene tako, da uvajajo mladega bralca v samostojno delovanje, obenem pa dajejo dovolj snov najrazličnejšim krožkom za svobodno dejavnost pionirjev. Še stalna slika je povezana z zgodami in neizgovornimi junaki, pionirji Tejke, v raznih krožkih. Seveda ne manjka v »Pionirju« rubrike za najboljšie pri-spevke bralcev in bogato urejenih, likovno izredno skrbno izdelanih ugank. Še stalni mesečnika so letos postale privlačna in domiselna uganka: pionirji določajo imena rastlin in živali, ki so ponatujene na njih v barvnem tisku.

Ce dodamo k temu zgode-nemu vsebinskemu prikazu še podatke, da se v vsaki številki zbere kar petdeset fotogra-fij in umetniških ilustracij kot uvrsteno likovno dopolnilo objavljenega gradiva, se nam letošnji »Pionir« simpatično predstavi kot vsebinsko in li-kovno bogata revija za mladi-nost.

S. G.

PIONIR TEJKA, član jamarskega krožka — ilustracija iz 2. številke »Pionirja«

POD RAZŽARJENIM NEBOM

DIMITAR SOLEV

Kaže, da potrebujem dalj časa, celo zdaj ko sedim na klopi, da si razjasnim njegovo nespretno namigovanje, pri katerem se mu cela polovica obraza, z zaprtimi očesom, raztegne in kriči kakor grima na antčnih maskah, ali je vesela ali žalostna, ne morem doznati, vendar pa je takšne mogoče videti na pročelju gledališča ob reki. Ne da bi se že znašel in ne da bi mislil na to, da že sedim na klopi, ga končno začnem razumevati, ker svojo mimiko, ki bi se človeku ugnela zdi, nemišlano, kolikor bi jo opazil na neznanem obrazu, dopolnjuje z besedami, ki niti niso tako odveč.

»Kako je bilo včeraj? Kaj si storil? Je bil ma-sten tisti zalogar?«
Spomnil sem se večeršnjega kasnega popoldneva po kopanju in odmahnil sem z roko, kakor da bi hotel reči: nič posebnega se ni zgodilo. Vendar je že prepozno, ker se je vmešal še Blagoje, ki tako rekoč nepomembno raztegne besede, navadno našlon s komolci nad spano, kakor da bi jih izgo-varjal povsem slučajno in brez posebne želje, da bi jih drugi slišali. Vendar vem, pa tudi vsi drugi do-bro vedo, da ni ravno tako in da Blagoje, ko se skloni vse do kolen, misli na čisto nekaj drugega, pri tem pa strmi v to koncentrirano kvadratno mrežo, izdobljeno v zelen les. (Zakaj bi sicer, mimogleda, veselega tega, čustvenega, potepnega Petra po rami?)
»Kako je bilo včeraj?« vpraša Blagoje, kakor da bi nam hotel reči: »Poslušajte: naloge ne smemo več odlagati. Tovariši se jezijo.«

»Saj ne odlašamo z njo,« pripomni Dane, in z dlanjo tišči strune, očrtno ne brnijo.
»Vem,« pravi Blagoje, »vendar pa moramo danes svoje delo opraviti, moramo ga že enkrat, končno.«
Hotel sem reči, da to ni odvisno samo od nas, vendar pa nadaljuje in z roko znova premakne beli kamencek.
»Moramo, to je najnovejša direktiva. Jaz bom poskrbel za to, vi pa za menoj. Ko bom pred večerom opravil zadeve, se bomo sešli na tistem kraju ob sedmih. Smo se razumeli?«

Na tistem kraju, zvečer, četudi bo že sedem: vem. Vsem je jasno in ga trepetno ponavljati, nekje v nas, kakor da bi to privraket poslušal, čeprav vem, da bom vse opravil tudi brez kakršnegakoli ponavljanja. Dolgo je še do večera, dolgo in daleč je še, vendar m' sence pod nogami opozarjajo, da je že polnoč. Začenam sem se spomniti, ko je bilo že vse pri kraju, da sploh nisem: opazil konca tihote more, ki jo je prinesel zračni napad. Morda nisem niti mogel slišati zategadeljega tuljenja sirene, vem, da ga nisem slišal, pa vendar, vse to mi je tuje in neznan, ker ne morem opaziti nikake značilne spre-membe. Šele, ko se v seneli dvoredna prikažejo redki mimioidi, Blagoje tako rekoč brezbržno po njihovih pogovorih dožene, ali je že minil alarm, Dane pa živahneje udarja s svojimi obilaznimi prsti po naznatenjini strunah razglašene kitare.
Ko vstanem s klopi, se verjetno prav zategadelj naravnost bojim, da se ne bom pri izhodu iz parka vnovič srečal s takimi občutnimi ulicami. Vendar niso videti lažne in doždeva se mi, da se to mravljičje ulično vrvenje lahko vseeno neboleče raztegne tudi preko tih visokih zasenčenih drevedov, ki so, na-vsezadnje, z razčasnimi lasmi in s hrupavo skorjo dreves prav tako polni mravljinčje vrveže. Zdi se mi, da niti ne čutim vročega in utrujajočega potu, ki me vsega oblija.

Vnovič smo v slaščičarni: sedimo tako rekoč za isto mizo, poleg izlozbe. Štirje komaj opazni vodni krogi so ostali na hladni marmorni plošči. Dvo-mim vase, kaj ne bi šele v druge; sedimo takole pogreznjeni v stolihi, ki se gugajo na zadnjih nogah. Ničde izmed nas se ne ozre v drugega, niti beseda ne kane na mizo, samo naši pogledi, usmerjeni vzporedno, na slepo česejo po ulici kot podaljšani snopli reflektorjev. Pogledi, ki se sami izdajajo, in žepi, v katerih niso samo roke.

Ne vidim, da bi bilo to tako smotno in zdržno. Pokleknem natakajja in narodim še štiri sladolede, ne da bi vedel, ali sem to storil zato, da bi odgnal morebitni sum, ki nemara kot muha obletava našo mizo. Vendar pa se zavedam, da je moja napetost samo za hip popustila, vtem ko štirje vodni krogi na marmornati mizi še naprej ostajajo tako izpo-stavljeni in nezavarovani. Natakaj se kmalu vrne in sklepate s skodelicami. Vsi smo se naglani nad te smešne porcije sladolede, hkrati pa še zmeraj neopazno pogledujemo na ulico.

Ta izlozba je podobna dnevu, nekemu nedoločne-mu viru dnevnih svetlobe. Človek ne more videti niti svoje sence, za katero bi se lahko skril; neka-ki to je vendarle drugače kot tedaj, kadar čutiš za sabo trdna in otipljiva tla, na katerih veš, da bi se lahko oprjel. To je podobno, kakor če plavaš in si vseeno zašel, četudi se zaneses na svoje roke, da bi se z izgubljenimi prsti nog dotaknil tla; samo to.

Vse bi bilo lažje in znošneje, ko bi se z nego-tovost razpišili, vsaj v malenkost, vendar pa domnjam gotovost. Tako pa ne vem, kaj je odvisno od mene in kaj spet ni. Nikakor ne bi hotel, da bi se počutil kakor list, s katerim se poigrava vihar vse dotle, dokler ga ne potegne v svoje vrtežno središče. Zares moram priznati, da me ta napetost izčrpa. Blagoje bi rad povedal, kako je tole naše posedanje za mizami prav toliko nesmiselno kolikor tudi neznanost in da je treja že kaj storiti, kar

bi čimprej prineslo gotovost, vendar sploh ne spre-govorim, pa tudi nihče drug med nami se ne zgane. Bojim se, da je to strah, kar se pase v meni. Ta prestilna napetost, ki me obdaja, nekaj čimurk, polna živčnosti in nepopravljivosti, je docela ne-vzdržna, da, zdi se mi, da celo neznanost; bojim se, da je to isti strah, s katerim sem se bojeval še prej, preden so napočili ti dnevi, ti naši dnevi. Stiskam čeljusti, hkrati pa jasno čutim, kako se mi koža je-ži na glavi; to moram premagati, sicer bi utegnil napraviti kako neumnost, majhno in veliko obe-m, ki bi je celo sploh ne bilo mogoče popraviti. Napenjam se (kakor pred skokom, in to ne le z nogami), ves se napenjam in polagoma me prevze-ma občutek, da se počasi spet živim v prejšnjo strugo, ki je še zmeraj podobna koritu hudournika, čeprav se bo kmalu spremenila v razbessni tok, ki nosi s seboj vse, tudi znanj svojih meja.

Zakaj mojji tepi so pravzaprav težji kot pa sta stisnjeni pesti, potni, skrtjeni in vroči.

Ze zdavnaj sem na čistem sam s sabo, zato bi dejal, da ni treba veliko časa, ko me grabi ta pa-nični strah v misli, za kakerega bi želel, da ne bi bil izven moje volje, da ga s stisnjenimi zobmi udušim v sebi. Vseeno se zavedam, da me utegne, neodvisno od mene, stresti kakor električni tok. Kazno pa je, da ne morem storiti še nič drugega, kot da si želim, da bi me čimprej obvladal. Zares je to edino, kar mi je mogoče.

Diskoteka

Dvajset skladb „Opatije 63“

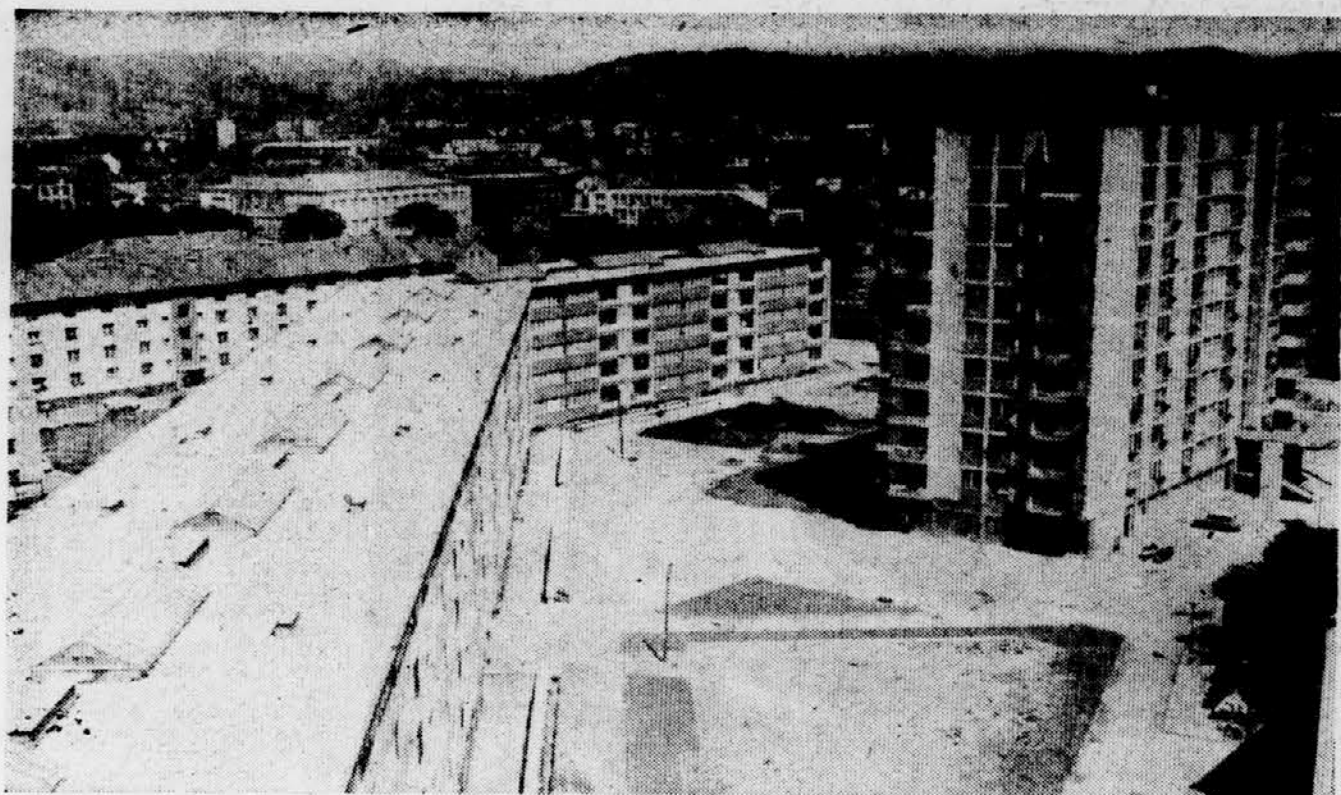
Radio in televizija Beograd je izdala ploščo »Opatija 63«, na kateri je dvajset skladb z opatijskega festivala zabavnih melodij: Maki, Ko boš odšla, Jaz sem kriv, Kdo ve, Odsila si z lastovkami, Kaj sedaj, Aida, Poslanica morja, Lepa Kosovka, Daleč od ljubega, Adijo Ana, Mogoče, Ne zapuščaj me sedaj, Oprost, Ljubim te, Na svedcu, Prižigi si cigareto, Isčasi, Breg upanja, Nostalgija in čististi ulice. Za instrumentalno spremljevanje poskrbeli prebrski orkester RTV Zagreb z dirigentom Miljenkom Prohasko ter zabavni orkester rada Sarajeva z dirigentom Radivojem Spasićem.

Vsaka plošča celotnega festivalnega natečaja je za poslušalca določeno presenečenje. Ko poslušata dva zvozna in po večkrat posamezne melodije, najpogostejše vsaj deloma spremljajo svoje ocene. Pri tem je dostikrat ugodno presenečenje ob kakih pesmi, ki mu pri poslušanju radijskega ali televizijskega prenosa ni vzbudila posebnega zanimanja. Letos bo takih pesmi z opatijskega festivala verjetno manj. Festival so na »ploščo« ocenili kot slab tako kar zadeva glasbo kot inventivo tekstov. Istotopne bodo melodije, ki so bile vseč občutno: »Odsila si z lastovkami«, ki jo na plošči poje Dušan Jakić, ter »Ko boš odšla« Aleksandra Negica v interpretaciji Anice Zbonović, pa Nardelijeve »Poslanica morju«, ki jo poje Tereza Kesovija, in spet Nečakova »Ne zapuščaj me sedaj« v izvedbi dueta Radmire Karakla-jić in Djordja Marjanovića.

Venčar pa bi poslušalce opomnil na nekaj pesmi, ki na festivalu niso vidneje uspeli, pa čeprav so po kvali-teti pred nagrajenici. To je najprej pesem Hede Piliš na besedila Vesne Rajić »Mogoče«, ki jo na plošči interpretira Gabi Novak v duhu tem aranžmaju Stipe Kalogere. Prav tako izstopa pesem »Oprost, ljubim te«, ki jo po-je Drago Dikić, ter »Jaz in ti« Mirka Souca v izvedbi Nade Knežević. Posebno velja opomniti na odlično interpre-tacijo Senke Velešević — Pe-trović pri izvedbi Koraceve melodije »Kdo ve«, ko tudi na svojevrstno zanimivo plo-ščo je zabavljica tudi glas-povalnica Marlene Džeril v interpretaciji pesni »Ne su-dencu«: pevki je namreč bo-jezen onemogočila nastop na festivalu. V celoti je »plošča« uspešna, izvedbe pa niso še do-volj »zrele«, saj se tudi tem-po »interpretacij« omeje-dijo razširjevanje festivalnih iz-vedb. NENAD TURKALJ

Kulturno prosvetna dejavnost v radgonski občini

Na plenumu občinske zve-ze Svobod v Gor. Radgoni so ugotovljali, da je bila med 14 društvi v preteklem letu najbolj delovna Svoboda v Apačah. Radgoni, ki naj bi bila zaradi vse kulturno prosvetne dejavnosti, je stori-la premalo. Na področju občine so se najbolj uveljavile dramske sekcije, saj je bilo odigranih v minuli se-zoni kar 63 dramskih del. Najboljšo repertoarno politiko pa uspešno izvajala društva Apače, Zepovci in Videm ob Ščavnici. V občini je bilo 10 lutkovnih odrov, najboljši pa so radgonski lutkarji. Glas-bena dejavnost lani ni prišla do izraza, saj niti en pevski zbor s področja občine ni so-deloval na veliki okrajni pev-ski reviji v Radgoni. Pri-manje za zaslužijo mladinski pevski zbori. IKA

ENO IZMED NAJVEČJH GRADBIŠČ V MARIBORU je bilo do nedavnega na Taboru, ob Ljubljanski in Frankolovski cesti, kjer je zraslo več stolpnic in »dvojnih« stolpnic, znameniti »bumerang« ter drugi stanovanjski bloki. Tako se je v tem delu, kjer je pred leti še rasla trava in so negovali svoje njivice vrtničkarji, naselilo blizu 2000 prebivalcev. Dobili so tudi servisne službe, za katere je poskrbela stanovanjska skupnost »Jožice Flander«, otroško zavetišče in trgovski paviljon. Vse kaže, da bodo letos začeli graditi še preprosto osnovno šolo na Ljubljanski cesti in bodo tako najmlajšim stanovalcem te nove četrti skrajšali pot do izvirnih znanja. (ip)

Foto: J. Gal

Težave: skrajšan delovni čas

Upravni odbor mariborske gospodarske zbornice je razpravljal o proizvodnji

Minulo soboto se je sestel upravni odbor gospodarske zbornice v Mariboru in razen tekočih poslov pregledal poslovanje za minulo obdobje. Naiveč pozornosti so posvetili rezultatom izvoza in proizvodnje za zadnja tri trimesčja, pri čemer so lahko ugotovili v glavnem pozitivna gibanja.

V izvozu sodeluje mariborski okraj v primerjavi z vso republiko z okrog 24 odstotki. Ker je težje izvoziti se zmeraj na obeh zadnjih trimesčjih, lahko torej pričakujemo, da bo plan izvoza celo presegel. Kljub temu pa so na seji upravnega odbora ugotovili, da nekatera podjetja svojih izvoznih obveznosti — tudi tistih, ki so jih prevzela ob najemanju izvoznih kreditov pri Jugobanki — ne jemljejo dovolj resno in da bodo imela zaradi tega še hude težave. Po drugi strani je plan izvoza pri nekaterih podjetjih prenapet — pri nekaterih pa zopet postavljen očitno prenizko. Vse te anomalije bo treba pri sestavljanju izvoznega plana za prihodnje leto popraviti.

Proizvodnja je v okraju Maribor letos povprečno za 13,5 odstotka večja kot lani v istem obdobju, dinamični plan proizvodnje pa so podjetja nekoliko presegla — za 0,4 odstotka. To sicer ni mnogo, a se bo odstotek zelo verjetno do konca leta, ko prav tako naraste proizvodnja, znatno zvišal.

Pri proučevanju analize gibanja osebnih dohodkov v okraju pa so na upravni odboru morali ugotoviti, da

so se osebni dohodki v industriji nasproti letu 1962 sicer zvišali za povprečno 7 odstotkov — pri čemer so seveda nekateri panogi mnogo huje priradali kot druge — da pa to naraščanje znatno zaostaja za republiškim povprečjem, in sicer približno za 3,4 odstotka. V vsem gospodarstvu pa je porast nasproti letu 1962 znašal v prvih treh trimesčjih 8,9 odstotka — zaostajanje za republiškim povprečjem pa je približno enako kot pri industriji. Pri tem so na seji upravnega odbora gospodarske zbornice poudarili, da je takšno zaostajanje predvsem kritično v tekstilni industriji, ki predstavlja v okraju eno največjih panog. Najvišje povprečne mesečne dohodke so v mariborskem okraju dosegla podjetja za proizvodnjo električne energije, najslabše rezultate pa kažejo podjetja iz skupine industrije gradbenega materiala, tekstilne in lesne industrije.

Zivahna razprava se je razvila okrog kompleksa vprašanj pri uvajanju skrajšanega delovnega časa. Podjetja — z rednimi izjemami — se vedno mnogo premalo delajo v tej smeri; predvsem ni na razpolago solidnih ekon-

omskih analiz. Pogosto pričenjajo posel tudi z napačnega konca, ko razpravljajo o tem, ali naj bo skrajšan delovni ali tedenski delovni čas, namesto da bi na osnovi organizacijskih in ekonom-

skih raziskav dognala, kaj je za njihove razmere najbolje. Vsekakor bo treba pri tem delu pokazati več iniciative, poguma in iznajdljivosti in ne čakati na izkušnje drugih. -ob

Zakaj tako?

Tudi počitniški domovi naj prispevajo

Na nedavni seji mariborskega mestnega sveta se je razvila razprava o poslovanju sklada za turistični razvoj Pohorja, v katerega se stekajo sredstva občinskih skupščin, pohorskih domov, pohorskih zavetnikov in nekaterih drugih činiteljev. Ustanovitelj sklada je pomenila za Maribor in za nadaljnji razvoj turizma na Pohorju veliko preloščeno in smo od tega sklada precej pričakovali. Na mestnem svetu sprejeti odloki predvideva, da morajo tudi pohorski počitniški domovi prispevati 1 odst. od bruto prometa.

Zelo čudna je ugotovitev, da pohorski počitniški domo-

vi ne izpolnjujejo svojih obveznosti do tega sklada, ki bo mnogo prispeval za razvoj turizma. Nekateri počitniški domovi celo pričakujejo, da bodo v njihovi bližini s temi sredstvi uredili gugalnice in druge objekte za otroke. To vsekakor ni namen sklada, ker bi se tako razpoložljiva finančna sredstva preveč drobila. Pohorski počitniški domovi bodo morali prispevati svoj delež za razvoj turizma na Pohorju, saj je to njihov življenjski interes. S sredstvi tega sklada bodo uredili pes pot od zgoraj po stopah pohorske vzpenjave pri do železniškega doma, saj je zaradi vedno večjega motoriziranja turizma še nevarno hoditi po asfaltni cesti.

V načrtu imajo svetovi urediti nekaterih drugih zadev, vendar bo vse odvisno od dotoka finančnih sredstev. Od tega urejanja pa imajo večino korist pohorski počitniški domovi, ki bodo v primeru izgradnje dopolnilnih smučarskih mehanskih naprav in drugih objektov imeli več koristi kot doslej. Prav zaradi tega bi jim ne smelo biti vseeno, kako se stekajo sredstva v ta sklad.

Na mestnem svetu smo slišali predlog, o katerem bodo tudi v pohorskih počitniških domovih morali razmisliti. Kot kaže, le-ti ne bodo izpolnjevali svojih obveznosti do sklada, bodo občinske skupščine predpisale počitniškim domovom poseben pavšal, ki ga bodo porabili za pospeševanje turizma na Pohorju. Svoje obveznosti do sklada bodo morale izpolniti tudi vse mestne občinske skupščine, ki so letos pokazale veliko razumevanje za razvoj turizma.

Izgradnja dopolnilnih smučarskih objektov na Pohorju terja sodelovanje vseh zainteresiranih činiteljev. Veliko zanimanje turistov iz Avstrije in v perspektivi še večji priliv iz sosednje države bo vsakakor moral igrati tudi svojo

Žalne svečanosti ob dnevu mrtvih

MARIBOR, 28. okt. — V mariborskem okraju bodo proslavili 1. november, dan mrtvih, s številnimi žalnimi svečanostmi v posameznih občinskih središčih in drugih krajih. Iz Maribora bo odpoštovalo blizu 40 predstavnikov okrajne in občinskih skupščin ter društev in organizacij na spominjsko svečanost, ki bo 1. novembra na graškem pokopališču. Te komemoracije se bodo udeležili tudi svoji padli partizani in talci.

V občini Tezno bo žalna svečanost na pokopališču pokopanih, kjer so pokopani partizani. V občini Center bo komemoracija v Ulici talcev pred spomenikom (s sodelovanjem mešanega pevskega zbora Slava Klavov) in mestno godbo na pihalci. V tej občini bodo žalne svečanosti s polaganjem vencev pri vseh spomenikih in spominskih ploščah. Tudi v občini Tabor in drugih občinah v okraju pripravljajo komemoracije.

M. K.

Odločna beseda mladih

S konference v mežiškem rudniku

Zakaj nezaupanje do mladih upravljavcev, želja po sodelovanju pri pripravi statuta, kritika priprave za prehod na 42-urni delovni teden za zaprtimi vrati in še o marsičem drugem so spregovorili mladinci mežiškega rudnika na svoji letni konferenci.

Kljub razgibani dejavnosti v minulem letu mladinski aktiv niso videli mnogo mladincev v svoje vrste, saj je od 250 mladih ljudi organiziranih le 85 mladih proizvajalcev in vajencev. Vzrok temu je v premineli dejavnosti in v premineli pestrnosti sestankov in konferencah. Predlagali so, da bi po nekaterih enotah ponovno osnovali klube mladih proizvajalcev, ki bi morali biti vključeni v mladinsko organizacijo, bi verjetno kazalo upoštevati.

Resna razprava o organih delavskega upravljanja daje občutiti, kako mladi proizvajalci doraščajo v upravljalce. V vprašanju, ki ga je izrekel mladinec: »Zakaj je danes, po desetih letih možno, da je DS na zasedanju nesklepčen in kje je čut odgovornosti članov, ki se tako slabo zavedajo, da imajo odgovornost pred kolektivom?« je bil morda tudi odgovor vsem tistim, ki z nezaupanjem gledajo na mlade upravljavce. Zahtevali so, da tudi mladina sodeluje pri izdelavi statuta podjetja in da se začne razprava o statusu med kolektivom, preden pride komisija z izdelanimi predlogi.

Največ govora je bilo o tem, kako preiti na 42-urni delovni teden. Vsi so menili, da bo ena prvih nalog, zboljšati delovno disciplino in strokovnost (o tem so največ storili v strojnem oddelku) in v nekaterih enotah povečati mehanizacijo. Potrebna bo še predhodna pravilna delitev osebnih dohodkov in več razlage o delitvi dohodkov pod

jetja. Raztresenost obratov otežuje uspešno delo mladinske organizacije, saj se vsi zaposleni mladinci niti ne poznajo. Zato so sklenili, da bodo med letom organizirali medsebojne obiske po delovnih mestih in tako poskušali pritegniti čim več članov v organizacijo. Nimajo tudi problema, kjer bi se mladina lahko sestajala. M. I.

MARIBOR

Za učinkovito turistično propagando

Mariborska turistična zveza je izdelala nov prospekt srednjega dela okraja v nakladi 40.000 izvodov. V njem je zajela Maribor, Mariborsko jezero, Mariborsko, Lovrensko in Ribniško Pohorje ter Kozjak. Izdelala je tudi cenik gostinskih podjetij v okraju s kratkim opisom zanimivosti turističnih znamenitosti in nakladi 10.000 izvodov. V Planju je izdelala tudi informativni turistični biro, medtem ko ga bodo v Mariboru kmalu odprli v hotelu »Slavija«. »Izletnike iz Ljubljane je ustanovil svoji poslovni enoti v Dravogradu in na Ravnanah.

Mariborska turistična zveza je izdelala elaborat za opremo cest višjega reda glede kazipotov, večjeznih in drugih opozorilnih tabel. Izdelali so tudi načrt za opremo pomembnejših gozdnih poti in zagotovili za izdelavo te opreme potrebna finančna sredstva. -k

Ugotavljanje katastrskega dohodka

V mariborskem okraju deluje okrajna komisija za ugotavljanje katastrskega dohodka. Njeno področje dela zajemajo katastrski okraji Maribor, Pohorje, Slovenj Gradec, Črna, Ptuj, Rogatec, Radgona, Ljutomer in Murska Sobota. Za območje posameznega katastrskega okraja pa delajo delovne skupine. Okrajna komisija in delovne skupine so doslej že ugotovile površine po kulturalih in razredih, poprečne statistične donose njivskih posevkov in drugih kultur ter anketirale posamezne zasebne kmetijske proizvajalce o odnosih in stroških od 1958. do 1962. leta. Ugotovili so, da so neskladja med ocenili in realnimi. -r

Naš razgovor

Manj pravičanja in gospodarskega kriminala

Nagel gospodarski razvoj Pomurja, ki pomeni iz leta v leto boljše življenjske pogoje za prebivalstvo, očitno spreminja tudi navade in miselnost ljudi, za katere sta bila v sodnem obravnavanju še do nedavnega najbolj značilna pogoja — pravdarska strast in lažna dejanja zoper življenje in telo. Zasluge za uspešno odpravljanje teh negativnih družbenih pojavov pa ne gre pripisati zgolj ekonomskemu činitelju, ampak tudi dobro zamisljenemu delu in pozitivnemu vzgojnemu vplivu pomurskih sodnih ustanov, zlasti soboškemu okrožnemu sodišču, ki največ obravnava takšna kazniva dejanja. Pred odhodom na novo službeno mesto smo o vlogi in nalogah tega sodišča povprašali njegovega predsednika Kolomana ŽALCA. ŽALCA, ki ima lepe zasluge za uspešno delo te sodne ustanove.

— Kaj je narekovanje ponovno ustanovitve soboškega okrožnega sodišča po osebo-davit?

— Prvega maja 1938. leta ustanovljeno okrožno sodišče v Murski Soboti smo po ukinitvi med okupacijo ponovno odprli konec leta 1958. Motivacija za ustanovitev te institucije v Pomurju utemeljuje že osnovno načelo našega sodstva, da je treba sodstvo približati ljudem. Oddaljenost sodne institucije v Mariboru je večina ljudi na dolga pot, na večje stroške in izgubo časa. Zato smo tega so nekateri poslojci na našem območju narekovanje temeljitje poizkušali tukajšnje problematike. Pri tem menim slišati znano neistopnost ljudi v medsebojnih lastninskih odnosih, fantovske pretepe in podobne negativne pojave, ki so namno narekovanje poglabljanje takšne sodne pravice, da bi kar na Bejo gospodarsko vplivala na storilce korektivnih kaznivih dejanj in na odpravljanje pravdarske strasti na nekaterih območjih Pomurja.

— Kako je po vašem mnenju okrožnemu sodišču v Murski Soboti v tem razdobju uspelo izpolniti te naloge?

vedno prevladujejo kazniva dejanja zoper življenje in telo ter gospodarski kriminal. Kako uspešno smo se uprli temu zlu, pa zgovorno dokazuje znižanje povzročenih gospodarske škode na našem območju od 14 milijonov dinarjev lani na 2,3 milijone dinarjev v prvih devetih mesecih letos. V tem razdobju ugotavljamo tudi nagel padec

kaznivih dejanj zoper življenje in telo, celo nekaj več kot za polovico. Seveda je pripisati tako ugodno stanje boljšim življenjskim pogojem naših ljudi, ne nazadnje pa poglavitni kaznovani politiki, ki naše ustanove, ostrejšemu kaznovanju storilcev kaznivih dejanj zoper življenje in telo itd.

— Kakšno prednost pomeni za sodne institucije — okrožno in občinsko sodišče — ter javno tožilstvo v Soboti — nedavno odprto novo sodno poslopje?

— Ob sodni instituciji ter pravonaravnosti so doslej delali v komaj vdranih pogojih zaradi utemeljenih in razdrobljenih prostorov. Našo novo sodno hišo odlikuje predvsem nadvse ugodna funkcionalna razdelitev prostorov. Pri gradnji smo upoštevali tudi ugodnosti za naše stranke, ki imajo sedaj vse sodne institucije v enem poslopiju, razen tega pa so vsi prostori za stranke in pritožbo poslopija.

B. B.

Sistematična vzgoja kadrov

Iz izkušenj celjske politične šole

Dokajljna družbeno politična dejavnost v celjski občini je narekovala že pred leti nekatere ukrepe za vzgojo kadrov, ki naj bi vodili posamezne organizacije, društva in organe upravljanja. Prvi resnejši korak v tej smeri je bil storjen pred petimi leti z ustanovitvijo večerne partijske šole. V zadnjih dveh letih pa je ta šola prerasla svoj prvotni okvir in se spremenila zaradi širših potreb in nalog v občinsko politično šolo, ki jo sedaj obiskujejo tudi drugi, ne le člani ZK.

V sezoni 1962/63 so v sklopu šole delovali oddelki za kadre v ZK, poseben oddelki za kadre sindikalnih organizacij, mladinski oddelki, oddelki za upravljalce v komuni ter posebej šola za kadre v SZDL. Skupno je bilo v vseh oddelkih 140 slušateljev, katerih izbor je bil v posameznih organizacijah in organih upravljanja zelo uspešen. Le izredno nizek odstotek izostankov (3,4 odst.) to še posebej potrjuje, razen tega pa so vsi slušatelji, razen štirje, končali šolo.

Na pobudo CK ZKS so šli v celjski občini na nov tip večerne politične šole in izkušnje glede tega v minulih izobraževalnih sezonah so bile zelo pozitivne. Spremenila se je zlasti metodologija. Program so bolj aktualizirali, za kar je bila osnova ekonomsko politična analiza v občini. Šola se je torej od golega teorije nekoliko bolj obrnila na prakso. Delo po oddelkih je bilo zasnovano v treh etapah: 1. predavanja z grupnim delom slušateljev, 2. izdelava timskih nalog, (v vseh šolah je delalo 30 timov pri proučevanju najrazličnejših pojavov v političnem življenju, gospodarstvu, družbenih službah itd.) in 3. obravnavanje timskih nalog pred vsem oddelkom. Ker s timskim delom na šoli še niso imeli zadostnih izkušenj, se je ob koncu izkazalo, da vsi slušatelji pri pripravljanju timskih nalog niso bili dovolj enakomerno obremenjeni.

Do je šola usposobila svoje slušatelje za nov način dela, jim je v začetku posredovala znanja o me-

todah raziskovalnega dela in nekaj psihologije. Ob večjem aktualiziranju programa sta bili nekoliko postavljene teoriji marksizma in klasična politična ekonomija, kar bo šola v novi izobraževalni sezoni upoštevala. Dosedanje izkušnje so tudi potrdile, da ne kaže razdvajati izobraževanje kadrov za delo v organih delavskega upravljanja in organih družbenega upravljanja. Letos so zato ustanovili dva oddelka za družbeno upravljanje. Odrli so tudi poseben oddelki za prosvetne kadre z izrednim študijem, tako da je v izobraževalni sezoni 1963/64 vpisanih v občinsko politično šolo v Celju 180 rednih slušateljev na različnih oddelkih in 50 izrednih. Za razliko od zadnjega letnika, ko je bilo po programu šole povprečno 100 efektivnih ur, je letošnji program zasnovan na 180 efektivnih urah. Tako izpolnjen program naj bi pač zapolnil nekatere vrzeli, tudi tiste, ki so se v minulosti pokazale pri timskem delu.

F. K.

PRED NAJVEČJIM ZEMLEVIDOM — Učenci osmega razreda osnovne šole »Franca Vrnčca« na Hudini v Celju na velikem »živem« zemljevidu v šolskem parku opisujejo pot, ki jo je v minulih tednih opravil po latinsko-ameriških državah naš predsednik Tito. Foto: F. Krivec

Komisija za volitve in imenovanja pri

OBČINSKI SKUPŠČINI CERKNICA

razpisuje mesto

DIREKTORJA

KMETIJSKE ZADRUGE STARI TRG

POGOJI: višja ali visoka šolska izobrazba s primerno prakso.

Interesni naj predložijo pravilno kolkovane ponudbe občinski skupščini Cerknica, oddelek za gospodarstvo. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 0063

Komisija za sprejem in odpust delovne sile

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta in vabi v sodelovanju nove sodelavce:

ŠEFA RAZVOJNEGA ODDDELKA

pogoj: visoka ali višja šola s 5 leti prakse ali srednja z 10 leti prakse.

ŠEFA ANALITSKO-PLANSKEGA ODDDELKA

pogoj: visoka, višja ali srednja šola s prakso.

ELEKTROMOJSTRA

pogoj: izobrazba VK delavca.

TAJNICE

pogoj: srednja šolska izobrazba z znanjem stenografije, strojepisa in tujega jezika.

ŠEFA TOPLOTNO PREDDELVALNIH OBRATOV

pogoj: absolvent višje tehnične šole ali strojni tehnik z večletno prakso.

ASISTENTA OBRATOVOJDE

pogoj: strojni ali metalurški tehnik z vsaj 5-letno prakso.

VEČ SODELAVCEV ZA RAZNA LIVARSKA IN KOVAŠKA DELA

(kvalificiranih, polkvalificiranih in nekvalificiranih).

Ponudbe z opisom dosedanjih zaposlitev sprejema uprava podjetja

Tovarna poljedelskega orodja in livarna

Muta ob Dravi

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 10092

OBVESTILO

Avtoservis državnih organov in zavodov v Ljubljani

obvešča imetnike osebnih motornih vozil (delovne organizacije, civilne pravne osebe in državljanje), da bo oddajal pokrite parkirne prostore za garaziranje osebnih motornih vozil, na novem Trgu revolucije v Ljubljani.

Garaziranje bo predvidoma možno od 1. decembra dalje. Predvidena cena znaša za manjša vozila 4000 din, za večja vozila pa 6000 din mesečno. Cena bo dokončno določena ob sklenitvi pogodbe. Pismene priglasitve sprejema Avtoservis državnih organov in zavodov v Ljubljani, Vodovodna cesta št. 67a do 15. novembra 1963.

V priglasitvi navedite tip vozila in predvideni čas garaziranja.

Informacije dobite po tel. 32-280 ali 31-154.

AVTOSERVIS DRŽAVNIH ORGANOV IN ZAVODOV

10103

Naš fotozapisek

PREJ ZA FRAN KOT PREM OG — Pozna jesen z gosto megljo je v Soboti prva znanilka ostre panonske zime. Ki temu ravninskemu mestu najmanj prizanaša. Nevšečnosti minule zime, ko je živo srebro zdrknilo celo na minus 33 stopinj Celzija, so spodbudile večino gospodinj, da so se že za poletje abonirale na premožni znižani ceni. Toda zafranik krog okrog dobave premožja je ukleščil številna gospodinjstva v skrb, kako priti do tega preprostejnega kurjiva. Nekateri naročniki čakajo namreč nanj že po tri in več mesecev z dokazili o vplačnem znesku, toda le malokomu se nasmehe sreča, da se ustavi pred njegovo hišo prevoznik z dragocnim tovorom. Gospodinj se sicer znašajo nad prodajalci soboškega »Kurjiva«, kjer pa zagotavljajo, da so pri številnih rudniških pravnočasno naročili ustrezne količine premožja, zato zavračajo krivdo za zastoj v dobavi. Nič čudnega torej, če je te dni med soboškimi potrošniki največ govora o premožju, ki ga je po že ustaljenem geslu teže dobiti kot zafran. Številni soboški prevozniki pa zagotavljajo, da bi tim predla trda, če bi bili odvisni zgolj od prevozov premožja.

Foto: B. Borovič

Vrtimo globus

TEHERAN — V zahodnih pokrajinah Irana so zaznali potres. Za zdaj ni poročil o morebitnih žrtvah in o gospodarski škodi.

NEW YORK — Skoraj že mesec dni ni deževalo na vsem območju ZDA iz južnih zahodnih planinskih področij, kjer je bilo nekaj padavin, in vzhodnih pokrajin, kamor je konec tedna prinesel dež orkan «Ginny». Zaradi suše in za ta letni čas zelo visokih temperatur v sončnem vremenu so oblasti uveljavile varnostne ukrepe za zaščito pred gozdnimi požari. Samo v državi New York je bilo v oktobru 574 gozdnih požarov, v mestu samem pa sivejajo prebivalstvu, naj varčuje z vodo.

MOSKVA — Če prihodnje pomlad bodo lahko pristajale v Moskvi morske ladje, ki bodo plule po poglobljenem prekopu med Volgo in Baltičkim morjem. Pripravljeni tudi načrt za plošno zvezo med Baltikom in Crnim morjem. Navodilno, da bi mogla biti ta zveza, na kateri bi pozimi ledotolci utirali ladjam pot, upostavljena do leta 1970.

TOKIO — Kot novo sredstvo proti raku označujejo japonski biologi zdravilo «chloroquine», ki se je uspelo uveljaviti pri zdravljenju malarije in revmatizma. V presledkih ponovljene infekcije tega zdravila v žile dovodnice so po dveh mesecih ublažile bolečine in odstranile druga znamenja raka. Največje uspehe so dosegli japonski zdravniki s tem sredstvom pri zdravljenju raka na pljučih in mehurju.

PARIZ — Zaradi izdelovanja mamil je pariško sodišče obsodilo nemškega zdravnika dr. Franza Koppa na pet let zapora in 36.000 frankov globe. V nekem gradu blizu Orleansa je Kopp pridobil čist heroin, ki ga je po tihotapski mreži prodajal v ZDA.

ZENEVA — Rak v vseh oblikah se bolj in bolj širi, ugotavlja poročilo, ki ga je Svetovna zdravstvena organizacija objavila v Zenevi in katerega podatki se nanašajo na obdobje 1950-1960. Razmeroma največ smrtnih žrtev zahteva rak na pljučih in želodcu. V ZDA, Angliji in Walesu je umrlo v tem obdobju največ ljudi za rakom na pljučih. Porocilo vsebuje tudi podatke, da je med žrtvami raka na pljučih šestkrat več moških kot žensk.

KIEL — Nemška, ki je izmaknila dva laboratorijska zajčka, je policija na željo veterinarskega inštituta pri kielski univerzi opozorila na nevarno zajčjo pečenico, ker so med drugim tudi na teh dveh živalih preizkušali zdravila, ki utegnejo škodovati človeškemu organizmu.

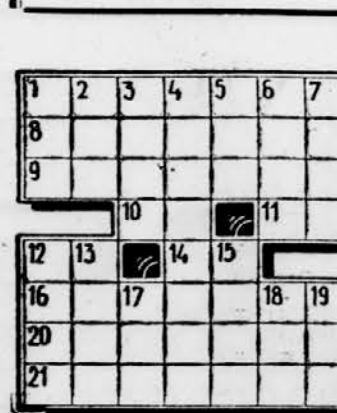
NEW YORK — Tri tedne je newyorška policija iskala poobležega zmrkavca. Detektivji so ga našli na nenavadnem kraju: zaposil se je kot pomivalce posode v okrepčalnici pri kartoteknem oddelku zvezne kriminalistične službe.

GRETN GREEN — Nov rekord je dosegel škotski upornik paradiz Gretna Green: v soboto sta se v tem kraju, kjer ne gledajo na starost in dokumente, poročila mladi Francoz in neka Angležinja kot letošnjaj par z zaporedno številko 409. Kaže, da se bo do konca leta še precej izboljšal dosedajni rekord, ki je znašal 408 porok.

Za dobro voljo

»Se tu polica, se tam jo bom naredil — je rekel — pa so skopnili prihranki za knjige...«

Križanka

VODORAVNO: 1. spetn vojskovodja, 2. delivjal, dogodičina, 3. zdravilo proti glavobolu, 10. okrajava za »staveži«, 11. vrniti, 12. italijanski spoznal, 14. vrhota igralna karta, 14. skrinčevost, 15. klanje skrinčevost, 20. najvišje sodišče v starih Atenah, 21. zelo okusna morska riba.

NAVPIČNO: 1. svetovno znano belgijsko kopalnice, 2. oblika rastlinskega stebra, 3. pora škoda z vabočnimi rebrji, 4. Kermikov povest, 5. tvoj, 6. najbolj tragična oseba v starogrški dramski, 7. prijetna zrakna država, 12. muslimanski duhovnik, 13. italijanska demarna enota, 15. hobotnica, 17. udarec s sekira, 18. klica, črna, 19. nekdanji turški mogotec.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE
VODORAVNO: 1. Stariš, 2. Locrano, 3. ale, 10. t. l. (tega leta), 11. maklen, 14. Singer, 15. ra, 16. Plo, 18. akapre, 21. Mangart.

NAVPIČNO: 2. Povelj Gledali.

PIRAMIDE OB »MORJU BREZ VODE« — Na posamične piramide naleteje vsepovsod v severnem delu Nigerije, kjer pridelajo na leto okoli 700.000 ton zemeljskih oreškov, samo v Kanu, ki ima kot mesto na robu Sahare vloga pristanišča ob »morju brez vode«, pa jih je razporejenih tudi po več sto. V piramidah, grajenih brez žerjavov in drugih pripomočkov, marveč le z močjo človeških rok in pleč, je povprečno po 650 ton zemeljskih oreškov v nabito polnih tustih vršah. Ko se cvet obleti, se peclji rastline zavijajo navzdol; potisniti jih je treba v zemljo, kjer dozori plodovi. Na izvozni lestvici oreškov kot olince za margarino in milo je Nigerija na prvem mestu. Kano je zaradi ugodnih vremenskih razmer veliko skladišče za te plodove, ki jih prevažajo po ozkotirni železnici do Lagosa, pristanišča in glavnega mesta dežele, mnogo na jih že kar tam predelajo v olje. V deževni dobi pokrijejo piramide s prepojenimi plahuti.

Cilj mreže: napoved potresov

Vrsta postaj na kolesih — Dnevni dih planeta nanese pol metra

Od mesta Dušanbe v Tadžikistanu do vasi Markovo v vzhodni Sibiriji je 3700 km, na poti se vrstijo srednjeazijske pušave, kazahstanske stepe. Zgorajni Altaj in sibirski taiga. To veliko področje so spremenili v svojevrstni laboratorij za ugotavljanje skrivnosti našega planeta. Oblaki prahu so se dvigali za težkimi tovornjaki, ki so vlekli po tadžikistanskih cestah hišice na kolesih. Proti vzhodu jih je peljala pot, ob cestah so ostajale bele priklole. Cilj dolge vožnje je bila vas Markovo ob reki Leni. Tako je nastala veriga 54 prevoznih seizmoloških opazovalnic, opremljenih z vsem potrebnim za prisluškovanje dogajanju v zemeljski notranjosti.

Radijska mreža je povezovala hišice med seboj in z glavno bazo, delovno je začel nenavadni laboratorij inštituta za geofiziko pri sovjetski akademiji znanosti. Direktor inštituta, Mihael Sadovski, je dejal, da v tej vožnji, da se zvrsti na našem planetu vsako leto približno milijon potresov in da se iz njunovih žarišč širijo prožne vibracije, ki postržejo znatnosti z množico podatkov o zapletenem ustroju Zemlje, s tem pa je tudi že razložil bistvo znanstvene zamisli, v izvedbi raztegnjene mreže na področju dolgem 3.700 km.

Po besedah Sadovskega je ta mreža seizmološki postaj omogočila sondažne našega planeta o globine tisoč kilometrov. Podatki, zbrani med daljšim proučevanjem — laboratorije so zasnovali pred dobrima dvema letoma — so zagotovili raziskovalcem nazornost predstavo o zemeljskem plašču oziroma o tistem delu vrhnjih zemeljskih plasti, kjer se vrstijo procesi, med katerimi nastajajo najvažnejše rupe. Ta plašč ali omot je prej veljal za bolj ali manj homogeno celoto, po novejših znanstvenih ugotovitvah pa se deli na pet do šest področij ali con.

Raziskovalci so proučevali tudi druge pojave, na primer navpične valove v zemeljski skorji — tako imenovano dihanje planeta — zaradi katerih se položaj prebivalcev in vsega v Moskvi zviša in zniža vsakih 24 ur približno za pol metra, v Srednji Aziji pa znašajo ti nihljaji 30 do 40 cm dnevno. Posamezni deli zemeljske skorje se dvigajo in spuščajo pod vplivom Meseca — pojav označuje Sadovski kot kompensko plimo in oseko — pa tudi zaradi ognjenških in tektonskih tresljajev in premikov. To »dihanje« zemeljske površine marjlo s posebnimi instrumenti, ki so tako natančni, da ugotovijo tudi polmilimetrski

Umik otroške paralize

V svetovnem merilu se nenehno znižuje število registriranih primerov poliomielitisa. V obdobju 1954-60, torej v letih množične rube Salkovega in kasneje Sabinovega cepiva, pripravljene iz živih virusov, se je število obolelih sklenilo na 65 odstotkov. To je svetovno povprečje, podatki o posameznih celinah so dokaj različni: v Aziji znaša ta odstotek 25, v Afriki pa samo 10 odstotkov.

Antarktika svetovno skladišče?

Prva švicarska antarktična odprava, ki bo te dni odpotovala iz Marsella, je namenjena na eno tistih področij na ledeni celini ob zemeljskem vzhodu, ki jih ni doslej še nihče raziskoval. Prvi skupini, ki jo se stavlja 16 znanstvenikov in tehničnih strokovnjakov, se bo pridružil nadaljnji 20 članov. Preden bo odprava odšla iz oporišča Port Martin na 3.850 km dolgo pot po neraziskani ledeni puščavi.

Z namenom, da bi zbral potrebna finančna sredstva — šest milijonov švicarskih frankov — so ustanovili delniško družbo, ki je do bila dve tretjini že vsot (predvsem v obliki opreme) od švicarske industrije. Drugo pa je zbrala s pri spevki in posojili. Tako se je zgodilo prvič v zgodovini polarnih raziskav, da fi nansira odpravo zasebno združenje, ne pa vlada tiste dežele.

Naloge v kratkem: zbrati podatke, ki bi znanosti pomagali napovedovati območja potresov; proučiti možnosti za uporabo Antarktike kot idealnega področja za pripravljanje v soljskih raziskav; ugotoviti, kako bi bilo mogoče spremeniti ta velikanski na ravni hladilnik v skladišče pokvarljivih živil (suho, podnebje, temperatura pod lediščem); kako je v življenjskih prilikah (z me dijskega stališča) v okolju, kjer ni bolezenskih klic in kjer bi velika množica ultra vijoličnih žarkov po speliša zdravljenje raznih bolezni.

V avstralsko oporišče Port Martin v Adelidji de želi naj bi pripeljal švicarski letalstvo, v antarktično polje, ko znaša tamkajšnja temperatura okoli 27 stopinj pod ničlo. S seboj bodo imeli 21 močnih in neodpornih psov grenlandske pasme, ki bodo vlekli sani iz Port Martina bodo po tovali najprej proti sovjetski antarktični postaji Komsmolskaja, nato pa dalje do avstralskega oporišča Mawson. Če bodo razmere ugodne, bodo šli čez skoraj 4.000 m visoke, z le dom pokrite planine, zimsko bazo pa si bodo uredili čim bližje »ledeneza tečajar«, najbližje hladne točke na našem planetu.

Neznanno morsko dno

Ceprav se obetajo za do gledno prihodnost vesoljski poleti na druge planete, oceanografi tako rekoč sploh še ne poznajo morskega dna. Po podatkih francoskega inštituta za oceanografske raziskave ima človeštvo razmeroma natančne zemljevide samo za dva odstotka površine svetovnih morij.

Most iz ledu

Nosilnost ledu na zmznjeni reki se da z razmerod preprostimi sredstvi tako povečati, da lahko brez nepovečati poljevo čez reko teki tovornjaki in celo vlakci, pravijo sovjetski tehniki, ki so izoblikovali naslednjo metodo: s krožno žago napravijo v led poltretji centimeter široke brazde, v katere položijo kable iz steklenih vlaken, nato pa zvrstijo luknjice, da brazde zalije voda. Brž ko voda zmzne, učinkovite kable podobno kot okrepitev betona z jeklom. Če je tako okrepjen led debeel dvajset centimetrov, vzdrži teži tovornjaka, za vlak pa zadošča polmetrski led na reki. Po tem postopku lahko zgradi dvajset metrov dol most, ki ga lahko v petih dneh 800 m dolg most čez zamrznjeno reko ob stroških, malenkostnih v primerjavi s tistimi za pravi most, ki bi ga gradili dve leti.

12

ROBERT VAN GULIK

SODNIK TI

Denar, ki so ga pustili za kadilo, ni zadošal niti za vsakdanjo kepico na vodi kuhanega riža, zato so morali trije menihi bežati, da so se preživljali.

Pred petimi leti pa se je pri njih nastal potujoči menih, Duhovna čednost po imenu. Kljub svojim capam je zbujal spoštovanje. Leto potem, ko je prišel, se je že raznesel glas, da ima kipece boginje čudežno moč in da jelova zakonca brez otrok lahko dobita narasčaj, če prideta molet v svetlišče.

Novi opat — Duhovna čednost se je kar sam proglasil za predstojnika svetlišča — se vedno trdi, da je koristno, če ženske, ki si želijo otroka, prebijejo noč v po božnem premišljevanju na dvoranu pred kipom boginje.

Tao Gan je bežno pogledal po svojih poslušalcih, potem pa je nadaljeval: »Da bi se zavaroval pred zlobnimi jeziki, opat vsakokrat prelepi vrata v dvorano s papirnati trakom, brž ko se zaprejo za obiskovalce, njenemu moču pa svetuje, naj pritisne na papirnati trak svoj osebni pečat. Moč prebije noč v oddelku, ki je do ločen za bivaljske menihov, jutruja pa sam odpreči vrata. Uspehi so tako zanesljivi, da se je ugled svetlišča razširil daleč naokrog, hvalačni romarji pa pošiljajo opatu bogata darila in veliko srebrnikov za kadilo, ki naj bi ga zažgali pred kipom boginje.

Opat je s tem denarjem v kratkem pridobil glavno dvorano in jo bogato opremil, okrog nje pa je zgradil stanovanja za menihe, katerih število je kaj kmalu naraslo na šestdeset. Zanimarjeni vrt so spremenili v prekrasen park z umetnimi skalami in idiličnimi ribniki, v katerih plavajo rdeče ribice. Zgradili so tudi razkošne pavilione za žene, ki bi rade prebile noč v svetlišču, tempeji sam pa so obdali z visokim zidom. V njem so krasna trnadstropna vrata, ki sem jih obudoval pred piclo ura.

Tao Gan je za trenutke utihnil, da bi si silal, kaj bo rekel sodnik Ti. Toda ta je molčal in Tao Gan je nadaljeval:

»Ne vem, kaj si o vsem tem misli vaša milost. Toda če misli tako kot jaz, potem je treba nujno preprečiti, da bi se tako počete nadaljevalo.«

Sodnik si je pogladil brado in zamislje no odgovoril:

»V tem nizkem svetu je več naravnih pojavov, ki presega naš razum in znanje o stvarih. Seveda ne bom že v naprej zanikal čudežne moči tega kipa. Ker pa ni sm najnovejša dela zate, poskusi zbrati novih podalčkov o templju Bremejne usmi tenosti. Brž ko boš kaj odkril, mi boš povedal.«

Sodnik se je nagel nad mizo in izbral vtitek med papirji, ki so ležali na njej.

»Tale,« je dejal, »je poročilo o zadevi v ulici Polne lune. Gre za posilstvo in umor.

5 TURISTIČNO BELEŽNICO PO ITALIJI

Zaslugež in prožnost turistom v korist

Vsestranska pobuda je eden izmed temeljev razvitega turizma

»Sobo z eno posteljo? Težko bo,« sem izvedel v turistični informacijski pisarni na glavnem kolodvoru v Rimu. Slo je na polno, bilo mi je neprijetno ob misli, da utegnem do jutra ostati na cesti. Uradnik za okencem je vztrajno vrtil številke, končno — morda je telefoniral v dvajset hotelov — je le dobil pritriljen odgovor na vprašanje: »Imate sobo...«

Dobil sem jo, toda kakšno! Razen postelje in umivalnika sta bila v njej razmajana omara in strahotno star predmet. Bilo je zadržalo, prah vsepovsod. Vrata na razpadajočo teraso sem zaprl na navet sobarice, češ da ni gotovo, da ne bom dobil nezglednega obiska. In čen? Za prazno luknjo sem moral odšteti nič manj kot 2.300 lir.

»Veste, smo v strogem centru,« so pojasnjevali, »zato je nekoliko dražje.«

Pomisli! Sem na naš turističen in sanitarni inspekcijo: res smo pri nas vajeni tega in onega, toda česa takega najbrž le ne bi dovolili. Če ne nič drugega, bi se vsaj časopisna kritika spotalnila ob takšno luknjo in seno zanj. »V Rimu je stiska za hotelske sobe,« so mi povedali na jugoslovanskem turističnem predstavištvu, »zlasti zdaj, ko je Rim tako rekoč na višku sezone.« Mesec oktober — nekoliko čuden čas za višek sezone, vendar za rimsko podnebje povsem razumljiv. Julij in avgust sta prevoja, kadar le more, se umakne iz Rima na morje ali v planine. Turisti se raje hladijo v vodi, ko da bi jih skozi tanke podplate peklo na razbeljenih ulicah. Šele v drugi polovici septembra postane Rim bolj dostopen turistom.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

o čemer sem sinoči govoril z narednikom Hongom. Prosim vas, da preberete ta dokument, kajti jutri namuravna na dopoldnem zasedanju sodišča razpravljati o tej zanimivi zadevi. Opozil bosu...«

Prekinil ga je moč v zrelih letih, ki je vstopil prav tisti trenutek. Bil je upravnik njegovega doma. »Trikrat se je priklonil do tal, potem pa pojasnil:

»Prva sopraga vaše milosti mi je naročila, naj vprešam vašo milost, ali bi jutri dopoldne našla trenutek časa, da bi si ogledala svoj novi dom.«

Sodnik se je skesano nasmehnil. »Odkar sem prišel v Pu-yang, še nisem prestopil praga svojega novega doma,« je dejal. »Zato ni čudno, če so moje žene žalostne.« Potem je sklenil roki v svojem obilnem rokavu in dodal: »Obtožba proti kandidatu Vangu ima več sikhov točk. Sicer pa boste to videli na opoldanskem zasedanju sodišča.«

Nato je vstal in odšel za svojim oskrbnikom.

IV.
Kandidat za teptje iz literature zaslišan pred sodiščem.
Sodnik Ti poveri Ma Jongu nevarno nalogo.

Sodnik je prišel v svojo delovno sobo, se preden je gong zaznamil, da se začne zasedanje sodišča. Tam so ga že čakali nadnik Hong in drugi trije sodelavci.

Nadel si je službeno opravo, si posadil na glavo kapo iz črne tuknjačaste tkanine in stopil na oder v sodni dvorani. Kratkost jutranje razprave očitno ni zvela poguma mešanom Pu-yanga, ki so napolnili dvorano do zadnjega kotička.

Sodnik je sedel za veliko, z rdečim brokatom prekrito mizo in ukazal poveljniku birčev, naj privede predenj mesarja Si-unga.

Medtem ko je ta stopal k odru, si ga je sodnik pazljivo ogledal. To bo posten, ne pa tudi bister trgovčev, je ugotovil sam pri sebi. Ko je mesar napravil svoj kot-ue, je sodnik dejal:

»Jaz, sodnik tega sodišča, sočustvujem s teboj v tvoji nesreči. Moj predhodnik, ugledni sodnik Fong, te je že karal, ker si preveč na lahko jemal svoje dolžnosti družanskega poglavarja. O tem ne bom več govoril. V tej zadevi pa je več stvari, ki bi jih rad razčistil, zato ti moram povedati, da bo mnilo še nekaj časa, preden bom izrekel svojo sodbo. Vendar pa bodi prepričan, da bo pravici zadosteno in da bo Cistota nefrita maščevana.«

»Napravi kot-ue,« vreci se na tla, tako da se s celim dotakneš tal; znašene splovanja, ki so izkazovali visokim dostojanstvenikom, med katere je spadal tudi sodnik.

5 TURISTIČNO BELEŽNICO PO ITALIJI

Zaslugež in prožnost turistom v korist

Vsestranska pobuda je eden izmed temeljev razvitega turizma

»Sobo z eno posteljo? Težko bo,« sem izvedel v turistični informacijski pisarni na glavnem kolodvoru v Rimu. Slo je na polno, bilo mi je neprijetno ob misli, da utegnem do jutra ostati na cesti. Uradnik za okencem je vztrajno vrtil številke, končno — morda je telefoniral v dvajset hotelov — je le dobil pritriljen odgovor na vprašanje: »Imate sobo...«

Dobil sem jo, toda kakšno! Razen postelje in umivalnika sta bila v njej razmajana omara in strahotno star predmet. Bilo je zadržalo, prah vsepovsod. Vrata na razpadajočo teraso sem zaprl na navet sobarice, češ da ni gotovo, da ne bom dobil nezglednega obiska. In čen? Za prazno luknjo sem moral odšteti nič manj kot 2.300 lir.

»Veste, smo v strogem centru,« so pojasnjevali, »zato je nekoliko dražje.«

Pomisli! Sem na naš turističen in sanitarni inspekcijo: res smo pri nas vajeni tega in onega, toda česa takega najbrž le ne bi dovolili. Če ne nič drugega, bi se vsaj časopisna kritika spotalnila ob takšno luknjo in seno zanj. »V Rimu je stiska za hotelske sobe,« so mi povedali na jugoslovanskem turističnem predstavištvu, »zlasti zdaj, ko je Rim tako rekoč na višku sezone.« Mesec oktober — nekoliko čuden čas za višek sezone, vendar za rimsko podnebje povsem razumljiv. Julij in avgust sta prevoja, kadar le more, se umakne iz Rima na morje ali v planine. Turisti se raje hladijo v vodi, ko da bi jih skozi tanke podplate peklo na razbeljenih ulicah. Šele v drugi polovici septembra postane Rim bolj dostopen turistom.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Takrat oživijo stari forumi, takrat oživijo stari forumi.

Praznovanje občanov Novo mesto

Pozdrave in čestitke občanom Novega mesta

Novo mesto, glavni trg

Komunalna banka Novo mesto

Za letošnji 31. oktober — svetovni dan varčevanja — se tudi Komunalna banka Novo mesto pripravlja s številnimi akcijami. Banka ima poslovno mesto v Črnomlju in ekspozituro v Trebnjem. Posluje na območju Novega mesta, Meke, Črnomlja in Trebnjega. Izen je znanih prednosti, ki jih imajo vlagatelji od smetnega varčevanja, imajo še naslednje: če je njihova vloga večja od 20.000 din, so zavarovani za primer nezgodne smrti za 100.000 din.

Za svetovni dan varčevanja povemo vlagateljem pri Komunalni banki Novo mesto tudi to: če bodo do 31. oktobra t. l. vložili najmanj 5000 dinarjev, bo marsikdo od njih prijetno presenečen. Na vsakih tisoč vlagateljev bo po eden prejel lepo nagrado.

Cut za pravilno gospodarjenje v obliki varčevanja skupaj s posameznimi posamezniki, ki so se posebej prizadevali za razvoj mesta.

Kjer akcija za svetovni dan varčevanja že poteka. In prav je tako. Mladi rod naj kmalu spozna prednosti varčevanja in koristi, ki jih ima od tega on sam in z njim celotna družba. Praktična darila, ki jih bo banka podarila šolskim otrokom, so le skromni znak pozornosti zavoda pomembna pa je resnica, da mora gospodariti tudi mladi človek in da je temu temelj varčevanje. Danes ima na zgoraj navedenem območju 2200 mladih članov naše družbe hranilnice in upamo, da se bo to število še povečalo in da bo doseglo ob dnevu varčevanja še dokaj lepšo številko. Pri tem pa ne pozabimo: tudi pri varčevanju, pri urnem razpolaganju z denarjem, pri vlaganju prihranjenih sredstev v banko in z zviševanjem vlog bodimo za zgled mladini tudi mi odrasli.

Komunalna banka ob tej priložnosti čestita za občinski praznik in pozdravlja delovne kolektive in vse občane.

Božidar Jakac: Novo mesto

Vsem kolektivom, gospodarskim in združnim organizacijam ter občanom na področju komunne čestitajo za občinski praznik 29. november 1963 in želijo, da bi tudi v prihodnje s skupnimi napori želi še več uspehov pri napredku in razvoju:

- OBČINSKA SKUPŠČINA
- OBČINSKI KOMITE ZKS
- OBČINSKI ODBOR SZDL
- OBČINSKI SINDIKALNI SVET
- OBČINSKI ODBORI ZB NOV, ZROP in ZVVI
- OBČINSKI KOMITE LMS
- OBČINSKI ODBOR RK

NOVO MESTO

Nov gasilski dom v Novem mestu, katerega so slovesno otvorili v nedeljo

„EMKA“

ZALOŽBA MLADINSKA KNJIGA LJUBLJANA

POSLOVALNICA NOVO MESTO

PAPIRNICA — MLADINSKA KNJIGA — KNJIGARNA IMA V ZALOŽI KNJIGE, SOLSKA IN PISARNIŠKE POTREBEŠČINE. CENJENIM ODJEMALCEM, DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK OBČINE NOVO MESTO.

„OPREMALES“

TOVARNA POHIŠTVA

NOVO MESTO

ČESTITA VSEM OBČANOM!

PRIPOROČA SVOJE TAPETNISKE IZDELKE IN POHIŠTVO TER TAPETNISKE USLUGE!

Splošno gradbeno podjetje „PIONIR“ - NOVO MESTO

Podjetje je zelo napredno in je največje gradbeno podjetje na Dolenjskem. Šteje okoli 2100 delavcev in uslužbencev, temu primerno široka je njegova dejavnost — vse gradnje (tovarniška zgradba, stanovanjske gradnje itd.). Zato ima podjetje glavnem tri gradbišča: v NOVO MESTU za Dol. Točice, Stražo, Sentejere, Meško, Trebnje, Primostek, Sotesko, Otočec, v LJUBLJANI za Moste, Mirje, Sisko, Poljane, Sentej, Vikarje ter v KRŠKEM za Sevnico, Brežice, Catež, Podlog, Globoko, Zadovinec in Krško.

V centralnih obratih v Novem mestu pa so združeni: mizarški obrat, kamnoseško-cementninarški, žaga, pleskarški obrat, parketarstvo, avtopark in kovinomehanični obrat.

Med najzanimivejšimi deli, ki jih gradi v tem času SGP „Pionir“ — Novo mesto, so: gradnja dveh mostov (Primstek in Soteska), velika hiša za novo steklarno v Novem mestu, dalje hala za tovarno vezanih plošč „Novolesa“ v Straži, ki je pred zaključkom, podjetje stalno opravlja dela v papirnici v Krškem — zdaj je v gradnji hala za drugi papirni stroj. V Cateških Toplicah so pričeli graditi zdravi-

liška poslopja itd. V Novem mestu pa „Pionir“ gradi novo bolnišnico; njegovo delo pa je tudi gasilski dom, ki bo v kratkem dokončan.

Letošnji plan brutoprometa „Pionirja“ znaša 4200 milijonov dinarjev in bo zanesljivo prekoračen. V skrbi za nove kadre, podjetje stipendira 38 moči — ima pa tudi lastno izobraževalno središče, ki se ga predvsem poslužujejo v zimskem času. Celotni tehnični in delovodski kader prihaja skozi enotedenski tečaj, kjer jim namoma predavajo, podkrepjena z diaprojektivno, izpolnjujejo strokovno znanje. „Pionir“ organizira tudi druge tečaje, tako skladiščne, stroje pisne tečaje itd.

Kot posebno uspešno in za današnji čas prepotrebno obliko „Pionirjevega“ usposabljanja pa velja omeniti naslednje: v tečaju s teoretičnim in praktičnim poukom lahko v treh mesecih pridobi nekvalificirani delavec vse znanje, ki je potrebno za samostojno izdajanje in ometavanje. To je še posebej primeren uk za mladino iz osemletke, ki se želi v kratkem času usposobiti za tak poklic. Metoda tega učnega sistema je doslej pokazala lepe uspehe in podjetje prav sedaj potrebuje kakih 50 mladincev za tovrstni tečaj.

Drobne novice iz gospodarstva

Pekarna in slaščičarna Novo mesto je dokaj uredila poslovanje in njena dejavnost poteka v zadovoljivo meri občanov. Upamo, da bo s sodobnejšimi prijemli osvojila večja delovna območja.

Trgovsko podjetje na debelo in drobno „Standarda“ Novo mesto je kljub urejenemu poslovanju pred se večjim razmahom. Kolektiv bo z vestnim delom in prizadevanjem svoje dejavnosti še razširil.

Trgovsko podjetje „Zelenina“ Novo mesto je odprlo nov lokal za barvo, lake itd. v Novem mestu in trgovski lokal v Krškem. Ureja lokale, širi svoj delokrog in stremi za čimboljšo postrežbo.

Obrtno podjetje „ELAS“ Novo mesto je na najboljši poti, saj je kolektiv iz skromnega začel široko proizvodnjo elektromateriala. Njegovo prizadevanje se kali pomanjkanje prostorov, ki pa verjetno ne bo dolgo trajalo.

„ELEKTRO“ Novo mesto vzorno opravlja svoje naloge, ureja lokalno omrežje in se pridružuje s čestitkami za občinski praznik.

Kmetijska zadruga Novo mesto je močan predstavnik socialistične kmetijske dejavnosti. Lepe uspehe dosega v kmetijski proizvodnji in tudi pri podružniških kmetijskih površih.

Zelezniško transportno podjetje Novo mesto zagotavlja tudi v prihodnje, da bo kolektiv opravljal svoje naloge z vso prizadevanostjo in čestita za občinski praznik.

Dejavnost „Vodne skupnosti Dolenjske“ — Novo mesto se povečuje in vzorno oskrbuje vodovodno omrežje. „Keramika“ — tovarna keramičnih izdelkov Novo mesto s skromnimi osnovnimi sredstvi opravlja proizvodnjo keramičnih izdelkov za pekarstvo (ploščice, obloge za tla). V perspektivi računajo, da bo potrebovala tovarna sredstva za nove obratne prostore.

Komunalno podjetje „Vodovoda“ Novo mesto je s svojim uspešnim delom vzor mnogim ostalim kolektivom v komunah.

Delo družbenih služb na področju občine Novo mesto

Nekakšen običaj je, da v našem dnevniku prinašamo ob praznikih občin kratke preglede njihovih gospodarskih uspehov. Za občinski praznik Novega mesta pa bi — mimo posameznih prikazov iz delovnih kolektivov — osvetlili tudi delo posameznih družbenih služb v občini.

Občina posveča veliko pozornost SOLSTVU. Ne moremo pa mimo ugotovitve, da na območju občine Novo mesto primanjkuje v celoti ca. 60 učiteljev oz. profesorjev. Stanje se sicer izboljšuje, kajti velika krivda za to je pomanjkanje stanovanj. Lani in letos je bilo po solah razdeljenih več stanovanj oz. sredstev za stanovanja, tako osnovni šoli Novo mesto 5 družinskih stanovanj, osnovni šoli Otočec 2 družinski stanovanja in 3 samske sobe, osnovni šoli Sentejere 2 družinski stanovanja itd. Stanovanjski problem rešujejo tako, da prejmejo šole polovico investicijskih sredstev iz občinskega proračuna, polovico pa v obliki posojila iz stanovanjskega sklada. Računati je, da bo na ta način to vprašanje rešeno v sedmih letih.

Solska poslopja na območju občine Novo mesto so bila v minuli vojni zelo poškodovana. Nekatera so bila po vojni za silo obnovljena oz. so v te namene adaptirali druge stavbe. In ker so se sedaj osnovni problem učni prostori, pri obnavljanju oz. gradnji ne morejo misliti na sodobno ureditev posameznih šol, temveč stremijo za tem, da uredijo osnovno — učilnice. Kljub temu pa so uresničili do danes le del načrta, ki je bil sestavljen 1961. leta za desetletno razdobje in po katerem naj bi v glavnem uredili, popravili in dogradili vrsto šolskih poslopij v občini. — Tudi za srednje šole je stanje prostorov pored in imajo ponekod po dve izmen. Desetletni plan izgradnje šolskih poslopij pa zajema tudi srednje šole.

V ZDRAVSTVU je že opaziti velik napredek, saj je zdravstvena služba enotno organ zbiranja. Dograjeno je poslopje zdravstvenega zavoda v Straži, letos bo dokončno urejeno zdravstveni dom v Novem mestu. Intenzivno poteka gradnja bolnišnice v Novem mestu ki bo v prihodnjem letu končana. To bo velika pridobitev, saj bo poslej za bolnike v razpolago 200 postelj več. Gradnja bolnišnice, ki so jo pričeli graditi 1961. leta, predstavljajo investicijo nad 700 milijonov dinarjev. Nerešena je za v Sentejereju. Zdravstvena služba nima lastnih prostorov in je pričakovati, da bodo še letos začeli z gradnjo.

Za intenzivnejše reševanje problematike iz področja SOCIALNEGA VARSTVA na območju občine Novo mesto je urejen poseben socialni center, ki se s problematiko podrobneje ukvarja.

S področja KULTURNE dejavnosti naj omenimo intenzivno gradnjo Dolenjske galerije (pri Dolenjskem muzeju). Postopje je že zgrajeno do tretje faze. Delo je urejena tudi študijska knjižnica (z ljudsko knjižnico), na vrsti pa je še pionirska knjižnica. Za enotno delo na področju je ustanovljen Zavod za kulturno dejavnost, ki bo skrbel med drugim za dramatsko dejavnost (v obliki servisa). Tudi ljudske knjižnice v raznih krajih prizadevno urejajo in bodo za občinski praznik slovesno odprli novo knjižnico v Sentejereju.

V Novem mestu je dograjen in opremljen GASILSKI DOM. V njem bo poleg poklicne gasilske ekipe tudi prostovoljna četa. Dom bo upravljalo gasilsko društvo. Hkrati bo v domu tudi servis za popravila opreme in vozil, ki bo opravljal tudi zunanja naročila.

KOMUNALNA DEJAVNOST se širi v mejah možnosti. Predlogi občanov se zbirajo štirikrat letno, analizirajo se možnosti in občini prejemajo tudi odgovore na svoje predloge. Vsekakor skušajo urediti vsaj najbolj pereče probleme. Za ureditev in popravilo cest, poti in drugih komunikacij prejmejo krajevni odbori v občini na leto nad 13 milijonov namenovskih sredstev, s katerimi razpolagajo, pri tem pa moramo upoštevati tudi velik prostovoljni delež občanov, ki pri urejanju marljivo sodelujejo.

Kratki prikaz današnjega stanja nekaterih družbenih služb občine Novo mesto ne more povedati vsega, lahko pa nas prepriča o vsestranskem prizadevanju družbenih organizacij in občanov Novega mesta za boljše življenjske pogoje v prihodnje. Upamo, da bo v bodoče usvarjenega še več, pri tem pa bo potrebno sodelovanje in prispevanje naše širše skupnosti.

SAMORASTNIK PODGORJANCI

Pisati o kolektivu INDUSTRIJE MOTORNH VOZIL iz Novega mesta je prijetno in hvalno delo: v pičlih osmih letih — začetki segajo tja v leto 1955 in v združitev nekdanjih malih delavnic AGROSERVISA ter MOTO MONTAZE — je takratna skoraj obrtniška mehanična delavnica prerasla v sodobno tovarno avtomobilov, ki je doslej dala na domači in tuji trg že več tisoč svojih izvršnih, doma skonstruiranih vozil. Avtomobili izvedbe IMV-1000 KOMBI, SANITET, SERVIS, TURIST in KURIR — ter po željah kupcev še posebne izpeljanke — s srebrno plico na modrem polju so plod prizadevanja dela nekdanjih gorjanskih partizanov. Se pred leti nekvificirani ali polkvificirani delavci so šli skozi trdo solo samorastništva ter hkrati z novo tovarno gradili tudi sebe in svojo okolico.

Pogled v enega izmed oddelkov tovarne IMV

Prav gotovo osem let na obdobje, za katerega bi bilo treba slaviti obletnice; kolektiv IMV v Novem mestu tega tudi ne dela, saj je sredi naj-

večjih naporov, da bo na sedanjem prostoru ob Zagrebški cesti zaokrožil podobno svoje rasti in tu učrtil svoj proizvodni letošnji plan

govore o 1800 VOZILIH ZA DOMAČI IN TUJI TRG. Prav te dni je področje tovarne pravo gradbeno marljivo: gradijo podaljšek montažne

hale, v kateri bosta dobila prepotrebne prostore montaže in mehanična obdelava, in stare prostore pa se bo nato vsebila servisna služba tovarne. Montaža, mehaniško obdelovanje in sodoben centralni servis bodo po večletnem čakalju le doživeli, da bodo delavci teh oddelkov začeli delati v pokritih in ogrevanih prostorih. Če povemo, da so vsa zadnja leta številna dodatna dela morali opravljati kar na prostem, poleti in pozimi ob vsakem vremenu, je to samo po sebi prepričljivo govori, da tudi take ovire niso zadržale požrtvovalnega poleta članov kolektiva IMV.

Brez primerenih oz. premajhnih prostorov za delo, brez nepotrebnih skladišč, ki so zdaj razmetana na raznih krajih Novega mesta in celo v 18 km oddaljenem gradu Preseku pod Gorjanci, je kolektiv vendar iz leta v leto povečeval proizvodnjo in jo stalno tudi izboljševal. Leta 1960 so tati na trg prišli 253 avtomobilov IMV-1000, leto kasneje je 709, lani 1025 in letošnji plan govori že o 1800 vozilih. Zato gradijo zdaj na istem prostoru tudi preveč skladišne prostore; že v treh letih bo nižja razširja površina vse stroške sedanje čuvanje službe, dvojnih prevozov in slabega skladiščenja ljudskega premoženja na zasilnih in odročnih prostorih! Vse kom-

Za Novo mesto je obsejna razglednica: kolona vozil IMV na poti k železniški postaji; spet izvoz v Avstrijo, kjer so se vozila IMV-1000 uveljavila pod firmo: IMV-DONAU-1000

pleks tovarniških objektov ob novomeski Zagrebški cesti bo dobil s sedanjo gradnjo že do maja 1964 popolnoma novo podobo: tu bodo nastali novi nasadi dreve in zelenic, zaokrožena celota objektov in povečanih delavnic pa bo omogočala normalno poslovanje pod pogoji, v kakršnih živijo in delajo delavci drugih podjetij. Proizvajalec v kolektivu IMV je bil doslej za marsikaj prikrajšan; kolektiv si je iz leta v leto pritrjeval dohodke in jih vedno znova vlagal v gradnjo in proizvodnjo. Zato ni odveč trditve, da brez prave partizanske odločne volje in vztrajnosti danes Novo mesto in z njim Dolenjska ne bi imela tovarne avtomobilov.

V njej — upoštevaje tudi obrat v Brežicah — ima krh že skoraj 1100 ljudi, izmed katerih bi predmogi sicer iskali zaposlitev širino po naših deželah. Vrednost celotnega dohodka do dosega letos že 5 milijard dinarjev ali štirikrat več kot leta 1960, v tem času pa je bilo vloženih v gradnjo nove tovarne sorazmerno malo družbenih sred-

stev. To, kar je zgrajeno, pa temeljito služi proizvodnji in dela s polno paro v vseh oddelkih! Lepo število ljudi je našlo v delavnicah Industrije motornih vozil v Novem mestu in v Brežicah svoj dom; če bi pisali o posameznikih med njimi ali o kolektivu kot celoti, bi morali potiskati premno govorilnih besed, da vse, kar so v teh letih naredili. To velja še posebno za tovarnike, ki so v kolektivu že vseh osem let in so rasti z njim vred v dobre gospodarje ter upravljavce. Uspehi podjetja nedvomno potrjujejo, da predstavlja kolektiv IMV enega izmed zdravih členov naše domače avtomobilske industrije. To prav gotovo najlepše potrjuje dejstvo, da IMV že od lanskega decembra uspešno izvažajo svoje avtomobile v sosedno Avstrijo in da je posla medtem svoja vozila na preizkušnjo tudi v Bolgarijo, Turčijo in še v nekatere druge države. Če upoštevamo, da predstavlja avtomobilska industrija v vsaki državi vrhunec industrijske proizvod-

nje, velja pri tem poudariti, da je tudi kolektiv IMV uspešno povezal v čisto družino proizvajalcev veliko število kooperantov iz vseh naših republik! V obliki izgotovljenih lahkih dostavnih avtomobilov IMV-1000 v raznih izvedbah sodelujejo vsi tri kolektivi v mednarodni delitvi dela, to pa je hkrati tudi velik delež pri ustrvarjanju v gleda naše socialistične domovine na svetu! Mladi proizvajalci avtomobilov v Novem mestu so prav na ta svoj zadnji uspeh — ko sklepajo pogodbe za prodajo svojih vozil tudi na novih inozemskih tržiščih! — lahko upravičeno ponosni!

Tudi domači trg dedalje bolj pozna kvalitete in sposobne avtomobile IMV-1000, samo dve beograjski podjetji sta lani kupili tretjino celotne novomeske proizvodnje: avtomobil! KOMBI in TURIST sta postala vsakdanja podoba na beograjskih cestah in ulicah; povsod tam, kjer se veliki in teški kamioni spriče zahtev mestnega prometa ne obnesejo, jih zamenjujejo KURIRJI in različne

izvedbe KOMBIJEV IMV-1000. Velika hitrost, prilagodljivost, okretost, enostavno vzdrževanje in vsestranska uporabnost — te odlike ponagajo vedno večji razširjenosti vozil IMV-1000, nasebno zares v celoti doma skonstruiranemu dostavnemu vozilu. Razen nekaterih drobnih delov uvaža kolektiv iz Zahodne Nemčije samo še pogonski agregat, ki predstavlja 15 do 20 odstotkov vrednosti vozila, odvisno od tipa, se ostalo pa je izdelano doma, bodisi v kooperaciji s številnimi jugoslovanskimi proizvajalci, ali pa v lastnih delavnicah v Novem mestu in v Brežicah, kjer se je razvil obrat za izdelovanje sasijs in nekaterih drugih sestavnih delov.

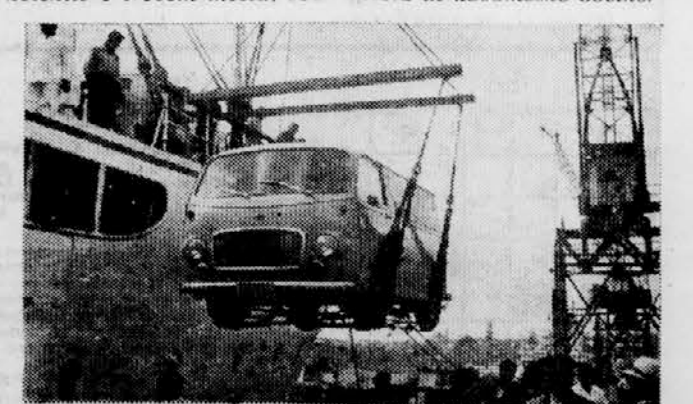
IMV pa skrbi tudi za proizvodnjo opreme za servisne delavnice, za matično servisno službo in oskrbuje tržišče z rezervnimi deli za svoja vozila. Te službe terjajo vedno večjo skrb, saj je iz dneva v dan več avtomobilov IMV-1000 v eksploataciji v raznih krajih vseh naših republik.

Tudi tem službam se v prostorih, ki jih zdaj dograjuje kolektiv v Novem mestu, obe-

tajo boljše pogoji za njihovo odgovorno poslovanje.

Ob občinskem prazniku Novega mesta kolektiv Industrije motornih vozil z zaupanjem gleda v lepo bodočnost: na vrsti je tudi povečana gradnja stanovanj za prepotrebno lahkega standarda zaposlenih delavcev in uslužbencev. Naprej bi radi — poleg manjših stanovanjskih stavb — zgradili sodoben samski blok z vsaj 300 ležališči, saj je ena izmed odlik kolektiva, da ima zaposlenih zelo veliko število mladih ljudi. Kolektiv upravičeno pričakuje poslednji tečaj družbeno interakcije za drug življenjski razvi, saj je v zadnjih letih pomorno dokazal, da lahko skupnost namir trdno računa. Iz leta v leto večja proizvodnja, boljša kvaliteta, izboljšani avtomobili in s tem ustvarjena perspektiva za nadaljnjo enotno rast in vnučeno povečanje proizvodnje — vse to so prav gotovo razveseljena jamstva, da je kolektiv novomeske INDUSTRIJE MOTORNH VOZIL na najboljši poti.

To pa je hkrati njegov delovni, ustvarjalni prispevek za partizanski praznik Novega mesta in novomeske občine.

Izvoznarjanje avtomobilov IMV v turskem pristanisku

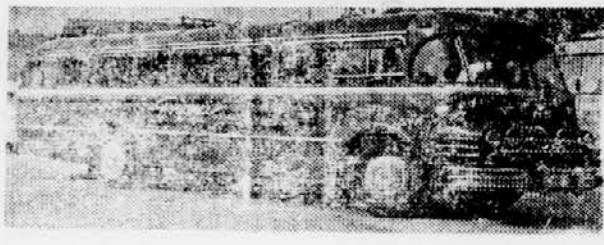
Kolektivi se pridružujejo s čestitkami

AVTOPROMET IN TUZEMSKA ŠPEDICIJA

GORJANCI

STRAŽA-NOVO MESTO

s poslovalnicami: NOVO MESTO, LJUBLJANA, ZAGREB, MARIBOR, BEOGRAD, SARAJEVO, REKA, OSIJEK IN NOVI SAD

Industrija in rudnik nekovin

KREMEN

NOVO MESTO

Vsa Dolenjska je razmeroma bogata z nahajališči kremenca in peskov različnih kakovosti. Uporaba peskov pa je glede na posamezna nahajališča vsestranska.

»Kremen« Novo mesto začne s svojimi proizvodi raznovrstno industrijo, saj dobavlja litarske peske, peske za jekleni in sivi lit., za barvne materiale, za pečenje odlikov, dalje steklarske in keramične peske, peske za brušenje stekla, filtracijski pesek. V ločenem obratu pa podjetje izdeluje ognja varne mase. Izdeluje tudi kvarcni (rozenc), ki je potreben za izdelavo silikatne opeke.

Rudnik ima 7 proizvodnih obratov, vseh omenjenega za izdelavo kvarcita: v Birci, v Ravnem, v Mokrem polju, v peskopu s separacijo in sušilnico, v Globokem pri Brezicah, v separaciji, v Krmelju peskopu s separacijo, v Mirni peskopu in pralnici kvarcita, v Kandiji pri Novem mestu pa je obrat za izdelavo ognja varnih mas.

Takoj je opaziti, da so obrati drug od drugega zelo oddaljeni, kar otežuje poslovanje, zato pa zahvala odločnega osebnosti dobre organizacijske prijeme. Rudnik je lani dosegel 2.941 ton proizvodnje, letošnji plan pa predvideva 90.000 ton. Letošnja realizacija pa devet mesecev je presežena za 21%, oz. podjetje je v devetih mesecih ustvarilo 81% letnega plana. Kolektiv trdno računa, da bo dosegel letos 100.000 ton proizvodnje, ker so zaradi obstojnosti zmogljivosti posameznih obratov in glede porabe peskov izglede povsem realni. Poleg tega pa je tudi ugotovljeno, da je koristne peskov izučila letošnja zima in si žele pravočasno zagotoviti potrebna gradiva.

Letni načrt industrije in rudnika nekovin »Kremen« Novo mesto za prihodnje leto predvideva 128.000 ton proizvodnje peskov in mas. Počevši je deloma na račun proizvodnje litarskih peskov (cca 14%), ostalo pa na račun steklarskih peskov. V tej zvezi je podjetje najelo investicijski kredit Jugobanke in z njim obveznost, da bo letošnji obseg izvoza v višini 36.000 dolarjev v prihodnjem letu povečalo na 116.000 dolarjev.

Sterilo zaposlenih v industriji »Kremen« se je letos dvignilo za 4%, povečanju proizvodnosti pa je varok izboljšana organizacija in mehanizacija dela. Kolektiv šteje 307 ljudi, v tem številu pa je vseh tudi 23 delavcev, ki gradijo novo tovarno ravnega stekla.

Bogata nahajališča raznovrstnega peska z gospodarskega stališča kličejo po najbolj smotrnem izkoriščanju, to pa je temelj za razvoj industrije, ki jih uporablja.

V Novem mestu gradijo tovarno za izdelavo ravnega stekla in še zaključujejo veliko halo za rezalnice, skladišča in embalarico steklenih plošč v velikosti 8.400 kvadratnih metrov. Po površini bo to na Dolenjskem največ-

FARMIS

obrat KRKA v Novem mestu

Tovarna zdravil »Krka« je zelo pomembna industrijska panoga ne le v novomeški občini, temveč predstavlja važno postavko v celotnem gospodarstvu naše zvezne socialistične republike.

Nastala je pred desetimi leti in se naglo razvija v razmeroma močno delovno organizacijo, katere daje precej (okoli 60) dobrih in znanih proizvodov.

Za Dolenjsko predstavlja to posebno važen člen v njenem gospodarstvu, saj zaposluje nad 400 ljudi in ustvarja vrednost 3 milijarde dinarjev bruto proizvodov.

Tudi z drugimi novitetami se bodo pričeli ukvarjati, ko bodo zanje dani vsi pogoji. Delovni kolektiv se zaveda svoje odgovornosti napram skupnosti.

Cestno podjetje Novo mesto

Nadaljnji razvoj kaže, da se bo ta delovna organizacija usmerila predvsem v proizvodnjo takih preparatov, za katere bodo na razpolago domače surovine.

Dva takšna preparata sta FIRETRIN in CATGUT (Piretrin = sredstvo za uničevanje mrčesa, Catgut = nit za kirurške potrebe).

ki bodo predvidoma dokončane do 29. novembra letos in jih grade z lastnimi sredstvi. Boljšo predstavo o tem posloju dobimo, če povemo, da bo v njem dobili strohe 35 kamionov in 40 težkih strojev, potrebnih za gradnjo cest. Vsega ima podjetje preko 100 težkih strojev.

Med pomembna dela kolektiva sodi gradnja ceste Novo mesto-Metlika, ki pe- čuje čez Gorjance. Cesta bo v bližini »Gorjance«. Njej sle-

LEKARNA

Novo mesto

V razvoju zdravstvene službe na območju občine Novo mesto je opaziti v zadnjem razdobju znaten napredek. Zdravstveni dom v Novem mestu združuje vso izvenambulanco zdravstveno in zobozdravstveno službo. Tu so razni dispanzerji: za žene, otroke, šolski dispanzer, protituberkulozni itd. V skupno zdravstvenega doma sta tudi reševalna postaja in splošna ambulanta.

Stavba, v kateri je zdravstveni dom, še ni popolnoma urejena; to bo storjeno neka-

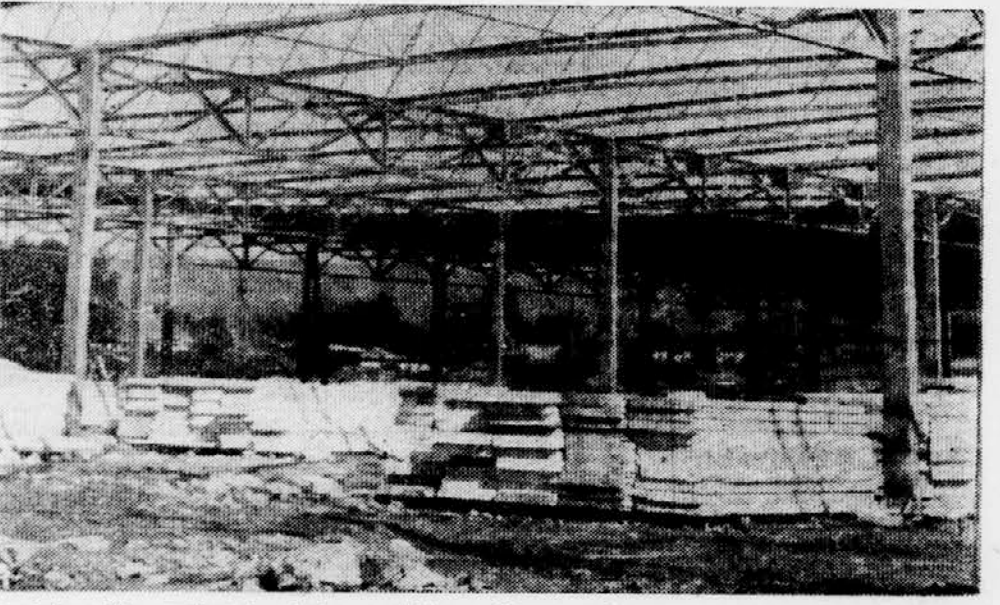
ko do konca tega leta. Pač pa je v starih, neustreznih prostorih zobozdravstvo. To-

da načrti za nov zobni oddelek še čakajo na realizacijo. Pričakovati je, da bo že letos tudi zobozdravstvo v ustreznih prostorih.

Strokovni kader zdravstvenega doma se je po številu v zadnjih petih letih dvignil za preko 100%. Dom štipendira več svojih bodočih zdravstvenih sodelavcev, posebno stomatologov.

oskrbuje z zdravili vso Dolenjsko. Razen lokalno v Novem mestu ima lekarniško postajo v Sentjerneju (ki je sicer premešana in bi adaptirani prostori morda ustrezali), dalje lekarniški depo v Žužemberku, v programu pa je lekarniška postaja v Dolenjskih Toplicah. Delovni kolektiv se trudi da bi za izvajanje svojih nalog ustvaril še boljše po-

goje. Uprava stremi k strokovni izpopolnitvi svojih uslužbencev (trenutno štiri penderja štiri), skrbi pa tudi za življenje svojega kolektiva izven službenih prostorov. Z lastnimi sredstvi so za ublažitev stanovanjskega problema kupili v Novem mestu eno stanovanje. Kolektiv pozdravlja občan- oh prazniku in jim želi prijetno praznovanje.

Gradnja velike proizvodne hale za steklarstvo Novo mesto

Za občinski praznik občine Novo mesto čestita vsem kolektivom in občanom mizarsko podjetje

PODGORJE

SENTJERNEJ.

Vsa kleparska in vodo- vodna dela izvršujemo hitro in solidno.

KLEPARSTVO

DOL. TOPLICE

K čestitki se pridružimo.

TRGOVSKO PODJETJE

PETROL

LJUBLJANA

skladišče NOVO MESTO

čestita vsem poslovnim prijateljem, delovnim ljudem in občanom za občinski praznik, občine Novo mesto.

Čestitke

»BOR«

DOLENJSKE TOPLICE

Vsem poslovnim prijateljem, delovnim ljudem in občanom želimo prijetno praznovanje občinskega praznika občine Novo mesto in se priporočamo.

INDUSTRIJA

ČEVILJEV

»BOR«

DOLENJSKE TOPLICE

Vsem poslovnim prijateljem, delovnim ljudem in občanom želimo prijetno praznovanje občinskega praznika občine Novo mesto in se priporočamo.

Čestitke

»BOR«

DOLENJSKE TOPLICE

Vsem poslovnim prijateljem, delovnim ljudem in občanom želimo prijetno praznovanje občinskega praznika občine Novo mesto in se priporočamo.

Zdravstveni dom

Novo mesto

V razvoju zdravstvene službe na območju občine Novo mesto je opaziti v zadnjem razdobju znaten napredek. Zdravstveni dom v Novem mestu združuje vso izvenambulanco zdravstveno in zobozdravstveno službo. Tu so razni dispanzerji: za žene, otroke, šolski dispanzer, protituberkulozni itd. V skupno zdravstvenega doma sta tudi reševalna postaja in splošna ambulanta.

Stavba, v kateri je zdravstveni dom, še ni popolnoma urejena; to bo storjeno neka-

ko do konca tega leta. Pač pa je v starih, neustreznih prostorih zobozdravstvo. To-

da načrti za nov zobni oddelek še čakajo na realizacijo. Pričakovati je, da bo že letos tudi zobozdravstvo v ustreznih prostorih.

Strokovni kader zdravstvenega doma se je po številu v zadnjih petih letih dvignil za preko 100%. Dom štipendira več svojih bodočih zdravstvenih sodelavcev, posebno stomatologov.

oskrbuje z zdravili vso Dolenjsko. Razen lokalno v Novem mestu ima lekarniško postajo v Sentjerneju (ki je sicer premešana in bi adaptirani prostori morda ustrezali), dalje lekarniški depo v Žužemberku, v programu pa je lekarniška postaja v Dolenjskih Toplicah. Delovni kolektiv se trudi da bi za izvajanje svojih nalog ustvaril še boljše po-

goje. Uprava stremi k strokovni izpopolnitvi svojih uslužbencev (trenutno štiri penderja štiri), skrbi pa tudi za življenje svojega kolektiva izven službenih prostorov. Z lastnimi sredstvi so za ublažitev stanovanjskega problema kupili v Novem mestu eno stanovanje. Kolektiv pozdravlja občan- oh prazniku in jim želi prijetno praznovanje.

Industrija obutve

Novo mesto

se osebni dohodki kolektiva dvigajo. To namenjamo zato, ker je delovni kolektiv v začetku rekonstrukcije tovarne (leto 1958) prevzel številne obveznosti in naloge ter žrtvoval za izpopolnitev svojih obratov tudi del osebnih dohodkov. Investicije v izgradnjo tovarne pa še niso zaključene. Vsako leto vlagajo kolektiv precej sredstev za nabavo opreme, strojev itd. Delovni prostori ustrezajo oz. zado- stujejo. Cutiti pa je primanj- kovanje pomožnih prostorov, skladišč, lastnega prodajnega lokala in dvorane za sestanke kolektiva.

Industrija obutve Novo mesto, ki se je razvila po osvoboditvi in posluje v današ- njem obsegu od 1954. leta dalje, zaposluje 220 delavcev in uslužbencev. Posebno dejav- na je sindikalna podružnica tovarne, ki tudi skrbi za

Novo mesto

Industrija obutve

se osebni dohodki kolektiva dvigajo. To namenjamo zato, ker je delovni kolektiv v začetku rekonstrukcije tovarne (leto 1958) prevzel številne obveznosti in naloge ter žrtvoval za izpopolnitev svojih obratov tudi del osebnih dohodkov. Investicije v izgradnjo tovarne pa še niso zaključene. Vsako leto vlagajo kolektiv precej sredstev za nabavo opreme, strojev itd. Delovni prostori ustrezajo oz. zado- stujejo. Cutiti pa je primanj- kovanje pomožnih prostorov, skladišč, lastnega prodajnega lokala in dvorane za sestanke kolektiva.

Industrija obutve Novo mesto, ki se je razvila po osvoboditvi in posluje v današ- njem obsegu od 1954. leta dalje, zaposluje 220 delavcev in uslužbencev. Posebno dejav- na je sindikalna podružnica tovarne, ki tudi skrbi za

Veletrgovina

KURIVO

LJUBLJANA

poslovalnica NOVO MESTO

čestita za občinski praznik vsem cenjenim odjemalcem, delovnim ljudem in občanom.

Knjige dobite v vseh knjigarnah ali pa jih naročite pri Dolenjski založbi, Novo mesto, Muzajska 7. Za občinski praznik — čestitke in pozdrave!

ZITO

LJUBLJANA

ZIVILSKI KOMBINA

ZITO

LJUBLJANA

EE-SKLADIŠČE NOVO MESTO

NUDI VSE VRSTE ZIT, MLEVSKIH IZDELKOV, TESTENIN IN VSE VRSTE KRUKA IN PECIVA.

ZA OBČINSKI PRAZNIK OBČINE NOVO MESTO ŽELI VSEM CENJENIM STRANKAM, POSLOVNIM PRIJATELJEM, DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM PRIJETNO PRAZNOVANJE

OBRTNIK

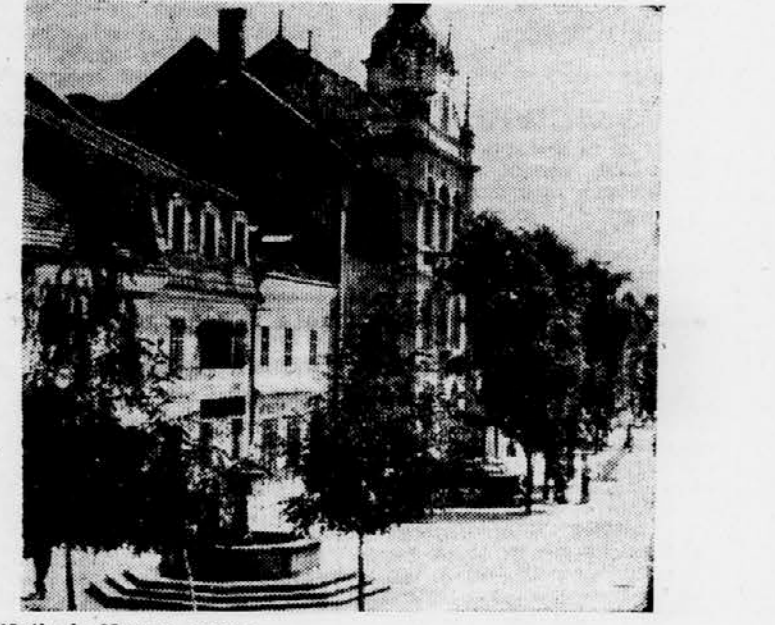
KONFEKCIJA, UNIFORME, PERILO IN CEPICE

LJUBLJANA, Masarykova cesta 34

poslovalnice

NOVO MESTO

v naših trgovinah boste hitro in solidno postreženi. Cenjenim strankam se priporo- čamo za naročila in čestitamo za občinsk- praznik občine NOVO MESTO vsem cenjenim odjemalcem, poslovnim prijateljem, delovnim ljudem in občanom.

Motiv iz Novega mesta

ZIDARSKO PODJETJE

REMONT

ŽUŽEMBERK

se za vsa v to stroko spadajoča dela pripo- roča. Za občinski praznik občine Novo mesto čestita vsem poslovnim prijateljem, kolekti- vom in občanom.

SPLOŠNO

MIZARSTVO

DVOR PRI ŽUŽEMBERKU

IZDELUJE VSE VRSTE POHISTVA, TUDI PISAR- NISKO, SOLSKO TER LADIJSKO OPREMO. VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ŽELI MO PRIJETNO PRAZNOVANJE OBČINSKEGA PRAZNIKA NOVO MESTO.

NOVOMEŠKA

OPEKARNA

ZALOŽ pri NOVO MESTU

IZDELUJE ZIDNO IN STROPNO POLNO TER VOILJO OPEKO. K ČESTITKI SE PRIDRUŽIMO.

OTROŠKA TRIKOTAZA

DOLENJKA

MIRNA PEC

vam nudi otroške izdelke v vseh velikostih in dvasjetih barvnih desetih iz 100% volnene preje. Priporočamo se cenjenim kupcem! K čestitki se pridružimo.

RESEVANJE RUDARJEV IZ RUDNIKA LENGEDE — V rudniku Lengede pri Hannoveru v ZR Nemčiji je voda zaprla izhod 43 rudarjem, ki so ostali v globini od 60 do 100 m. Reševalne ekipe nadaljujejo z vrtanjem odprtih na krajih, kjer domnevajo, da lahko nalatijo na ogrožene rudarje. Kljub neprenehnim prizadevanjem se zdi, da bodo lahko rešili le štiri rudarje. Vendar bodo z deli nadaljevali toliko časa, dokler ne prodrejo do vseh.

SESTRA O SESTRI — Tran Le Chi, sestra Ngo Dinh Nhu, je v ZDA izjavila, da bi bilo najbolje, če bi se njena sestra umaknila iz politike, dokler ne napravi še več škod.

DEMONSTRACIJE OB DNEVU OZN — Ob obletnici OZN je imel v Dallasu (ZDA) govor ameriški predstavnik v OZN Stevenson. Po govoru ga je pričakala skupina demonstrantov. Na sliki: policija zadržuje demonstranta, ki hoče napasti Stevenzona.

SOLARJI UREJAJO NAVJE — Učenci osnovne šole Mirana Jarca v Ljubljani so včeraj uredili in počistili Navje. Pokopališe slovenskih kulturnikov iz prejšnjega stoletja bo tako urejeno vsaj za dan mrtvih.

Nadaljevanje s prve strani

Produktivnost

vitelj bo mestna skupščina Skopja. Sredstva iz tega sklada so namenjena predvsem obnovi in zgraditvi stanovanj ter komunalnih, zdravstvenih, šolskih in drugih objektov v Skopju, zagotovitvi začasnih nastanitve in preskrbi prizadetega prebivalstva, kritju stroškov prevoza materialne pomoči iz dežele in tujine, pomoči občinam na področju Skopja in kritju stroškov v zvezi s preskrbo prebivalcev, ki so jih po potresu evakuirali iz Skopja.

Veselinov

da so ta srečanja in obiski v mnogih mestih, tovarnarji in delavci zadržani so seznani s velikimi uspehi v graditvi socializma in boljšega življenja delovnih ljudi.

Člani naše delegacije menijo, da je bil obisk koristno in da bo prispeval k poglobitvi sodelovanja med obema deželama.

Ko smo se vračali v Jugoslavijo, smo se ustavili v Budimpešti, kjer smo se sestali s mnogimi madžarskimi volinimi tovaršji. »Ta naš obisk v prijateljski Madžarski,« je rekel na koncu Jovan Veselinov, »bo prispeval k boljšemu medsebojnemu spoznavanju in poglobitvi našega tovarštva.«

Kriza

normalni potek nujnih sprememb.

V Dahomeju je velika francoska padalska vojska garnizija, ki je nedavno odšla v Kongu, kjer so pod pritiskom delavskih sindikatov strmoglavili režim opata Youlouja.

Kakor poudarjajo sindikalni voditelji, je vojska odločno intervenirala proti sindikalnim voditeljem in mnogi sindikalni aktivisti se vedno sedijo v zaporih. Sindikati zahtevajo, da izpuste vse zaprte delavske voditelje. Prav tako zahtevajo svobodno splošno volitve.

Predsednik Maga je prispeval v soboto iz Pariza, kjer je bil na oddihu. Takoj po njegovem vrnitvi so mu izrekli ukaz o razpustitvi vlade in o aretaciji vseh članov vlade. Včeraj se je vrnil iz Pariza tudi podpredsednik vlade Suro Nigan Apithy, nekdanji voditelj Demokratske stranke.

Kakor so uradno objavili v Portu Novo, glavnem mestu Dahomeja, je od sinoči v ve-

ljavi policijska ura, da bi preprečili nove demonstracije.

Ofenziva

kratske akcije Leoni pa je na predsedniški turneji trdil, da je »teroristična dejavnost« leje opozicije pahnila deželo v krizo, hoteč jo odvrti s poti demokracije.

Za položaj Betancourtovega naslednika se poteguje sedem kandidatov.

Menijo, da imajo največ možnosti Leoni, Pietri in Valba. Objektivni opazovalci ugotavljajo, da so dnevi krize v marsičem zmotili normalen potek predvolilne kampanje. Odločitve rezerviste in okrepitve policijske sile, tako da bi lahko na dan volitev zagotovila red in mir, napoveduje negotov položaj tudi za čas volitev. Predsednik Betancourt je te dni demantiral vesti, da grozi Venezueli državni udar, češ da vlada nadzira položaj v državi.

Državni praznik ČSSR

PRAGA, 28. okt. (Tanjug). Na Češkoslovaškem praznujajo danes dve važni obletnici v zgodovini države. Na današnji dan pred 45 leti je bila po 300 letih suverenstva ustanovljena prva češkoslovaška republika — 28. okt. 1918. leta. Na današnji dan pred 18 leti pa so na Češkoslovaškem objavili akt o nacionalizaciji osnovnih industrijskih panog in bank.

Prva češkoslovaška buržoazna republika je bila ena izmed najbolj kratkotrajnih kapitalističnih držav v obdobju med obema vojnama.

Akt o nacionalizaciji iz leta 1945 je bistveno prispeval k februarškemu prevratu leta 1948, ko je Češkoslovaška po triletni delitvi oblasti med buržoazijo in delavskim razredom stopila na pot socialistične graditve.

Proslave 28. oktobra v Grčiji

ATENE, 28. okt. (Agencija Atene). V vsej Grčiji danes slovesno praznujejo obletnico 28. oktobra 1940, ko je Grčija zavrnila ultimati fašistične Italije, naj se vda. V Solunu je bil slovesen obred v cerkvi sv. Sofije, ki so mu prisostvovali grški kraljevski par, premier in člani vlade. Potem je bila velika vojaška parada.

Atenski listi so objavili uvodnike, posvečene 28. oktobru.

Jugoslovanska delegacija potuje v Alžir

BEOGRAD, 28. okt. (Tanjug). Na povabilo vlade in družbenopolitičnih organizacij Alžirije bo jutri odpovala v Alžir Jugoslovanska delegacija, ki bo prisostvovala praznovanju 1. novembra, dneva vstaje alžirskega ljudstva. Delegacijo vodi član Zveznega izvršnega sveta Jakov Blažević.

Brilej sprejel Ljefitinka

BEOGRAD, 28. okt. (Tanjug). Član ZIS in predsednik odbora ZIS za gospodarske stike s tujino dr. Jože Brilej je sprejel danes v poslopju ZIS izvršnega direktorja mednarodne banke za obnovu in razvoj dr. Ljefitinka in se precej dolgo pogovarjal z njim. Potem mu je priredil v hotelu »Metropol« kosilo.

Romunski strokovnjak o jeznu na Djerdapu

BUKARESTA, 28. okt. (Tanjug). »Dosedanja izkušnja sodelovanja med Jugoslavijo in Romunijo pri graditvi sistema Djerdap kažejo, da je do te dejavnosti prišlo v duhu medsebojnega razumevanja. Priprani smo lahko, da bo tudi bodoče sodelovanje strokovnjakov in delavcev obeh držav enako plodno,« je izjavil direktor inštituta za hidroenergetsko študije in projekto LR Romunije ing. Octavian Groza. V razgovoru z urednikom romunske politične publikacije »Probleme internationale« je ing. Groza opozoril na nekatera dejstva o položaju na Djerdapu, ki so v korist graditve hidroenergetike in plinovitega sistema Djerdap.

Omenil je, da se o zgraditvi jeznu na Djerdapu govori že nad 120 let, toda vsi ti predlozi so ostali na papirju. Del Donave na področju Djerdapa, dolg 132 km, je potencialna največja koncentracija hidroenergetike v tem delu Evrope. Groza je omenil tudi prednosti, ki jih bo imelo uresničenje zamisli za Jugoslavijo in Romunijo pri zbolšanju plovbe po Donavi.

Sporazum o lovu na kite

LONDON, 28. okt. (Reuter). Predstavniki Velike Britanije, Sovjetske zveze, Nizozemske, Norveške in Japonske bodo danes v Londonu podpisali sporazum o mednarodnem nadzoru nad lovom na kite. Inšpektorji teh držav, ki bodo zraven pri vseh odpravah kitolovcev, bodo delovali v okviru sedanje mednarodne konvencije o lovu na kite. Pazili bodo tudi na to, da ne bo preseženo število kitov, ki jih je dovoljeno uloviti.

Koruze nekaj manj kot lani

BEOGRAD, 28. okt. (Tanjug). Po zadnjih cenitvah bo znašal pridelek koruze kakih 5 milijonov ton ali 270.000 ton manj, kakor lani.

Koruzo bodo pospravili čez nekaj dni, nekoliko prej, kakor lani. Manjši pridelek je posledica daljše suše. Ponekod je pridelek zelo pabel. Strokovnjaki poudarjajo, da velikih prvinah in uporaba sodobne agrotehnike morda zmanjša škodo, ki jo napravi suša. Spomnili so kmetovalce, ki v kmetijske zadruge zasejajo s koruzo nad 2,4 milijona ha.

Naloge sovjetskih sindikatov

Začel se je 32. kongres Zveze sindikatov ZSSR

MOSKVA, 28. okt. (Tanjug). Sovjetski sindikati imajo poglavitno nalogo, da vsestransko podpre dejavnost in pobudo delovnih ljudi in uslužbencev, da kar največ pripomorejo k širjenju naprednih izkušenj in k razvijanju komunističnih oblik dela.

Od sindikatov tudi zahtevajo, da bolj aktivno sodelujejo pri gospodarskem in upravljanju gospodarskih planov, pri gospodarskem in upravljanju v podjetjih, pri zavarovanju materialnih koristi in pravic delavcev in uslužb. ter pri zbolšanju njihovih delovnih in življenjskih pogojev. Na mednarodnem torišču se od sovjetskih sindikatov terja, da nadalje razvijajo in utrjujejo mednarodne stike s sindikati drugih držav, da krepijo enotnost mednarodnega delavskega razreda in solidarnost delovnega ljudstva v boju proti imperializmu, za mir, nacionalno neodvisnost, demokracijo in socializem kakor tudi, da se odločno postavijo

po robu vsem razbijanjem proletarske enotnosti.

Te naloge so zadali sovjetskim sindikatom na 32. kongresu Zveze sovjetskih sindikatov, ki se je začel danes v Kremlju. Na kongresu bodo obravnavali predvsem vprašanja, ki se jih v zadnjih letih zapustili sovjetski strokovnjaki na Kitajskem. Tako plše švedski liberalni »Dagens Nyheter« v poročilu od svojega tokidskega dopisnika.

List piše, da je Kitajska ostala skoraj brez svojih prejšnjih zvez v Vzhodni Evropi, zato skuša odločno in z izrazitim optimizmom odpreti nova vrata za svoje trgovine.

List piše o tem ob končanem obisku delegacije 30 volidnih švedskih gospodarstvenikov na Kitajskem.

Gospodarski položaj na Kitajskem ocenjuje list kot »prepričljiv napredek« po velikih gospodarskih težavah v zadnjih letih.

Enotnost in odločnost delavcev sta tokrat ustvarili monolitnost sindikalnih vrst, tako da bo Brazilija nocoj doživela eno največjih stavk, če posredovalna mislija ministra Silve ne bo uspeła. Stavka bi ohranila brazilsko industrijo, ker je v San Paulu precej več kot dobra polovica nacionalne industrije. To bi utegnilo povzročiti nove pretrase v državi.

Enotnost in odločnost delavcev sta tokrat ustvarili monolitnost sindikalnih vrst, tako da bo Brazilija nocoj doživela eno največjih stavk, če posredovalna mislija ministra Silve ne bo uspeła. Stavka bi ohranila brazilsko industrijo, ker je v San Paulu precej več kot dobra polovica nacionalne industrije. To bi utegnilo povzročiti nove pretrase v državi.

Enotnost in odločnost delavcev sta tokrat ustvarili monolitnost sindikalnih vrst, tako da bo Brazilija nocoj doživela eno največjih stavk, če posredovalna mislija ministra Silve ne bo uspeła. Stavka bi ohranila brazilsko industrijo, ker je v San Paulu precej več kot dobra polovica nacionalne industrije. To bi utegnilo povzročiti nove pretrase v državi.

Enotnost in odločnost delavcev sta tokrat ustvarili monolitnost sindikalnih vrst, tako da bo Brazilija nocoj doživela eno največjih stavk, če posredovalna mislija ministra Silve ne bo uspeła. Stavka bi ohranila brazilsko industrijo, ker je v San Paulu precej več kot dobra polovica nacionalne industrije. To bi utegnilo povzročiti nove pretrase v državi.

Ameriška resolucija o popolni prepovedi poskusov

NEW YORK, 28. okt. — Agencija Associated Press javlja, sklicujoč se na diplomatske vire, da je ameriška delegacija v OZN predložila resolucije, ki predvidevajo pogajanja o popolni prepovedi atomskih poskusov. O tem bi se pogajali na konferenci v Zenevi. Ameriška resolucija ne omenja problema inšpekcije na kraju samem.

Po istih virih je sovjetska delegacija ugodno reagirala, tako da bi utegnla biti resolucija predložena političnemu odboru Generalne skupščine OZN.

Švedsko-Kitajska trgovina

STOCKHOLM, 28. oktobra (Tanjug). Peking namerava odpreti vrata švedski težki industriji, švedskim strokovnjakom in hkrati britanskim, francoskim in japonskim pa bodo ponudili, naj zasedejo mesta, ki so jih v zadnjih letih zapustili sovjetski strokovnjaki na Kitajskem. Tako plše švedski liberalni »Dagens Nyheter« v poročilu od svojega tokidskega dopisnika.

List piše, da je Kitajska ostala skoraj brez svojih prejšnjih zvez v Vzhodni Evropi, zato skuša odločno in z izrazitim optimizmom odpreti nova vrata za svoje trgovine.

List piše o tem ob končanem obisku delegacije 30 volidnih švedskih gospodarstvenikov na Kitajskem.

Gospodarski položaj na Kitajskem ocenjuje list kot »prepričljiv napredek« po velikih gospodarskih težavah v zadnjih letih.

Enotnost in odločnost delavcev sta tokrat ustvarili monolitnost sindikalnih vrst, tako da bo Brazilija nocoj doživela eno največjih stavk, če posredovalna mislija ministra Silve ne bo uspeła. Stavka bi ohranila brazilsko industrijo, ker je v San Paulu precej več kot dobra polovica nacionalne industrije. To bi utegnilo povzročiti nove pretrase v državi.

Telegrami

POROČILO ZVEZNIH SKUPŠČINI O 52. INTERPARLAMENTARNI KONFERENCI — BEOGRAD. Izvršni odbor Jugoslovanske nacionalne skupine interparlamentarne unije je na včerajšnjem zasedanju pod predsedstvom dr. Jože Vilfana sklenil, da bo o delu 52. interparlamentarne konference podal poročilo Zvezni skupščini.

PATOLICEV OBISCE ALŽIRJO — ALŽIR. Minister za zunanjo trgovino ZSSR Patolicev bo danes prispeval na obisk v Alžirijo. Z alžirskimi predstavniki bo podpisal sporazum o blagovni izmenjavi med obema državama.

ERHARD V ZAHODNEM BERLINU — BERLIN. Zahodnonemški kancler Ludwig Erhard je včeraj prispeval na enodnevni prvi uradni obisk v zahodni Berlin. Sestal se bo z županom Brandtom in tremi zavezniškimi po veljniki.

AFGANISTANSKA DELEGACIJA NA KITAJSKEM — PEKING. Delegacija afganistanske vlade bo pod vodstvom zunanjega ministra dr. Kvajoma prihodnji mesec v Pekingu podpisala obimni sporazum med obema državama.

SIRSKI GOSPODARSKI MINISTER V ITALIJI — RIM. Sirski gospodarski minister Tomi je včeraj prispeval v Rim. S tem vrača obisk italijanskemu ministru zunanje trgovine Trabucchiu, ki je konec septembra obiskal Damask.

STAVKA V BRITANSKEM OPORIŠČU — SINGAPUR. Delavska stavka v britanskem pomorskem oporišču v Singapuru traja že več kot tri tedne. Nedavno je prišlo tudi do spopada s policijo, med katerimi je bilo ranjenih pet delavcev.

BANDARANAIKE PRI HRUSCOVU — MOSKVA. Sovjetski premier Nikita Hruščov je včeraj sprejel v Kremlju cejionskega premiera gospo Sirimavo Bandaranaike.

LUBKE OBISKAL INDONEZijo — DŽAKARTA. Predsednik ZR Nemčije Heinrich Lübke je včeraj prispeval v Džakarto. Na uradnem obisku v Indoneziji bo teden dni.

STAVKA DRŽAVNIH URADNIKOV — RIM. Vsi državni uslužbenci v Italiji so včeraj dve uri stavkali. Državni uslužbenci zahtevajo novo sistematizacijo delovnih mest in nove predpise o plačilnih razredih.

SUVANA FUMA OBISCE ZSSR — MOSKVA. Sem bo prispeval 30. oktobra predsednik koalicijske laoske vlade Suvana Fuma.

Pa še to

DVE MUHI NA MAH — Skotski gostilničar Harold MacLeavy je v svoji krčmi razobesil napis: »Gost, ki ostane zadnji v lokalni, mora pospraviti vse prostore; zato pa lahko drugi dan tri ure zastoj pije.« S tem je ubil dve muhi na mah: lokal je zmeraj lepo očistil in promet se je povečal, kajti vse več jih je zvečer v lokalni, ki bi bili radi zadnji...

T. POLJSKAK

Ben Bela napoveduje ukrepe za okrepitev samoupravljanja

4 milijone ha zemljišč v Alžiriji v »fodu ljudske zemlje«

ALŽIR, 28. okt. (Tanjug). V Alžiru je bil sinoči zaključen kongres 2500 predstavnikov organov delavskega upravljanja v družbenem sektorju kmetijstva. Po tridnevni razpravi je kongres sprejel sklepe, ki jih namerava vlada takoj uresničiti. Po teh sklepih so vsa tehnična sredstva in strojno-tractorske postaje, ki so bile doslej pod državno upravo, na voljo neposredno kmečkim upravnim odborom. Razen tega bodo ustanovili skupni sklad vseh kolektivnih posestev.

Ta fond bo imel na skrbi finančne operacije in bo izdajal kredite posestvom. Vlada se je zavezala, da bo čimprej sprejela podrobne zakone o sistemu nagrajevanja delavcev po njihovem delu in doseženi proizvodnji. Napovedali so tudi podoben zakon o agrarni reformi.

Predsednik republike Ben Bela je vse te sklepe povzel v svojem sinočnem velikem govoru. Vse te ukrepe — je dejal — bodo dosledno uveljavljali z namenom, da se okrepijo temelji delavskega samoupravljanja v družbenem sektorju kmetijstva. »Da bi dosegli ta cilje,« je rekel Ben Bela, »bomo z vsimi sredstvi za-

čeli široko akcijo za prosveto ljudstva, šolanje kadrov in tehnično izpopolnjevanje vseh kmetijskih proizvajalcev.«

Glede zakona o agrarni reformi, ki ga pripravlja vlada, je Ben Bela izjavil:

»Potem ko smo prevzeli posestva, ki so jih zapustili evropski lastniki, po zapletih premoženja izdajalcev in spekulantov, po nacionalizaciji vseh posestev bivših evropskih kolonov je treba zdaj v agrarni reformi začeti novo etapo: omejiti privatno posest tako, da nikoli več ne bo privilegirane razreda.«

Ben Bela je naglasil, da bodo v Alžiriji odslej samo ko-

lektivna posestva z modernim načinom proizvodnje in manjša posestva, ki jih bodo obdelovali individualne kmečke družine. Po agrarni reformi bo privatni sektor v kmetijstvu omejen zgolj na 2 milijona hektarov obdelovalne površine, medtem ko bo v »fodu ljudske zemlje« 4 milijone hektarov. Od tega bodo 3 milijone obdelovali kolektivno, milijon hektarov pa bodo razdelili revnim družinam fehalov na področjih, kjer ni pogojev za uspešno kolektivno proizvodnjo.

Alžirski predsednik je napovedal, da bodo sprejeli tudi plan kmetijske proizvodnje, v katerem bodo poglavitne naloge: prehrana prebivalstva, sredstva za gospodarske investicije in proizvodnja kmetijskih surovin, potrebnih industriji.

Ben Bela je napovedal tudi splošno mobilizacijo mladine od 16. do 21. leta za dela, kot so zasadi, jezov in prekopov, gradnja jezov in prekopov ter pogozdovanje goščav.

Pionirji Jugoslavije pionirjem Skopja

V Skopju bodo zgradili pionirski center »Bratstvo-enotnost«

BEOGRAD, 28. oktobra (Tanjug). V vseh krajih dežele so pionirji začeli z zbiranjem denarne pomoči za dečke in deklice iz Skopja. Akcija, ki bo potekala pod imenom »Pionirji Jugoslavije pionirjem Skopja«, bo trajala do konca šolskega leta.

Pó podatkih sveta organizacij in ustanov za vzgojo otrok Jugoslavije je kakih 130 šol že poslalo tri milijone din pomoči. Z organiziranjem kulturno-umetniških, športnih in zabavnih prireditev,

sameznih drugih organizacij. S sredstvi, ki jih bodo zbrali taborniki, bodo zgradili, za člane te organizacije objekti pri bodočem pionirskem centru v Skopju. Razen tega so se taborniki zavezali, da bodo zbrali 100.000 knjig in prihodnje leto poslali v Skopje tri delovne brigade. Za 500 školskih dečkov in deklic bodo zagotovili letovanja v svojih taborih, čelni podmladka Rdečega križa pa so zbrali in poslali v Skopje večje količine šolskega pribora.

V tej akciji sodelujejo tudi člani Zveze tabornikov, podmladka Rdečega križa in po-

Vreme 28. okt. 1963.

Temperature		Prognosa	
	ob 07	ob 13	
Ljubljana	5	10	VREMENSKA SLIKA Nad srednjo Evropo je področje visokega zračnega pritiska. Naši kraji so na južnem obrobju tega področja, zato do teka k nam ob vzhodnih vetrovih hladni zrak. Atlantske in severne mase potujejo preko Skandinavije na vzhod in ne bodo vplivale na vreme pri nas.
Platana	2	8	
Lesce	2	10	
Maribor	7	9	
Slovenj Gradec	6	8	
Novo mesto	7	8	
Koper	10	13	
Kradarica	19	14	
Bela	11	12	
Pulj	12	13	
Split	13	16	SLOVENIJA Spremenljivo oblačno, v zahodni Sloveniji vmes večje razsvetlebe. Bo še hladno in vetrovno. Najnižje nočne temperature med 0 in 4, v Primorju 9, dnevne okrog 10, v Primorju do 14 stopinj C.
Dubrovnik	13	16	
Zagreb	7	11	
Beograd	7	11	
Sarajevo	7	11	
Skopje	8	11	
Titograd	13	15	
Celovec	8	11	
Gradec	3	—	
Dunaj	2	10	
Milano	9	13	Spremenljivo oblačno. Ob severnem in srednjem Jadranu precej jasno s slabimi burami. V sredo se vreme ne bo bistveno spreminjalo.
Genova	11	17	
Zürich	10	17	
München	1	8	
Berlin	6	—	

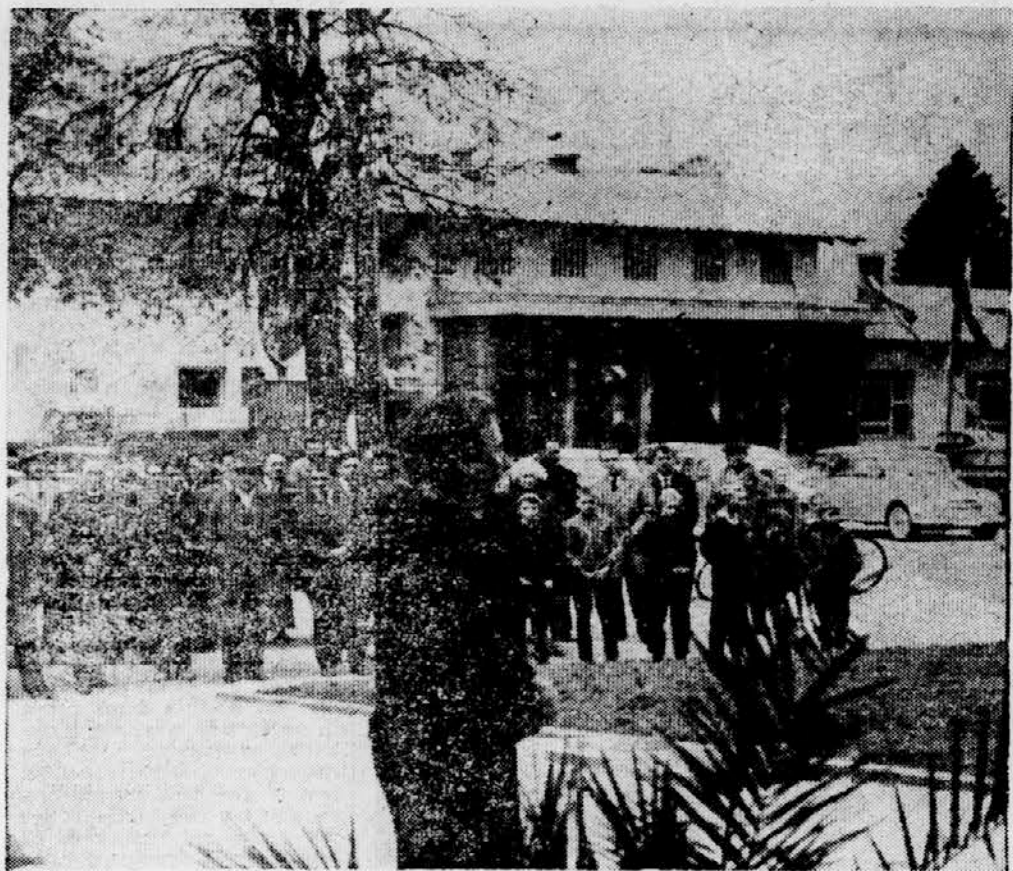
Minulo nedeljo na postajah: le malo naloženih vagonov

Vagoni so primanjkovali v Novi Gorici

LJUBLJANA, 28. okt. (Po poročilih naših dopisnikov). V Mariborski tekstilni tovarni je prejšnji teden niso imeli vagonov za nakladanje, za razkladanje pa jih je prispele 75, ki so jih razložili brez zastojev in ovir. Na splošno se položaj izboljšuje in ni več primerov, da bi bilo treba čakati na dostavo vagonov na tovarno rampo.

V Celju to nedeljo na železniški postaji ni bilo posebnih težav z razkladanjem in nakladanjem vagonov. Delo je normalno potekalo. Gospodarske organizacije so včeraj razložile 112 dostavljenih tovornih vagonov, naložile pa 40.

Na razkladalno postajo ZTP Gorica je včeraj dospelo 112 vagonov. Delovne organizacije so vse razložile. Za nakladanje pa so zahtevala podjetja 21 vagonov, naložili pa so jih le 16, ker ZTP Gorica ni imelo na razpolago dovolj vagonov. Tudi Cementarna Anžovo, ki že tri nedelje zapored ni naložila nobenega vagona, je včeraj prosila za 20 do 25 vagonov za nakladanje. Zaradi povečanja potreb v reškem pristanišču in prevoza krompirja in jabolk na Goriško sedaj sploh primanjkuje zaprtih vagonov za nakladanje.

OTVORITVI POŠTE V GROSUPLJEM so prisostvovali glavni republiški inšpektor za promet in zveze Daniel Lepin, predstavniki PTT podjetja iz Ljubljane in mnogi občani, ki so si tudi ogledali razstavo o razvoju PTT službe v zadnjih letih. Foto: Vetrovec

Nov člen v poštni verigi

V Grosupljem so včeraj odprli novo pošto poslopje

GROSUPLJE, 28. okt. — Danes so tu odprli novo pošto poslopje in s tem odlično telegrafsko-telefonsko vozlišče ob magistralni koaksialni kabljski zvezi Ljubljana-Zagreb. Pošto poslopje za sedaj še nima avtomatske telefonske centrale. To bodo montirali v grosupljski pošti prihodnje leto. Montiralo jo bo podjetje »iskra«, stala pa bo 120 milijonov din (poslopje je stalo 30 milijonov din).

Z dograditvijo grosupljskega poslopja in z montažo avtomatske telefonske centrale v prihodnjem letu, ko bo vzpostavljena tudi koaksialna

zveza med Ljubljano in Zagrebom in ko bo začela delati tudi nova ljubljanska medkrajevna avtomatska telefonska centrala, bo zaključena prva etapa modernizacije slovenskega telegrafsko-telefonskega prometa. Preden pa bo začela delati medkrajevna telefonska avtomatska centrala v Ljubljani, bodo morale biti zgrajene nove pošte še v Cerknici, Logatcu, Domžalah in Ljubljani na Viču, v Mostah in v Bežigradu. Vse te pošte, ki jih že gradijo, nedavno zgrajene pošte v Kočevju, Ribnici, Litiji in druge se bodo vključile v avtomatsko telefonsko

omrežje. Prihodnje leto, ko bo v Grosupljem končana telefonska avtomatska centrala, bo nanjo lahko priključeno 200 telefonov. Ko bo dokončno zgrajena, bodo lahko priključili na centralo dva tisoč telefonskih aparatov. V prihodnjem letu bodo montirali avtomatske telefonske centrale tudi na poštah v Ribnici, Sodražici, Litiji, Cerknici, Logatcu, Kamniku in Domžalah. S tem bo tudi dokončno izginil kup neresenih prošev za telefonske in telegrafске priključke širom po Sloveniji. J. V.

Sem in tja po koprskem okraju

KOPER: mnogo pripomočkov za kulturno življenje

Na nedavnem plenumu okrajnih organizacij SZDL, sindikatov, ZMS in okrajne da sveta Svoboda ter prosvetnih društev so razpravljali o razvoju kulturne in o kulturnem življenju v koprskem okraju. Ugotovili so, da za pevnost in razvoj Primorske ni značilen samo gospodarski vzpon, marveč tudi bogatitev kulturnega življenja. Nekaj podatkov: v koprskem okraju je 99 Svobod in prosvetnih društev, 9 ljudskih knjižnic, študijska knjižnica v Kopru, knjižnica v Novi Gorici, ki ima študijski oddelke in ljudsko knjižnico; nadalje je v okraju 5 muzejev, polpoklicno gledališče v Novi Gorici, oddelke moderne galerije v Piranu in mednarodni simpozij Forma viva, knjižna založba Lipa v Kopru, dva zavoda za spomeniško varstvo, zavod za organizacijo letnih prireditelj pri turistični zvezi v Kopru, 10 glasbenih šol, 10 delavskih odborov ljudskih univerz, 9 kinematografskih podjetij ter redna radijska postaja Koper. Dalje je v koprskem okraju 44 tisoč 150 radijskih in 2 tisoč 650 televizijskih sprejemnikov. Radijski sprejemnik pride na 5 prebivalcev (v Sloveniji na štiri), televizijski pa v okraju na 83, v Sloveniji pa na 76 prebivalcev. M. V.

ILIRSKA BISTRICA: sto let ljudske knjižnice

Predstavniki kulturno-prosvetnega društva iz Ilirske Bistrice so pred kratkim razpravljali o pozitivni kulturno-prosvetne dejavnosti. Sprejeli so tudi priporočila o imenovanju pripravljalnega odbora za proslavo 100-letnice prosv. društva v Jelšanah in 100-letnice obstoja ljudske knjižnice v Ilirski Bistrici. M. V.

ANKARAN: povečanje hotelskih zmogljivosti

Do prihodnje sezone bodo v sklopu turističnih gradenj v Ankaranu zgradili za hotel Adria trgovske lokale, saj razen samopostrežbe z omejenim delovnim časom tam ni trgovskih objektov. Nabavili bodo tudi motorne čolne za smučanje na vodi. Kot depandanso bodo zgradili motel s 40 ležišči. Modernizirali bodo prvo nadstropje Konventa in uredili nov bife ter nočni bar. Zmogljivosti hotela Adria se bodo tako povečale do prihodnje sezone za 100 ležišč in 150 pokritih sedežev. Za omejene objekte so namenili 300 milijonov din. N. Z.

TOLMIN: razgovori o statutih

Predstavniki občinske skupščine, sindikata in nekaterih družbenih organizacij v Tolminu so na zasedanjih pro-

očili, kako se delovni kolektiv pripravlja na izdelavo statuta. Ugotovili so, da je več osumov pred zaključno formulacijo, niso pa jih še dali v razpravo kolektivom. Podjetje Metalflex je statut že sprejelo, v Elektro Tolmini pa so osumeti dali v razpravo kolektiv. Občinska skupščina je imenovala posebno komisijo, ki bo delovnim kolektivom nudila strokovno pomoč, občinski sindikalni svet pa je organiziral s člani kolektivov in predstavniki javnih služb koristne razgovore o statutih. S. J.

POSTOJNA: priprave na prihodnjo turistično sezono

Zavod Postojnske jame se že pripravlja na prihodnjo turistično sezono. V neposredni bližini jame gradi večji objekt za prodajo delikates in spominkov. Pri jami je v gradnji tudi remiza za jamski voznik park. Gradnja tega parka je hkrati začetna faza gradnje krožne proge v jami sami, ki jo bodo predvidoma začeli graditi že v začetku novembra. — Pri Pivki jami gradijo večji kamping, v rekonstrukciji pa je cesta od Ljubljanske ceste do Pivke jame. Vsa dela financira uprava jame. Predvidoma bo do končana aprila prihodnje leto. A. P.

Litija bo kmalu dobila novo podobo

Okrajna skupščina Ljubljana bo danes razpravljala o urbanističnem programu za litijsko občino

Za vse slovenske kraje, vključno Litijo, velja, da so se gradili po parcialnih načrtih, ne pa po kakem celotnem zazidalnem programu mesta. Zato so se kmalu začele pojavljati težave in nič kolikokrat se je že zgodilo, da so morali že po vojni zgrajene hiše porušiti. Vse to vodi k zahtevi po celotnem zazidalnem programu mesta. Litija je sedaj dobila dolgoročen program za izgradnjo in s tem tudi prva potrjen urbanistični program v ljubljanskem okraju. Etapno delo občine na osnovi programa bo zaviralo neorganizirano, nenačrtno in finančno drago gradnjo ter bo postavilo proračun za izgradnjo mesta na realne osnove.

Malokje v Sloveniji gre toliko ljudi v mesta kot prav iz okolice Litije. Povečanje industrije v Litiji in vzporedno večji priliv prebivalstva v mesto narekujejo čim hitrejšo urejanje stanovanjskega problema. Tudi turizem in

KOČEVAJE
Za tretjino večja proizvodnja

Delovne organizacije kočevske občine so v prvih devetih mesecih dosegle za 37,8% večjo proizvodnjo kot v istem času lani. Dosegle so 78,4% letnega plana. Najvišjo fakturirano realizacijo v primerjavi z letnim planom je dosegel rudnik rjavca premoja, in sicer 96%. Inkop 83%, Elektro 75% itd.

Pri izvozu je najbolj zaostala industrija, ki v devetih mesecih še ni dosegla polne izvozne obveznosti. Vsa podjetja v občini pa so v tem času izpolnila 57,3% letnega plana izvoza: 77% plana izvoza je doseglo podjetje Avto (tovorni prevoz blaga), Inles 67% in Kmetijsko gozdarsko posestvo 64%. Komaj 2% izvozne obveznosti je izpolnilo podjetje Itas.

gostinstvo, ki sta tako rekod v povojih bosta dobila s speljavo nove transizne ceste Ljubljana — Trbovlje popolnoma novo obliko, saj so bogata lovišča divjadi in okoliških litijskih gozdovih poslastica za marsikatero turista. Z dograditvijo hidrocentrale na Savi bodo nastala v okolici Litije manjša jezera in s tem bosta, čolnarstvo in ribolov pomembni činitelji pri reševanju začetnih težav v turizmu in gostinstvu.

Litija bo kmalu dobila novo lice. Na levem bregu Save, kjer je sedaj središče mesta, je zmanjkalo prostora za nadaljnjo blokovno gradnjo, zato so morali vso gradnjo prenesti na desni breg. Vse do sedaj je urejali gradnjo stanovanjskih hiš, blokov ali poslovnih zgradb le od lokacije do lokacije, brez kakšnega smiselne načrta, ki bi dovoljeval razdrobljeno in raztegnjeno gradnjo. Zato se je pojavila nujna zahteva po celotnem programu mesta in tako je dobila Litija program za mesto in pa parcialni zazidalni načrt za desni breg.

Po programu bo treba v tridesetih letih zgraditi 44.870 kv. metrov stanovanjske po-

vršine, letno torej 1486 kv. metrov. Investirati bo treba po sedanjih ocenah kakih 150 milijonov dinarjev na leto. Ta denar bo zadostoval za gradnjo večjega stanovanjskega bloka, ki ga bodo morali po programu zgraditi približno vsako leto na desnem bregu Save. V tridesetih letih se bo stanovanjska zmogljivost zvišala od 3473 prebivalcev (1961. leta) na 5600 (1991. leta) kolikor jih bo Litija po računih morala takrat imeti.

Most čez Savo je v zelo slabem stanju in njegovo vzdrževanju družbo mnogo stane. Nova cesta Ljubljana — Trbovlje bo potekala skozi Litijo, zato bodo zgradili v Litiji nov most, starega pa porušili. Pozneje, čez dvajset, trideset let, ko se bo promet na novi cesti povečal, bodo speljali cesto izven Litije, most pa bo oddel le za mestni promet.

Komunalne naprave v Litiji so šele sedaj, po programu, dobile svojo dokončno obliko. Z elektriko ne bo težav, več dela bo pri kanalizaciji in vodovodu. Kanalizacija že postopoma izgrajujejo, saj je imela Litija le zasilno kanalizacijo, z odlokom brez zaščite v Savo. V načrtu sta dve čistilni napravi na obeh bregovih Save.

Ze 1953. leta so začeli graditi vodovod in ga še zdaj etapno urejajo. Zanj so predvideli dve črpalni; ena je že zgrajena (Gradeč-Hotič) in zadostuje sedanjim potrebam. Za več prebivalstva pa je predvideno črpalnice v Spodnji Jabolnici in izgradnja re-zervoarja na Sitarjevcu. Sedanja osemrazrednica je

dovolj velika, da bi sprejela vse otroke iz Litije tudi v prihodnjih dvajsetih letih, vendar pa bodo morali zaradi okoliščin vasi zgraditi še eno šolo za nižje razrede osemletke. Predvidena je na levem bregu Save.

Poslovne prostore bodo razširili tudi na desni breg, kjer bosta nov hotel in športno igrišče.

Program za vse te prihodnje gradnje v Litiji sta obdelala ing. Stane Kovič in Karel Mržek. M. G.

Krvodajalska akcija v koprskem okraju

KOPER, 28. okt. — Danes se je začela v koprskem okraju krvodajalska akcija za potrebe zavoda za transfuzijo krvi v Ljubljani. Akcija bo v občinah Postojna, Sežana in Ilirska Bistrica ter bo trajala do 15. novembra. V zvezi z njo je bilo dopolnilne posvetovanje o problemih krvodajalstva in transfuzijske službe. Pričakujejo, da bodo v koprskem okraju zbrali približno 9000 krvodajalcev na leto. Eni bodo dajali kri za transfuzijsko postajo v Izoli za potrebe obalnih bolnišnic, drugi pa za klinične bolnišnice v Ljubljani, kjer se tudi zdravijo prebivalci iz koprškega okraja. S.

TRBOVLJE

Izvoz slabo kaže

V devetih mesecih letos je trbovljsko gospodarstvo doseglo 78,3% plana. Tudi ostali pokazatelji o izpolnjevanju planskih nalog v posameznih panogah kažejo, da bodo do konca leta v celoti uspešno realizirani. Iz dosedanjih ocen devetmesečne reorganizacije pa je tudi videti, da planiran izvoz v začetku leta še zdaleč ne bo dosežen. Od januarja pa vključno do konca septembra so trbovljska podjetja izvozila za 443.208 dolarjev, kar pa je znatno pod predvidenimi. Ta izpad gre predvsem na račun Strojne tovarne, investicijskega biroja in nekaterih manjših podjetij. Edino v rudniku Trbovlje-Hrastnik so presegli plan izvoza.

V septembru so trbovljsko-hrastniški rudarji nakopali za izvoz 582 ton kosovca in 80 ton kokovca. Na rudniku kljub obilo težav presegajo plan proizvodnje. V septembru je proizvodnja premoga

dosegla 95.600 ton premoga, od tega pa skoraj tri tisoč ton kotlovskega premoga za potrebe termoelektrarne v Trbovljah.

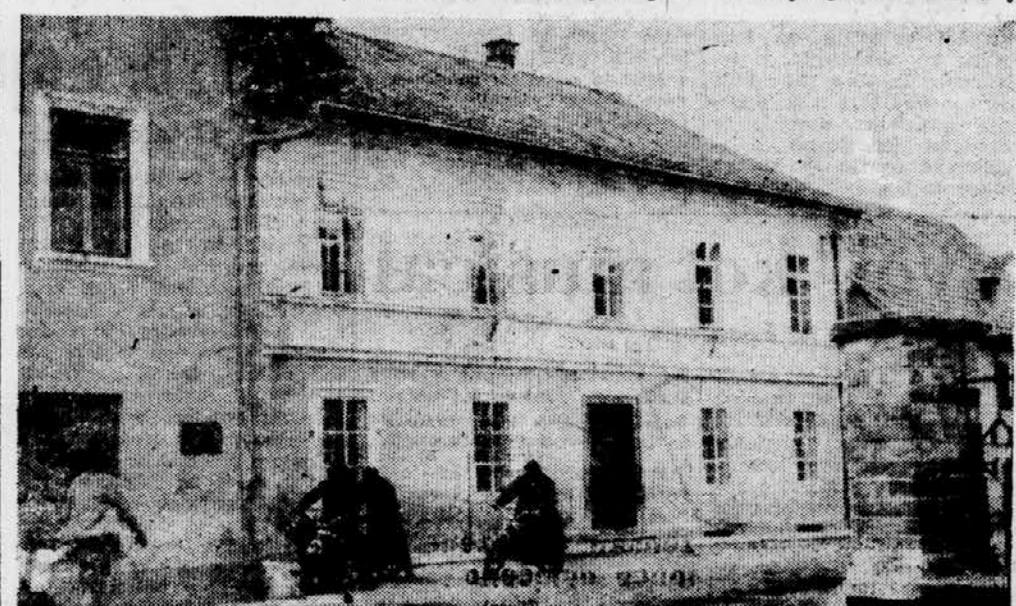
Strojna tovarna Trbovlje v septembru ni dosegla planskih nalog. Izpad v proizvodnji je nastal predvsem pri serijski proizvodnji. V tovarni še nadalje občutijo pomanjkanje delovne sile predvsem v strojni delavci. Tudi oskrba s domačim materialom ni bila najboljša. Zakasneli so dobavni roki železarn, sprito česar v tovarni pri manjkajočih, nosilcev, kovanih osi, jeklene litine. Glede izvoza v Strojni tovarni zatrjujejo, da bodo obveznosti do konca leta v celoti izpolnili. Zdjaj so tik pred zaključkom dogovori za izvoz jamskega orodja na Madžarsko in Poljsko.

V cementarni Trbovlje so v septembru presegli plansko obveznost za 3,3 odstotka, na

kar je delno vplivalo tudi poskusno obratovanje novega mlina za mletje klinkerja, ki pa bo pričel redno obratovati šele, ko bo urejena nova trafo postaja.

Tudi v ostalih industrijskih podjetjih so pokazatelji devetmesečne realizacije ugodni. Tako v tovarni pohištva sploh ne zmorejo zadostiti vsem željam in potrebam kupcev. Industrija bo v celoti dosegla pa tudi presegla planske naloge. V primerjavi s istim obdobjem minulega leta je letošnja proizvodnja za 17,5 odstotka večja.

Cep rav v obrti še vedno niso urejeni problemi glede poslovnih prostorov, kvalificirane delovne sile kreditov itd. presegajo v tej panogi za deset odstotkov več, kot je bilo predvideno za prvih deset mesecev. Tudi v trgovini kaže dobro, v gospodarstvu pa presegajo plan za 24,1 odstotka. P. B.

SOLO V SMARTNEM PRI LITIJU SO »UPOKOJILI« — Odkar je potres 19. maja letos precej razmajal Solo v Smartnem pri Litiji, v njej ni več pouka. Zdjaj se uče šolarji v zaslihnih učilnicah. Ki so v združnem domu in telovadnem domu ter v opuščeni trgovini. Čeprav imajo v nekaterih učilnicah pouk celo v treh izmenah, niso dobili vsi šolarji šmarnske osemrazrednice — vseh je 500 — strehe v domačem kraju. Dva razreda sta dnevna gosta v poslopju sosedne litijske osemrazrednice. Na sliki: nekdanja šola v Smartnem. Foto: Jože Zupančič

Zmeraj manj zaposlenih z nizkimi dohodki

Kaj so letos storili v Tomosu za spodbudnejše nagrajevanje

Delitev dohodka in čistega dohodka ter nagrajevanje po delu sta bila na nedavnem občnem zboru okrajnega sindikalnega sveta v Kopru tema. Ki sta il poročilo predsednika Marijana Rožiča in razprava posvetili dobri del — kot se je izkazalo med samim zborom — pičlo odmerjenega časa. O tem, kaj so letos storili v Tomosu, da bi bilo nagrajevanje spodbudnejše in da bi vsaj začelo odsevati naše načelo: vsakomur po njegovem prizadevanju in delu, je na zboru poročal delegat Marko Borše. V nekoliko skrajšani obliki je med drugim rekel:

V Tomosu je pomemben mejnik v izpopolnjevanju načina delitve osebnih dohodkov letošnji maj. Maja so začeli nagrajevati po učinku delavce v vseh 6 proizvodnih ekonomskih enotah. Prejemki

delavcev so odvisni od kategorije delovnega mesta in od sadov dela na delovnem mestu, razen tega pa so njihovi prejemki odvisni še od skupnega uspeha ekonomske enote in od tako imenovanega korekturnega faktorja finalizacije, to je od razmerja med planirano in realizirano proizvodnjo.

O pozitivnih rezultatih novega sistema pričajo letos dosegeni proizvodni uspehi, čisto osko pa pričajo o tem naslednji podatki: v aprilu, ko se obračunavali še po starem, je imelo 26% v teh enotah zaposlenih osebnih dohodkov med 20.000 in 25.000 dinarjev, 40% med 25.000 in 30.000 in 15% med 30.000 in 40.000 dinarjev. Ze v prvem mesecu novega sistema, t. j. v maju se je odstotek zaposlenih s prejemki od 20.000 do 25.000 dinarjev znižal na 3, odstotek oseb s prejemki med 25.000 in 30.000 dinarjev pa je povečal na 21,3 odstotek, oseb s prejemki med 30.000 in 40.000 na 27,3% in 12% več. V avgustu je dalo gibanje v tej smeri še boljše sadove. Zaposlenih s dohodki od 20.000 do 25.000 je bilo v tem mesecu samo še

1,9%, manj je bilo tudi takšnih z dohodki med 25.000 in 30.000, in sicer 16%, medtem ko se je odstotek zaposlenih z dohodki med 30.000 in 40.000 povečal še na 36%. Skupaj vzeto, v aprilu je imelo približno 30% zaposlenih manj kot 25.000 dinarjev prejemkov, v avgustu pa je bilo teh le še 2,3%.

Omeniti smo, da velja ta način nagrajevanja v proizvodnih enotah in ne za druge oddelke in sektorje (reclma za režijsko osebje). Prejemki vseh teh so v glavnem vnaprej določeni, saj je njihovo nihanje odvisno samo od uporabe š navedenega korekturnega faktorja. Vpliv tega faktorja na končni obračun pa ni posebno velik in lahko povzroči nihanje samo do 6%. Spričo tega se sedaj neredko zgodi, da prihaja do očitnih krivih v nagrajevanju. Delavci v proizvodnji imajo n. pr. pri isti osnovni pogosto mnogo višje prejemke kot njihov kolega v kontroli — ta namreč ni proizvodni oddelke — čeprav mora vse delo proizvodnega obrata vestno prekontrolirati.

V Tomosu pravijo: vemo, dano ni prav, toda neke smo morali začeti. Sedaj, po štiri-mesečnih izkušnjah, pa se približuje čas, ko se bo treba lotiti prenašanja teh izkušenj tudi na režijsko osebje. Samo tako, pravijo, bo moči zmanjšati škodljivo fluktuacijo prav v teh službah in jih postaviti na mesto, ki jim pripada v skupnih naporih ter uspehih vsega podjetja. — F. M.

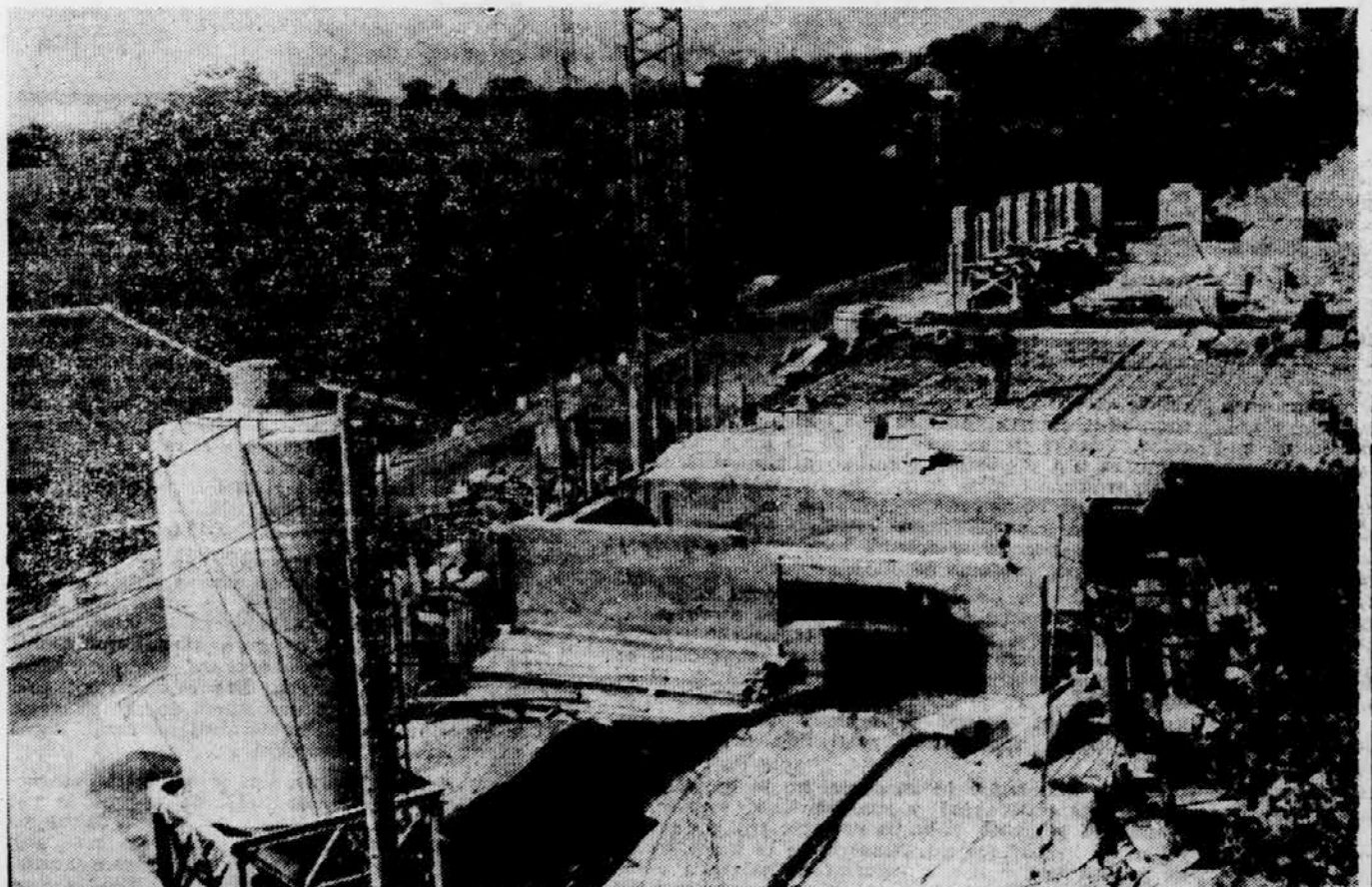
Iz današnje prve izdaje

MARIBOR — Minulo soboto se je sestel upravni odbor gospodarskega zbora in razen tekočih poslov pregledal poslovanje za minulo obdobje. Največ pozornosti so posvetili rezultatom izvoza in proizvodnje za zadnja tri mesečka, pri čemer so ugotovili v glavnem pozitivna gibanja. Pričakujejo, da bo plan izvoza letos celo presežen. Pri proučevanju analize gibanja osebnih dohodkov v okraju so morali ugotoviti, da so se osebni dohodki v industriji nasproti lanskemu letu sicer zvišali za povprečno 7%, vendar pa to naraščanje zasleda približno za 3,4% za republiškim povprečjem. Ko so govorili o skrajšanem delovnem času, so ugotovili, da za to ni na razpolago solidnih ekonomskih analiz.

Komisija za volitve in imenovanja pri
OBČINSKI SKUPŠČINI CERKNICA
ra zpisuje mesto
DIREKTORJA
KMETIJSKE ZADRUGE STARI TRG
POGOJI: višja ali visoka šolska izobrazba s primerno prakso.
Interesenti naj predložijo pravilno kolkovane ponudbe občinski skupščini Cerknica, oddelke za gospodarstvo.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 10063

Komisija za sprejem in odpust delovne sile
ra zpisuje
naslednja prosta delovna mesta in vabi v sodelovanju nove sodelavce:
ŠEFA RAZVOJNEGA ODDELKA
pogoj: visoka ali višja šola s 5 leti prakse ali srednja z 10 leti prakse.
ŠEFA ANALITSKO-PLANSKEGA ODDELKA
pogoj: visoka, višja ali srednja šola s prakso.
ELEKTROMOJSTRA
pogoj: izobrazba VK delavca.
TAJNICE
pogoj: srednja šolska izobrazba z znanjem stenografije, strojepisja in tujega jezika.
ŠEFA TOPLLOTNO PREDDELVALNIH OBRATOV
pogoj: absolvent višje tehnične šole ali strojni tehnik z večletno prakso.
ASISTENTA OBRATOVOJDE
pogoj: strojni ali metalurški tehnik z vsaj 5-letno prakso.
VEČ SODELAVCEV za razna livarska in kovaška dela
(kvalificiranih, polkvalificiranih in nekvalificiranih).
Ponudbe z opisom dosedanjih zaposlitev sprejema uprava podjetja
Tovarna poljedelskega orodja in livarna
Muta ob Dravi
Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 10062

OBVESTILO
Avtoservis državnih organov in zavodov v Ljubljani
obvešča imetnike osebnih motornih vozil (delovne organizacije, civilne pravne osebe in državljanje), da bo oddajal pokrite parkirne prostore za garažiranje osebnih motornih vozil, na novem Trgu revolucije v Ljubljani.
Garažiranje bo predvidoma možno od 1. decembra dalje. Predvidena cena znaša za manjša vozila 4000 din, za večja vozila pa 6000 din mesečno. Cena bo dokončno določena ob sklenitvi pogodbe. Pismene priglasitve sprejema Avtoservis državnih organov in zavodov v Ljubljani, Vodovodna cesta št. 67a do 15. novembra 1963. V priglasitvi navedite tip vozila in predvideni čas garažiranja. Informacije dobite po tel. 32-280 ali 31-154.
AVTOSERVIS DRŽAVNIH ORGANOV IN ZAVODOV 10103

REMIZA ZA PODZEMELJSKO ŽELEZNICO — V Postojnski jami so začeli prvo fazo gradnje nove krožne proge. Levo od sedanjega vhoda bo trinadstropna remiza (na sliki), v kateri bodo tudi mehanična delavnica in skladišča. Ko bo stekla krožna proga, bodo k sedanjim dvem kompozicijskim dopili še eno, tako da se bo lahko hkrati peljalo skozi jamo 360 ljudi. Foto: Selhaus

Selassie, Ben Bela, Hasan II. in Keita bodo skušali rešiti spor

Opazovalci poudarjajo, da

Na vprašanje, ali bodo Maročani krenili v ofenzivo za osvojitve Tindufa pred četvertnimi razgovori v Bamalov »Crvena zastava«. Člani delegacije so se pogovarjali s predstavniki te tovarne o delovskem razmerju in o

BEOGRAD, 28. okt. (Tanjug). Kot gost zveznega sekretariata za industrijo je prišel danes z letalom iz Prage v Beograd minister za splošno strojno industrijo v vladi CSSR Karel Poláček, ki bo z jugoslovanskimi voditelji govoril o možnostih za pospeševanje sodelovanja na področju strojne industrije med CSSR in Jugoslavijo.

● **Nadaljevanje**
na zadnji strani

●● **Nadaljevanje**
na zadnji strani

Zvezna mladinska delovna akcija za obnovo in zgraditev Skopja se je začela 5. avgusta, končana pa bo jutri. V njej je sodelovalo kakih 1500 fantov in deklet iz vseh krajev naše dežele. Vrednost opravljenih del znaša 147 milijonov. Mladinske brigade so povprečno izpolnjevale norme z 224 odst.

S svečanosti so poslali predsedniku Titu pozdravno pismo, v katerem mu brigadirji sporočajo, da bodo prihodnje leto navdušeno sprejeli vsako delovno akcijo.

BEOGRAD, 28. okt. (Tanjug). Podpredsednik republike Aliksandar Ranković je poslat predsedniku republike Turčije generalu Cemalu Gurselu orzovjako naslednje vseeine: »Ob obletnici razglasitve republike Turčije pošiljam vaši ekscelenci čestitke za iskrenimi željami za dobrobit turškega ljudstva in za vašo osebo srečo.«

WASHINGTON, 28. oktobra. (Tanjug.) Med jugoslovansko investicijsko banko in Mednarodno banko za obnovu in razvoj je bil danes podpisan sporazum o posojilu v znesku 35 milijonov dolarjev. Na podlagi tega sporazuma o posojilu bo Mednarodna banka sodelovala v financiranju graditve železniške proge Sarajevo—Ploče.

Istočasno so podpisali tudi sporazum o poroštvih med SFRJ in Mednarodno banko. V imenu SFRJ je podpisal sporazum o poroštvih jugoslovanski veleposlanik v ZDA Veljko Mićunović.

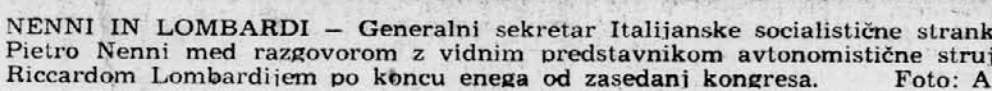
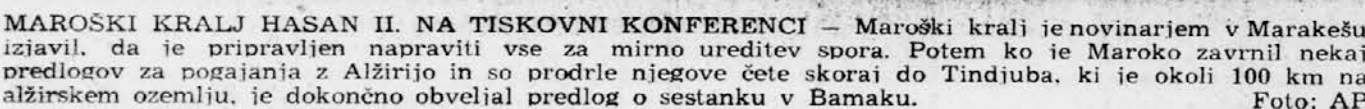
JOHANNESBURG, 28. okt. (AP). V rudniku zlata pri Cottonvillu, 60 milj južno od Johannesburga, je zadetih 75 rudarjev. Nereča se je pripetila, ker se je pretrgala vrv pri dvigalu, v katerem so bili rudarji. Predstavniki rudarske družbe je izjavil, da je 55 rudarjev ostalo 1000 čevljev, 20 pa 5.000 čevljev globoko.

TRADICIJA

ISKRA

KVALITETA

Sprejeta resolucija o politični enotnosti med Sirijo in Irakom

BEJRUT, 28. okt. (Tanjug). — Damaski radio je danas objavljn sporocilo o rezultatih dela VI. nacionalnoga kongresa Socialistične stranke arabskega preporoda — Baas —, ki je bil končan 23. oktobra. Na kongresu so sklenili ustanoviti unijo med Sirijo in Irakom in so formulirali nekatere teze o organizaciji stranke, o izgradnji Sirije in Iraka in o mednarodni politiki obeh držav.

Kongres je sprejel resolucijo o uresničitvi politične enotnosti med Sirijo in Irakom in se je izrekel za »socialistično revolucijo v arabskem svetu sploh in posebej v Siriji in Iraku«.

V sporočilu ni neposredno govora o gospodarskih in družbenih težavah, na katere začenja Irak in Sirija, je pa rečeno, da kongres vzelja pri tem, da je treba združevati razreda zaupati demokracijo, ohranjanje s svobodno proizvodnjo, da se treba zagrnemo reformo izvesti na revolucionaren način, kakor

Sindikati so odklonili zahtevo, naj odpovedo splošno stavko

KOTONU, 28. okt. (AP-AFP). Začasni tričlanski vladni odbor, ki ga je po večerjašnji razpustitvi vlade in aretaciji njenih članov davi sestavljal domamejski predsednik Hubert Maga, v njem pa sta bila še dosedanjí podpredsednik vlade Apithy in bivši predsednik prepovedane opozicijske demokratske stranke Ahomadegbe, je bil popoldne nenadoma razpuščen, čeprav je imel izredna pooblastila, da bi našel izhod iz hude notranje krize. Načelnik generalštaba domamejske vojske polkovnik Christopher Soglo, ki ga je v prvem trenutku podprl, je namreč prevzel oblast v vsej deželi, katero sedaj nadzoruje vojska.

Ob prevzemu oblasti je Soglo izjavil, da je tako sklenil zaradi težkega položaja v deželi. Dejal je, da je razpuščen tudi parlament in začasnó razveljavljena ustava, ki jo bodo v najkrajšem roku spremenili. Pozval je prebivalstvo, naj ohrani red in se jutri vrne na delo, »da bi tako omogočilo izvedbo ukrepov, ki jih bo storila nova oblast.

V Kotonuju so davi izbruhnile nove demonstracije, v katerih so demonstranti zahtevali odstop Mage, Skupnina, ki se imenuje Dahomejski revolucionarni odbor, je danes objavila sporočilo, v katerem je poudarila, da se bodo stavka in demonstracije nadaljevale, dokler ne bo Moga odstopil. Ta se je potem sestel z voditelji delavskih sindikatov, ki pa so odklonili zahtevo vojske in vlade odnosa, naj odpovedo splošno stavko.

Splošna stavka v Dahomeju se je začela prve pred nekaj dnevi v protest proti sklepu parlamenta, da oprosti bivšega poslanca, zapletenega v umor nekoga sindikalnega voditelja. Pod pritiskom

London:

ODGOVOR NA DVOME

Britanski premier Home je izjavil, da bo Velika Britanija popolnoma samostojno razpolagala z raketami »Polaris«, ki jih bo dobila od ZDA. S tem je odgovoril na dvome laburistične opozicije, češ da konservativna vlada z lamskim sporazumom z ZDA v Nassau ni zagotovila Veliki Britaniji popolne neodvisnosti pri razpolaganju s tem orožjem. Po sporazumu mora Britanija že za rakete »agrediti lastne podmornice.

Venezuelska vlada zapira univerze in šole

RIO DE JANEIRO, 28. okt. (Tanjug). Venezuelska vlada je začela široko ofenzivo proti opozicijski lewici, tako da zdej dežela, ki je na pragu novih predsedniških volitev, preživlja dneve krize. Vlada je ukazala zapreti posamezne univerze, šole in redakcije listov, češ da so to žarišča "komunistične kampanije".

Vrhovno venezuelsko sodišče je tudi potrdilo sklep predsednika Betancourta, da se prepove kandidiranje Komunistični partiji in revolucionarnemu gibanju levice na predsedniških splošnih parlamentarnih volitvah, napovedanih za 1. decembra. Vlada je odredila nadaljnje preganjanje poslancev teh levicarskih sil, ki pa jim je večino

PARIZ, 28. okt. (Tanjug). Etiopski cesar Haile Selassie, ki je na zasebnem obisku v Franciji, se je danes približno eno uro razgovarjal s predsednikom de Gaullom. V razgo-

voru na štiri oči sta Haile Selassie in de Gaulle poučila odnose med Francijo in Etiopijo ter druga vprašanja, ki posebej zanimajo obe državi. Predsednik de Gaulle je v razgovoru, o katerem pravijo francoski krogi, da je bil zasebnega značaja, pokazal posebno zanimanje za mnenje etiopskega suverena o splošnih in o nekaterih posebnih problemih razvoja afriške celine. Menijo, da je de Gaulle ponudil Etiopiji tehnično pomoč, o čemer naj bi se pozneje konkretno dogovorili predstavniki obeh vlad.

●●●●● **Nadaljevanje**
na zadnji strani

Levo krilo PSI ni več brezpogojno proti sodelovanju v vladi

OD NASEGA POSEBNEGA DOPISNIKA

RIM, 28. oktobra (po telefonu). — Diskusija na kongresu PSI bo danes zaključena. Kasno zvečer bo na diskusijo odgovoril generalni sekretar Nenni, za njim pa še za levico Basso in Pertini za resolucijo "Socialistične enotnosti". Jutrišnji zadnji dan kongresa bo posvečen notranjim vprašanjem, razpravi o spremembi statuta in volitvam novega centralnega komiteja.

Po dosednji razpravi, zlasti v čvrstjšem govoru Lombardija in namestnika sekretarja stranke De Martina in anasnji diskusiji predstavnika levega Valorija prevladuje kongresnih krogh prepričanje, da so se stališa vsaj nekoliko zbližala. Nihče si sicer ne dela iluzije, da bi bilo mogoče že na kongresu ali pa v bližnji bodočnosti vzpostaviti popolno enotnost v stranki. Menijo pa, da bo zbližanje, ki se je bilo doseženo med kongresno debato, olajšalo delo govornu vodstvu stranke. Za stranko je pomembno, da ne gre na pogajanja s krščanskimi demokrati tako močno notranje razcepljeni, kot je bila v začetku predkongresne diskusije, ko je bila leвица odločno proti vstopu PSI v koalicijsko sredinsko — levo valovo. Leвица je odstopila od tega s priori negativnega stališča, zahteva pa jamstvo v pogledu programa in predvsem jasnost. V določenih trenutkih kongresa je obstajala celo nevarnost novih razcepov, in sicer v avtonomistični struji med Nennjem in Lombardijem, medtem ko danes, kot zatrjujejo, te nevarnosti ni več.

ne med obema glavnim stajama na osnovi stališč, jih je večeraj zavel Lombardi. Je danes danes, da so Lombardi odgovorili na levo pozitivni — srečkovi pogajanja s kršćansko demokracijo. Glasilo kršćanske demokratske stranke "Popolo" je danes zelo zadržano v svojem komentarju kongresu medtem ko desničarski listi že kriči, da sredinsko levo vlade ne bo, s čimer pažljivo za svoje želje, kajti vidni kršćansko demokratski politiki so večeraj v raznih govorih pomovno naglasili, da je pričakovati novo sredinsko vlado sredi novembra.

Današnji »Avanti« je objavil precej obširno poročilo večrinskega govora (ovarska konferenca) (Objavljeno na 4. strani, op. ura.). Tudi agenciji ANSA in Italia te ostali listi so objavili poročila o pozdravnih besedah se jugoslovanske delegacije.

ACA STANOVNIK

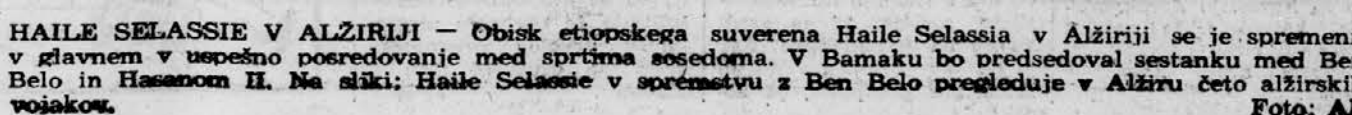

Foto: A

Koristne kritike pa tudi pobude

Hitrejši razvoj v zadnjih letih, vendar so potrebe še velike

ia problem telesne drže in drugih okvar predvsem pa o perečem problemu ocenjevanja otrok pri telesnovzgojnem pouku. S togim ocenjevanjem predavatelj telesne vzgoje vzbujajo otrokom, ki so šibki

in ima na stežaj odprta vrta

Dr. Ljubica Vučelić-Zav-
nik je kakor še nekateri dru-
gi govorila o oproščanju otrok
od šolske telesne vzgoje, češ
da pri tem premalo upošteva-
jo pedagoško-zdravstveno plat
problema.

Rokomet

V nedeljo bodo v zadnjem kolu takile pari: Branik – Rudar, Tlač – Olimpija, Slovenj Gradec – Krim, Kovinar – Krško in Mladost – Slovan. Zmaga rudarja v Mariboru bi dala malo upanja ostalim tekmoce v v spomladanskem delu tekovanja, ko bodo Trboveljčani igrali skoraj vse tekme doma.

— k nadaljevanju plodne razprave se bomo še povrnili v eni izmed prihodnjih števil — so izvolili redakcijsko komisijo, ki bo na osnovi ugotovitev in predlogov ter dejanskega stanja šolske telesne izobrazbe pripravi priporočila.

Priprave plavalcev in waterpolistov

V ODBOJKU

Marito in Poljsko

15:12. Bolgarke pa so premagale Jugoslavijo 12:15, 15:0. 15:5, 15:11. Kljub porazu je bila igra neta.

Partizan pričakuje od vse

HOKEJ

Skrbne priprave reprezentance

LJUBLJANA, 28. okt. — Predstavniki zveze za hokej in drsanje Jugoslavije, in sicer predsednik Leonold Krese, generalni tajnik

Tekme zadnjega kola: Crnomo
— Branik, Šiška — Svoboda, P
ran — Koper, Drava — Brežic
in Mladost — Slovan.

o merilo

KRANJ, 28. okt. Zvezni kapetan za ženske je po končanem tekmovalnem nizu določil reprezentanco za XIV. mednarodno prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu. V reprezentanci bodo: Pirčeva in Kokalj (Olimpija), Mikčeva (Ljubljana) in Nikoličeva (Zagreb). (dn)

dr. Joža Gogača, zvezni kapetan inž. Jovana Tomić ter treneri državne reprezentance v hokeju na ledu Kuna, so seznanili nocoj novinarje s pripravo priredbe svetovnih hokejistov za zimске olimpijske igre. Povedali so tudi to, da se bodo nadaljevale priprave na Jemenih v torek ta petek pa bo reprezentanca odpovala v Zahodno Nemčijo, kjer bo proti Belgiji igrala v toplem prostoru. B reprezentanci te države. Do odhoda na olimpiado bo odigralo naše izbrano moštvo 14 mednarodnih tekem. Zvezni kapetan Tomić je povedal, da priprave potekajo po določenem programu, ki ga spremlja strogo nadzor zdravstvenih in fizičnih razstav celotne, ker ni dovolj finan-

.....

**NIRJA za tehnično vodstvo,
in gradbišč in kontrolo**

lahko posredoval jugoslovanski
skim telovadcem. Mikel

obrazba, diplomirani inženir
lom za projektiranje in iz-
rakso. Osební dohodek po
nega dohodka ali dogovoru.
a je mogoč takoj ali po
o zasedbe delovnega mesta
10087

vedal. Kajti tekmovalec s

VA 15

**to
va
riō**

GRAFKO
RJE

**LO SE JE
OVANJE V
II SEMINAR**
vo statutow delov-
nizacij v gospodar-
glasite se takoj za
n a c i j e
za informacije i pu-
zagreb, Šoštarićeva

v. 10 -
37, 51-621, 33-638.
da bomo lahko priskrbeli
materiala za udeležence

NOVEMBRA TEK. LETA.
snem seminarju omogoča.
sten statut z vsemi speci-
e. 10100

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.
